

Profil UniConsulting

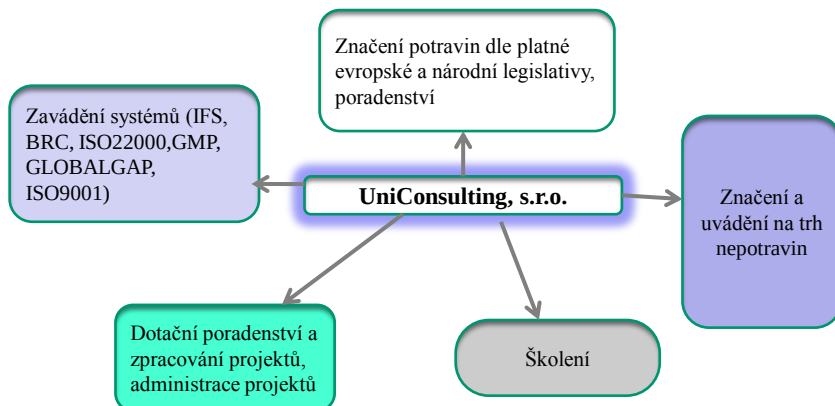

- Společnost na trhu od roku 1998, tvořena z odborníků se zkušenostmi a praxí v jednotlivých oblastech
- Nezávislá společnost nabízející pomoc při zavádění systémů (GMP, GTP, HACCP, IFS/BRC, ISO22000, GLOBALGAP, atd.) a při uplatňování nově vznikající legislativy v oblasti zemědělství, potravin, nepotravin a stravování do praxe
- **Pomoc při získávání dotací z EU**
- Činnost je flexibilně rozvíjena podle požadavků klientů
- Velký důraz na vzdělávání a doškolování svých specialistů

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Oblasti poradenství

www.uniconsulting.cz

Dotace z EU a ČR

- **VYHLEDÁNÍ A IDENTIFIKACE VHODNÉ PODPORY**

- **PODROBNÁ ANALÝZA KRITÉRIÍ A PODMÍNEK ČERPÁNÍ PODPORY**

posoudit, do jaké míry klient a jeho záměr splňují kritéria a podmínky pro získání dotace, dále pak posoudit kvalitu uchazeče a jeho záměru z pohledu očekávaného bodového hodnocení a stanovit tak pravděpodobnost získání dotace a kritická místa projektu

- **OPTIMALIZACE KLIENTA A JEHO ZÁMĚRU**

tak, aby byla splněna všechna kritéria pro získání dotace, bylo dosaženo maximálního bodového hodnocení a současně byla maximalizována pravděpodobnost získání dotace

- **ZPRACOVÁNÍ ŽÁDOSTI VČETNĚ PŘÍLOH A SOUVISEJÍCÍ PORADENSTVÍ**

- **ODBORNÉ PORADENSTVÍ PŘI ŘÍZENÍ PROJETKU V REALIZAČNÍ A PROVOZNÍ FÁZI PROJEKTU**

cílem je realizovat projekt v jeho investiční a provozní fázi tak, aby přiznaná dotace byla přiznána a udržena

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Kontakt

UniConsulting, s.r.o.
Ctiněveská 2159
190 16 Praha 9 - Újezd nad Lesy

Tel.: +420 281 970 520, +420 281 973 733

Fax: +420 281 973 735

E-mail: info@uniconsulting.cz

Web: www.uniconsulting.cz

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Legislativa upravující oblast bezpečnosti potravin a krmiv

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Zdroje evropské legislativy

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA- European Food Safety Authority)

- vědecké poznatky a rozhodnutí na nejvyšší úrovni (výkonný výbor) – (poradní sbor)
 - Sběr dat
 - Činnost související s vypracováním vědeckých stanovisek
 - Zajištění vědecké a technické podpory, v souvislosti s novými problémy a krizovými situacemi

Organizace OIV, která má nyní 35 členských států, což představuje 77,8% světové plochy vinic a 87,3% světové produkce vína

AREV

Agentura OSN pro výživu a zemědělství

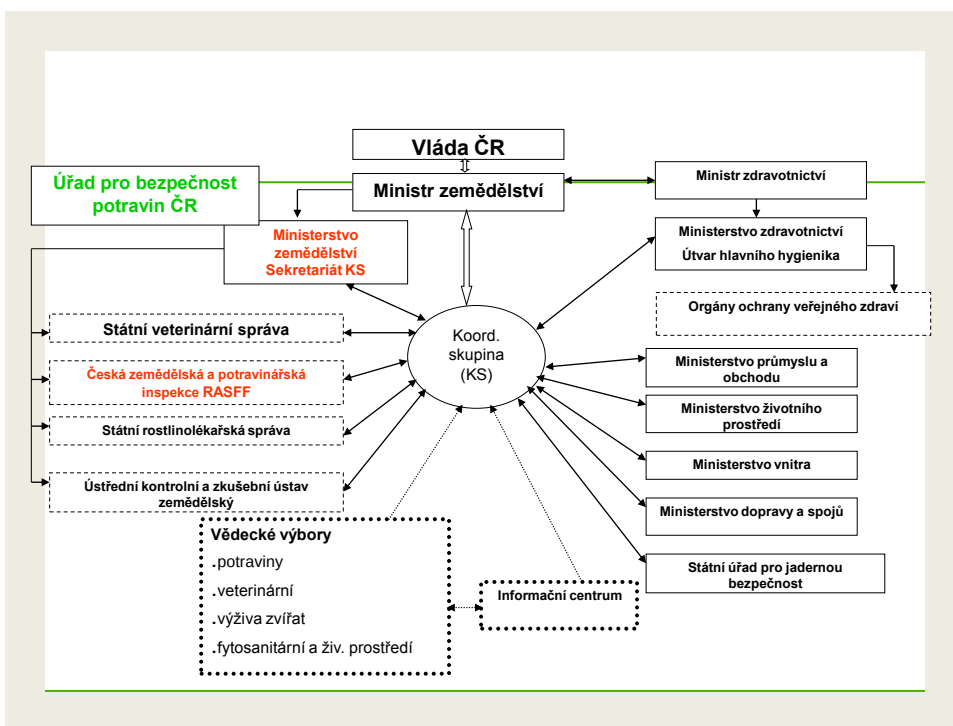
FAO (FOOD and Agriculture Organization)

World Health Organisation (WHO)

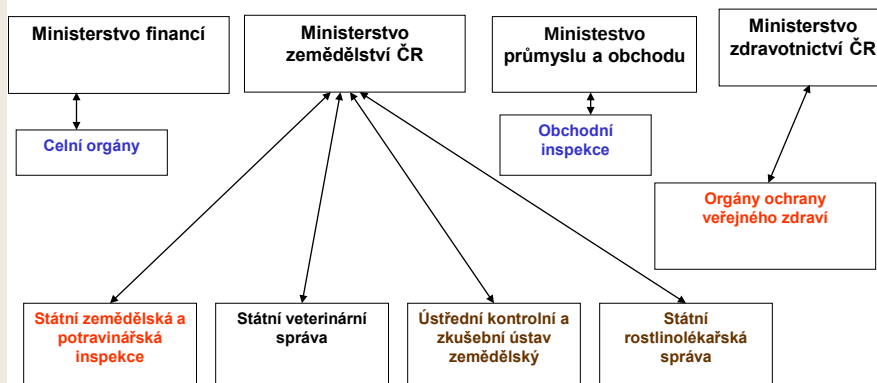
Codex Alimentarius (CA) (1963)

Evropská komise (poradní vědecké výbory), **Evropský parlament**,

Evropská Rada, **Soudní dvůr** (judikáty)

Dozorové orgány v ČR

Platnost legislativy

**Nařízení ES – platí okamžitě bez omezení
nesmí být dabováno národními předpisy**

**Směrnice ES je ve stanovené lhůtě
zapracována do národních předpisů**

Národní zákon

a jeho prováděcí vyhlášky

UniConsulting

Platnost legislativy

Jaké dokumenty dále upravují základní legislativu:

Nařízení a směrnice ES

Národní zákony a vyhlášky

SANCO-návod k potupu implementace

Judikáty

SOLVIT

Přístup dozorových orgánů

Stanoviska předkladatele zákona

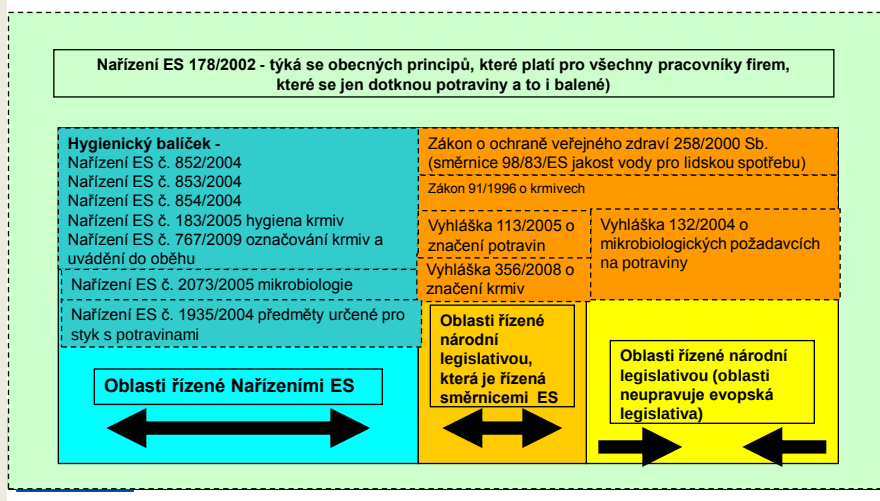
Judikáty

UniConsulting

Hlavní důvody pro rozšiřování legislativy ES

- Velké rozdíly v pojetí potravinového práva členských zemí (zásady a postupy)
- Volný pohyb bezpečných a zdravých potravin
- Vysoký stupeň ochrany lidských životů
- Nastolení důvěry v systém jeho postavením na vědecký základ
- Existence systémů, které umožní identifikovat a řešit problémy s bezpečností potravin

Legislativa před a po vstupu do EU

Co přinesou poslední změny pro praxi?

1. Snížení zbytečné administrativy v HACCP na minimum
2. Uvolnění striktních hygienických pravidel výměnou za větší zodpovědnost - za vlastní rozhodnutí
3. Možnost řešení kritických míst ve výrobě pomocí SVP a SHP, ne pouze kritickými body
4. Důkladná analýza rizik nabízí řešení v bezpečnosti dosud neřešitelných technologií (rozmrazování, studené pečení atp.)
5. Správně nastavený a aktualizovaný systém HACCP je zárukou obhájení činnosti provozu v oblasti hygieny
6. Změny (nové nařízení – balíček) přinesly lepší možnost argumentace při kontrolách státních orgánů

Jaké jsou vybrané předpisy v ČR pro výrobce potravin a krmiv?

ČR:

[Zákon č. 110/1997 Sb.](#) o potravinách v platném znění

[Vyhláška č.356/2008 Sb.](#) o označování krmiv v platném znění

(poslední novely vyhlášky - vyhláška [169/2010Sb.](#) a vyhláška [178/2010Sb.](#)

účinnost od 1. července 2010 - Úprava analytických postupů zkoušení krmiv.

Změna tabulky v tabulce upravující nežádoucí látky včetně jejich limitů v krmivech.

[Vyhláška č.113/2005 Sb.](#) o značení ve znění 127/2008 Sb.

[Vyhláška č. 333/1997Sb.](#) doplnění zákona 110/1997 pro mlýnské obilné výrobky, těstoviny, pekařské výrobky a cukrářské výrobky a těsta

[Vyhláška 381/2007 Sb.](#) o stanovení maximálních limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách

[Vyhláška 252/2004](#) – požadavky na pitnou vodu

[Vyhláška č.185/2001 Sb.](#), o odpadech

[Zákon č.634/1992 Sb.](#), o ochraně spotřebitele

Jaké jsou platné předpisy v ES pro výrobce potravin?

[Nařízení ES 178/2002](#) obecné zásady potravinového práva

Tzv. hygienický balíček

č. 852/2004 (o hygieně potravin)

č. 853/2004 (o hygieně potravin živočišného původu)(SANCO1514/2005)

č. 854/2004 (o úřední kontrole potravin živočišného původu)

č. 882/2004 (o úřední kontrole potravin, krmiv, zdraví zvířat a zacházení s nimi)

SANCO/1955/2005 implementace postupů založených na principech HACCP

Nařízení [183/2005](#) hygiena krmiv

UniConsulting

Jaké jsou platné předpisy v ES pro výrobce potravin?

Nařízení [767/2009](#) uvádění krmiv do oběhu a označování

Nařízení komise (ES) č. [2073/2005](#) o mikrobiologických kritériích

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [396/2005](#) ze dne 23. února 2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a nařízení Komise (ES) č. [459/2010](#) a [304/2010](#), kterým se mění některé přílohy nařízení (ES) č. 396/2005

Nařízení komise (ES) č. [178/2006](#) maximální rezidua pesticidů

Nařízení [429/2008](#) povolování doplňkových látek

UniConsulting

Nařízení č. 852/2004 o hygieně potravin

- Primární odpovědnost za bezpečnost potravin nese provozovatel potravinářského podniku
- Nevztahuje se na prvovýrobu a domácí použití
 - Prvovýrobce dodává malá množství vlastních produktů místnímu maloobchodu
- Zásady HACCP
 - Identifikace rizik (analýza rizik), kterým musí být předcházeno
 - Identifikace kritických kontrolních bodů tam kde je kontrola nezbytná
 - Stanovit limity v kritických kontrolních bodech
 - Stanovit účinné monitorovací postupy – sledování
 - Překročení stanovené meze – stanovení nápravných opatření
 - Provádět pravidelné postupy ověřování provozu

Sledovatelnost (nařízení č.178/2002, článek 18)

1. Je nutné zajistit ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce potravin nebo látek u kterých se předpokládá přímísení do potravin.
2. Provozovatel potr. a krm.podniku musí být schopen identifikovat, každou osobu, která mu dodala potravinu nebo látku, která je určena pro zavedou systémy a postupy umožňující identifikovat podniky, kterým byly dodány jejich výrobky. Tyto informace poskytnou na požádání příslušným orgánům.
3. Potraviny, které jsou uváděny do oběhu na trh společenství musí být označeny nebo identifikovány pomocí související dokumentace nebo souvisejících údajů s cílem stanovit jejich sledovatelnost.

Pozor na problémová místa – silo, halové skladování atd.

Nařízení (ES) 183/2005 kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv

- obecná pravidla pro hygienu krmiv
- podmínky a postupy zajišťující dohledatelnost krmiv
- podmínky a postupy provozu pro registraci a schvalování
- *Nutnost zavedení systému HACCP* (stanovit kritické kontrolní body v kroku nebo krocích, kde se kontrola nezbytná pro prevenci či vyloučení rizika, nebo jeho snížení na přijatelnou úroveň)

koho se předpis týká a jakých činností :

- všech provozovatelů krmivářských podniků ve všech stadiích od prvovýroby po uvádění krmiv na trh včetně
- krmení zvířat určených k produkci potravin
- dovoz krmiv ze třetích zemí a vývoz krmiv do třetích zemí

Nařízení (ES) 183/2005 kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv

základní požadavky na provozovatele krmivářských podniků - zákaz činnosti bez schválení: uvádět do oběhu (dovážet, distribuovat, dodávat)

- 1. doplňkové látky
- 2. určitá proteinová krmiva, na které se vztahuje příl. č. 6 prováděcí vyhlášky (pozn. autora 356/2008 Sb.)
- 3. premixy připravené s použitím určitých látek (např. zootechnické, kokcidiostatika a histomonostatika nebo premixy z nich www.ukzuz.cz)

Nařízení (ES) č. 767/2009 o uvádění krmiv na trh a jejich používání

Předpis účinný od 1. září 2010

Toto nařízení stanoví pravidla pro uvádění krmiv pro zvířata určená k produkci potravin i pro zvířata neurčená k produkci potravin a jejich používání ve společenství, včetně požadavků na balení a obchodní úpravu.

V přílohách tohoto nařízení:

deklarace skupin krmných surovin – na to jsou požadavky, ale nejsou stanoveny seznamy se skupinami krmných surovin, které se dávají do kompletních krmných směsí.

Seznamy by měly být vytvořeny, nicméně nejsou stále k dispozici!!

Nařízení (ES) 767/2009, článek 15 ***Obecné požadavky na povinné označování***

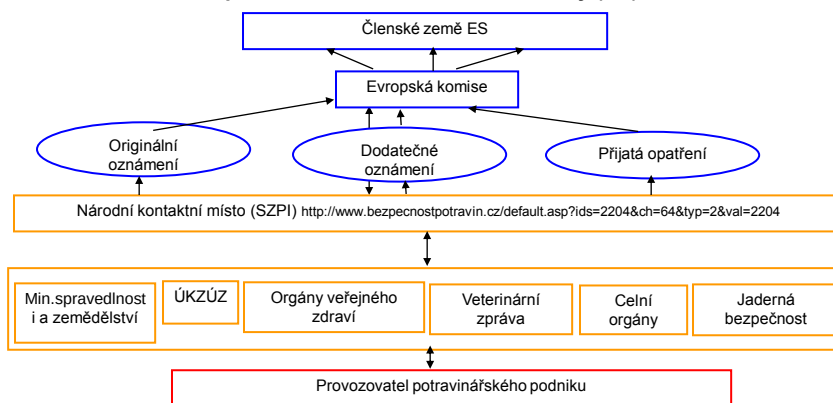
1. druh krmiva: "krmná surovina", "kompletní krmivo" nebo "doplňkové krmivo"
- místo "doplňkové krmivo" lze použít název "minerální krmivo"
- pro zvířata v zájmovém chovu kromě psů a koček lze místo "kompletní krmivo" nebo "doplňkové krmivo" použít název "krmná směs";
2. jméno nebo obchodní firma a adresa provozovatele krmivářského podniku odpovědného za označování
3. schvalovací číslo provozu (bylo-li přiděleno)
4. referenční číslo šarže nebo partie
5. u pevných produktů čistá hmotnost a u tekutých podílů čistá hmotnost nebo čistý objem
6. seznam doplňkových látek pod záhlavím „doplňkové látky“
7. obsah vlhkosti (pokud přesahuje 5-14% vlhkosti, dle druhu krmiv viz příloha I, odstavec6)

**Nařízení Komise (EU) č. 454/2010
o přechodných opatřeních podle nařízení (ES) č. 767/2009, pokud jde o
ustanovení o označování krmiv**

mohou být krmiva určená pro zvířata v zájmovém chovu a označená v souladu se směrnicí 79/373/EHS a s článkem 16 směrnice Rady 70/524/EHS [6] (tzn. dle vyhlášky 356/2008Sb) uváděna na trh **do 31. srpna 2011**. Po tomto datu mohou zůstat na trhu až do vyčerpání zásob.

Systém rychlého varování o vzniku rizika (RASFF)

Nařízení vlády 98/2005 upravuje systém rychlého varování v návaznosti na zákon 110/1997 Sb. v platném znění a Nařízení EP a Rady (ES) č.178/2002.

Systém rychlého varování o vzniku rizika ohrožení zdraví lidí (RASFF)

Hlášení v systému RASFF: 3. týden 17.1.2011 – 23.1.2011

Datum	Ohlásila Země	Důvod ohlášení	Země původu výrobku
20/01/2011	Polsko	Přilíš vysoká hladina celkové migrace (275.5 mg/kg – ppm) z melaminových mís	Čína
20/01/2011	Spojené království	Histamin (1160 mg/kg – ppm) ve smaženém jelcovi se solenými černými fazolemi	Malajsie, přes Nizozemsko
20/01/2011	Dánsko	Aflatoxiny (B1 = 10.5 / B1 = 14.0 / B1 = 54.7 / B1 = 11.7 µg/kg – ppb) v slunečnicových sušenkách (krmivo)	Itálie
20/01/2011	Německo	Úlomky skla ve sklenicích obsahujících červené zelí	Polsko
19/01/2011	Německo	Etefon (1.647 mg/kg - ppm) v červené paprice	Španělsko
19/01/2011	Dánsko	Noroviry (genoskupina I) v mražených malinách	Srbsko, přes Švédsko
19/01/2011	Finsko	E 407 - karagenan nepovolný v želatinových minipohárkách	Thajsko, přes Švédsko
18/01/2011	Francie	Kadmium (0.700 mg/kg – ppm) v kořeněných ančovičkách (Stolephorus indicus)	Thajsko
18/01/2011	Nizozemsko	Etefon (1 mg/kg – ppm) v hroznovém víně	Jihoafrická republika
18/01/2011	Německo	Histamin (316 mg/kg – ppm) v konzervovaných sardinkách v oleji	Maroko
17/01/2011	Německo	Zakázaná látka chloramfenikol (32.6 µg/kg – ppm) v premixu vitamínu A / D3 (krmná směs)	Čína
17/01/2011	Francie	Migrace primárních aromatických aminů (0.16 mg/kg – ppm) ze sady kuchyňského náčiní	Čína, přes Belgii
17/01/2011	Německo	Skleněný úlomek v ovocném smoothie	Německo

RASFF Týden: 46 – 52 - ROK 2010

Salmonela v krmných surovinách:

- sójové moučce z Kanady
- v kukuřičném glutenu z Francie
- v sójové moučce z Indie
- v rybí moučce z Maroka
- v sušených jícnech z Brazílie
- v rybí moučce z Dánska
- v drůbeží moučce z Holandska
- v řepkových pokrutinách z Ruska
- v sójových peletách z Brazílie
- v rybí moučce z Mauritiánie
- v rybí moučce z Dánska
- v rybí moučce z Německa

RASFF Týden: 46 – 52 - ROK 2010

Aflatoxiny:

- v podzemnici olejné z Argentiny
- v krmivu pro ptáky z Brazílie
- v podzemnici olejné z Brazílie

Těžké kovy:

- kadmium v sulfátu zinečnatém z Itálie

Dioxiny:

- v rostlinném krmném tuku z Německa

Systém RASFF používá 3 informační opatření, a to :

VAROVÁNÍ (ALERT NOTIFICATIONS) – jako nejvyšší stupeň opatření, kdy je přímo ohroženo lidské zdraví. Cílem opatření je ujistění spotřebitelů, že potravinu neohrožuje jejich zdraví (např. zákazem distribuce, stažením z trhu, či likvidací potravin).

INFORMACE (INFORMATION NOTIFICATIONS) – jedná se o opatření, kterým se členské státy informují, že potravinu nesplňuje některý požadavek na zdravotní nezávadnost. Potravinu nemá akutní nepříznivý zdravotní následek. Jedná se o nejčastější prováděná informační opatření v rámci systému RASFF.

ZADRŽENÍ NA HRANICÍCH (BORDER REJECTIONS) – jedná se o hraniční zadržení potravin, nebo krmiv pocházejících z třetích zemí, které nesplňují požadavky na bezpečnost potravin, nebo krmiva.

Uváděné informace ze systému RASFF mohou být provozovatelům potravinářských a krmivářských podniků velmi užitečné při posuzování nebezpečí a mohou poskytnout informace k lepšímu hodnocení rizika v potravinovém řetězci.

Užitečné odkazy

<http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

www.bezpecnostpotravin.cz

www.agronavigator.cz

www.bezpecna-krmiva.cz

eagri.cz/public/web/mze/potraviny

<http://www.lpis.cz/>

UniConsulting

Děkuji Vám za pozornost.

UniConsulting

Sledování rizik spojených s obilovinami a krmivy

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Rizika (kontaminace krmiv, hospodářských zvířat a živočišných produktů) je možné posuzovat s ohledem na právní předpisy:

- a) V přímé vazbě na zákon o krmivech (např. zakázané látky a produkty, překročení limitů nežádoucích látek a produktů, nedodržení ochranných lhůt u určitých krmných směsí, křížová kontaminace, aj.), dále ve vazbě na nařízení (ES) o hygieně krmiv a nařízení (ES) o doplňkových látkách, na rizika vznikající nesprávným zacházením s doplňkovými látkami (např. silážní přípravky)
- b) dále na vazbu na navazující oblasti legislativně ošetřené jinými právními předpisy (např. zákon o veterinární péči, nařízení (ES) k prevenci BSE a nařízení (ES) o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu, zákon o potravinách, zákon o rostlinolékařské péči, zákon o hnojivech, zákon o chemických látkách a chemických přípravcích aj.).

Za závažné zdroje možné kontaminace lze považovat

1. na prvním místě látky a produkty, které jsou zakázány k použití ve výživě zvířat a které přímo vyjmenovává prováděcí vyhláška k zákonu o krmivech
2. dále krmiva s obsahem nežádoucích látek přesahujícím stanovený limit, které jsou v krmivu buď přítomny přirozeně nebo se vyskytují jako rezidua z vnějšího prostředí anebo jako zbytky po ošetření, k nimž se řadí i průmyslové kontaminanty životního prostředí
3. krmiva s obsahem látek, jejichž rezidua přecházejí do živočišných produktů při nedodržení stanovené ochranné lhůty (např. kokcidiostatika, medikovaná krmiva, některé látky používané pro ochranu rostlin)

4. čistící programy

- skladovací prostory a na ně navazující prostory mají být udržovány v čistotě a zavedeny v nich účinné programy kontroly výskytu škůdců
- minimalizovat možnost vzniku reziduí detergentních a desinfekčních látek.
- Zařízení přicházející do styku se suchými krmivy by mělo být po použití mokrého čistícího procesu vysušeno
- Postupy k zabránění rozvoje patogenních organismů, jako je tepelné ošetření nebo použití povolených chemikálií použít odděleně.
- Při skladování pesticidů a jiných agrochemikálií je třeba postupovat tak, aby nedošlo k případné kontaminaci vody, půdy, krmiv apod.

5. Rizikům kontaminace mohou být vystavena zvířata i při spásání pastvin (ochranné lhůty)

- Přihnojení
- Použití agrochemikálií
- Strniště nebo zbytky plodin přístupné zvířatům se považují za krmivo
- Stelivo je také potencionální krmivo

Fyzikální rizika

Radioaktivní kontaminanty

- nejčastěji **radioaktivním spadem**
- Příčiny
 - zkoušky jaderných zbraní,
 - využití nejrůznějších radioizotopů v lidské činnosti,
 - jaderná energetika – havárie jaderných elektráren

V krmivu se radioaktivní látky nacházejí v podobě radioaktivních prvků – tzv. **radionuklidů**

Do plodin vstupují radionuklidy především **listy (10x i více)** a z části kořeny.

Černobyl - Například u kontaminované řepy byly prokázány v chrástu 27 x vyšší koncentrace Cs než v bulvách.

- **více kumulují – motýlokvěte píceiny**
- méně kumulují – obiloviny, brambory.

Mechanická kontaminace

přítomnost hrubých, tvrdých a ostrých, případně prachových částic

Kontaminanty:

- a) v souvislosti s narušením životního prostředí (popílek, prach, spady)
- b) při nevhodné sklizni a konzervaci (cizí předměty, zemina)
- c) při ošetření skladování a úpravě krmiv (cizí předměty, zemina)

Negativa:

- poškozují sliznice trávicího traktu
- různé chemické složení, tudíž mohou mít různé toxické vlastnosti
- Prachové částice jsou výborným sorpčním materiálem a mohou vázat vitaminy a stopové prvky a tím výrazně snižovat jejich resorpci
- na svém povrchu často prachové částice nesou (virové partikule, bakterie a jejich spory, plísňe a jejich spory (mykotoxiny),

Ostré kovové předměty:

Traumatizují trávicí trakt - velmi nebezpečné jsou hřebíky, kusy drátů

Provazy, vlákna textilie:

Zvláště nebezpečné z tohoto pohledu jsou různé provazy a vlákna z umělých hmot, nejruznější

Chemické kontaminující látky

(Chemická rizika) Způsobují patologické změny v důsledku svých chemických vlastností

Anorganické kontaminující látky

toxické prvky, které se do krmiv dostávají

spadem (exhaláty)

z hnojiv

a některých pesticidů.

Tyto prvky většinou kontaminují půdy a odtud se dostávají do krmných plodin.

Nejčastěji jde o:

Pb, Cd, Hg, As, Al, Cu, Mn, Be, Cr, Sn, Se, F,

Za rizikové anorganické kontaminanty s globálním významem lze považovat především olovo (Pb), kadmium (Cd) a rtuť (Hg).

Z hlediska toxicity lze za nejtoxičtější prvek pokládat kadmium (Cd), dále následuje rtuť (Hg) a za nejméně toxické z uvedených prvků lze uvést olovo (Pb).

Kadmium (Cd):

Zdroje – exhaláty metalurgického a chemického průmyslu, čistírenské kaly, nekvalitní fosfátová hnojiva,

Rtuť (Hg):

Zdroje – spalování fosilních paliv, průmyslové kaly a byl součástí starších pesticidů (mořidel AGRONAL).

Olovo (Pb)

Zdrojem především automobilová doprava

Rostliny využitelné k „asanaci“ půd: Travnička (Armeria); Kostřava ovčí (Festuca ovina) a Silenka (Silene). Tyto rostliny jsou schopny hromadit velké množství Cu, Pb, Ni, Cd, Zn.

Organické kontaminující látky

Z hlediska kontaminace krmiv připadají v úvahu nejčastěji zdroje se skupiny - Kontaminanty z průmyslové výroby

Kontaminanty ze zemědělské výroby (pesticidy)

Zakázány. DDT, HCH Hexachlorcyklohexan (1975), HCB Hexachlorbenzen (1980), přesto s jejich rezidui a degradačními produkty se setkáváme dosud.

Dostanou-li se pesticidy do krmiva mohou u zvířat vyvolat **chronické nebo akutní otravy**, případně mohou jejich rezidua **pronikat do potravinového řetězce**.

Kontaminanty z průmyslové výroby

Většina z těchto organických pátek představuje molekuly, které se v přírodním prostředí nevyskytují. Proto řada z nich v životním prostředí nepodléhá běžné biodegradaci – perzistence .

Polychlorované bifenyly (PCB)

Výroba skončila v roce 1983, jejich používání pokračovalo ještě mnoho následujících let .

Vznikají při nedokonalém spalování organických materiálů, při teplotách pod 1 200° C z nich vznikají ještě toxičtější dioxiny.

Transformátorový olej, kondensátory, hydraulických zařízení, jsou součástí řady nátěrových hmot a využívají se jako organická rozpouštědla. Jako ohnivzdorné látky do nejrůznějších plastických hmot.

Dioxiny

Zdroje dioxinů:

- chemický průmysl - výroby chemikálií obsahující Cl
- spalování komunálního a zdravotnického odpadu (jeden z nejvýznamnějších zdrojů)
- spalování uhlí, rašeliny i dřeva (200-400°C)
- metalurgický průmysl (hutě)
- celulózky, cementárny, vápenky
- výroba pesticidů (pentachlorfenol, heptachlor, dieldrin, toxafen),
- spalování strnišť, slámy, lesní požáry, sopky
- zdrojem dioxinů mohou být i nevhodné způsoby sušení píce (použití nevhodného paliva)

U člověka 90 % přijatých dioxinů pochází z potravin (z toho 80% živočišného původu), tzv. jsou původem z krmiv!

Ftaláty

Používají se jako změkčovadla do plastických hmot (převážně do PVC). Vyluhovatelnost se zvyšuje v přítomnosti proteinů, tuků.

Zdroje:

- obalové materiály, podlahové krytiny, nátěrové hmoty,
- exhaláty z chemických továren a spaloven komunálních odpadů,
- vyluhováním ze skládek odpadů,
- PVC potrubí, hadic, plastových nádrží,
- nátěrové hmoty s přídavkem ftalátů,
- plastové hračky,
- kosmetické přípravky,
- zdravotnický materiál a některá léčiva,

Kontaminující látky biologického charakteru

(Biologická rizika)

Příčinou je - nedodržování hygienických předpisů a nařízení při výrobě uskladnění a manipulaci s krmivy

- a) subcelulární (cizí geny, priony, viry)
- b) mikrobiální (bakterie, houby, jednobuněční parazité)
- c) makrobiální (mnohobuněční parazité, bezobratlí živočichové a obratlovci)

Subcelulární kontaminanty

1. Genetické kontaminanty GMO

2. Priony

Proteinové částice vyskytující se běžně ve všech tkáních živočichů a člověka. Uvádí se, že mají významnou funkci v buňce při opravách genetické informace. Pokud přenášíme priony z jednoho infikovaného organismu do jiného, postupně dostáváme stále agresivnější kmeny. Infekční prion - neškodné priony - jedovatější pr.

Infekční priony:

prionovém znečištění životního prostředí.
půda může stát významným zdrojem nákazy
masokostní moučky přidávané do krmí

Z hlediska problematiky krmiv je jako rizikový přenos prionů vyvolávající tzv. BSE (bovinní spongiformní encefalopatii).

Spongiformní (houbovitě) změny v CNS (centrální nervová soustava).
Prvně byla zjištěna v r. 1986 ve Velké Británii.

3. Viry:

Existuje řada virů, u kterých může být krmivo jejich významným nosičem a které mohou u zvířat vyvolat řadu velmi závažných onemocnění. Jejich diagnostika v krmivech je problematická. Infekce (množení) až v těle hostitele.

Prevence kontaminace krmiv patogenními viry :

- dodržování hygieny při manipulaci, skladování a výrobě krmiv
- termickém ošetření krmiv živočišné provenience a důsledném veterinárním dozoru, především u dovážených živočišných krmiv
- zamezit styku nemocných zvířat z krmivy nebo krmnými komponentami
- monitorovat nákazovou situaci a z oblastí výskytu nebezpečných viróz zakázat dovoz krmiv a krmných komponentů
- monitorování výskytu škodlivých živočichů, zamezení jejich přístupu do výroben a skladů krmiv, pravidelné provádění desinfekce, desinsekce a deratizace

Vlastní dekontaminace virů v krmivech je problematická, protože existuje velká rozdílnost v citlivosti konkrétních virů vůči jak fyzikálním, tak i chemickým látkám. Technologické procesy při výrobě krmiv, zejména ty, které využívají vysoké teploty a tlak většinu virových partikulí inaktivuje

Mikrobiální kontaminace krmiva

- bakterie a jejich produkty,
- houby (plísňe) a jejich produkty,
- jednobuněční parazité a jejich vývojová stádia.

1. Bakterie **Sporogenní**

Clostridium perfringens – *Clostridium botulinum* (biologicky účinné toxiny)
krmiva nepřišla do styku s nemocnými zvířaty, ale i nežádoucími organismy (bezobratlí i obratlovci), kteří spory přenášejí. Rovněž je nutné krmiva chránit před kontaminací zeminou a prachem

2. Bakterie **Nesporogenní**

Listeria monocytogenes (listerióza) - *Staphylococcus aureus* - *Salmonella* sp. - *Escherichia coli*

Jednobuněční parazité a jejich vývojová stádia

- Isospora (*Toxoplasma gondii* - toxoplazmóza)
- Eimeria (Kokcidiózy u savců a ptáků)

Přenos oocystami nacházejícími se v krmivech, nebo pitné vodě kontaminovanými výkaly nemocných zvířat.

Makrobiální kontaminace

- Mnohobuněční parazité (vnitřní parazité)
- Motolice - Trematoda (způsobující motoličnatost zvířat)
- Tasemnice – Cestoidea (způsobující střešní parazitózy,
- Hlístice – Nematoda
- Roupy – Oxyurata (Roupy)
- Nitkovci – Trichocephalata (Tenkohlavci, Kapilárce, Svalovec)

Prevence přenosu parazitóz prostřednictvím krmiv:

- hygieně při výrobě a uskladnění krmiv a jejich ochranu před kontaminací výkaly a trusem nemocných zvířat.

Riziková jsou zejména neupravená krmiva podávaná v čerstvém stavu nebo u zvířat při pastevním chovu

K preventivním opatřením patří i zamezení kontaktu chovaných zvířat se zvířaty volně žijícími a jejich přístup ke krmivům.

desinsekce a deratizace prostorů výroby a skladů krmiv.

Bezobratlí živočichové (skladištní škůdci – brouci, roztoči a hmyz)

- přímé ztráty

- 1) konzumují krmiva
- 2) znečišťují krmiva výkaly (patogeny)
- 3) odumřelí bezobratlí mohou mechanicky poškozovat sliznice
- 4) způsobují alergie

- nepřímé ztráty

poškozují tepelní a vlhkostní izolace budov, narušují elektrická zařízení,...

Roztoči (Acarina)

Kontaminace skladovaných komodit roztoči v ČR je velmi častým problémem. U odebraných vzorků obilí byly u 87 % vzorků prokázána kontaminace roztoči. Výskyt roztočů v krmivech a dalších produktech je často podceňován.

Dopad: vznik „nemoci zvířat a člověka (nemoci z povolání)

Jde především o alergie (astma, vyrážka až anafylaktický šok).

Pisivky - Psocoptera

Jde o třetí nejvýznamnější skupinu skladištních škůdců za roztoči a brouky.

Brouci (Coleoptera) jsou druhově nejpočetnějším řádem hmyzu a druhou nejfrekventovanější skupinou skladištních škůdců. Mezi nejčastěji se vyskytující skladištní brouky patří asi 23 druhů. K ekonomicky závažným druhům patří:

- Pilous černý (*Sitophilus granarius*)
- Lesák skladištní (*Oryzaephilus surinamensis*)
- Potemník skladištní (*Alphitobius diaperinus*)
- Zrnokaz luštěninový (*Bruchus luteicornis*)
- Rušník skladištní (*Trogoderma granarium*)
- Červotoč spíží (*Stegobium paniceum*)

Motýli - Lepidoptera

Nejfrekventovanější jsou motýlí housenky:

- zavíječ moučný (*Ephesitia kuchniella*)
- zavíječ paprikový (*Plodia interpunctella*)
- makadlovka obilná (*Sitotroga cerealella*)
- mol obilný (*Nemapogon granellus*),

což jsou **významní škůdci obilnin**.

Obratlovci ze třídy ptáci (Aves) a savci (Mammalia)

Nejvýznamnější ptáci:

Racek chechtavý (*Larus ridibundus*) významný přenašeč salmonel

Holub domácí (*Columba livia* f. *domestica*)

Hrdlička divoká (*Streptopelia tortur*)

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)

Jiříčka obecná (*Delichon urbica*)

Vrabec domácí (*Passer domesticus*)

Nejvýznamnější hlodavci:

Potkan (*Rattus norvegicus*)

Myš domácí (*Mus musculus*)

Hraboš polní (*Microtus arvalis*)

Hryzec vodní (*Arvicola terrestris*)

Nejčastější druhy škůdců

Zdroj: www.destrol.cz

Masačka obecná

Mravenec faraon

Šváb obecný

Myš domácí

Moucha domácí

Rus domácí

Potkan hnědý

www.uniconsulting.cz

 UniConsulting

 UniConsulting

Děkuji za pozornost

Aktuální problematika HACCP

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

1. Historie
2. Legislativní zakotvení
3. Základní pojmy
4. Základní principy
5. Struktura HACCP

Systém kritických a kontrolních bodů HACCP

HACCP (Hazard Analysis & Critical Control Points) - systém kontroly kvality týkající se bezpečnosti potravin a krmiv, který identifikuje nebezpečí a stanovuje riziko. Riziko je kontrolováno za použití kontrolních měření.

Cílem stanovení kritických kontrolních bodů je zajistit, aby byla bezpečnost krmiv sledována v každém stadiu, které může negativně ovlivnit bezpečnost krmiv a potravin nebo negativně působit na životní prostředí.

Systém, který identifikuje, vyhodnocuje a řídí nebezpečí, jež jsou významná pro nezávadnost potravin a krmiv.

Řeší převážně zdravotní nezávadnost a ne kvalitu.

Zatím nejlepší prevence pro výrobu zdravotně nezávadných potravin a krmiv.

1. Historie HACCP

Historie:

Na společném zasedání tří mezinárodních organizací (Codex Alimentarius, FAO a WHO) vznikla v roce 1993 Codexová směrnice pro aplikaci systému HACCP. Tento dokument vedl k celosvětovému uznání systému analýzy rizik a kontrolních kritických bodů. Od osmdesátých let po současnost se tyto systémy zavádí po celém světě a postupně pronikají i do krmivářského průmyslu.

1. Historie HACCP

Chronologický přehled pro zavedení HACCP

1.1.2000 - pro všechny výrobce potravin

1.5.2005 - pro všechny obchodníky, kteří uvádějí do oběhu potraviny (pro všechny distributory potravin)

lednu 2005 Nařízení a od 1.1.2006 museli PKP splňovat podmínky tohoto nařízení, tj. včetně HACCP

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby. (od 1.4.2010 – zrušena)

Nařízení EP a Rady (ES) č. 183/2005 článek 6 – HACCP pro krmivářské podniky

2. Legislativní zakotvení

Nařízení EP a Rady (ES) č. 183/2005 ve svém článku 6, ukládá provozovatelům krmivářských podniků zavést, provádět a zachovávat písemný postup nebo postupy na základě zásad systému kontroly kritických bodů (dále jen HACCP).

Uvedené ustanovení se nevztahuje na krmivářské podniky, které:

- a) provádějí operace na úrovni prvovýroby a dále u těchto přidružených operací,
 - dopravy, skladování a manipulace s primárními produkty v místě produkce,
 - přepravních operací pro dodávku primárních produktů z místa produkce do provozovny,
 - míchání krmiv pro výhradní požadavky svých vlastních hospodářství bez použití doplňkových látek nebo premixů doplňkových látek, s výjimkou doplňkových látek pro silážování,
- b) u operací jiných než uvedených v odstavci a), včetně míchání krmiv pro výhradní požadavky svých vlastních hospodářství ...

2. Legislativní zakotvení

Nařízení EP. a R. ES č. 852/2004, čl.5

- Zásady HACCP :
- Určení nebezpečí, kterému musí být předcházeno, musí být odstraněno nebo omezeno na přijatelnou úroveň,
- Určení kritických bodů
- Stanovení kritických mezí v CCP
- Stanovení a zavedení účinných postupů sledování v CCP
- Stanovení nápravných opatření
- Stanovení postupů, které jsou pravidelně prováděny k ověřování
- Stanovení řádné dokumentace a vedení záznamů

3. Základní pojmy

- **Kritický bod** = technologický úsek, jímž je postup nebo operace výrobního procesu nebo procesu uvádění do oběhu, ve kterých je největší riziko porušení zdravotní nezávadnosti potravin.
- **Kritická mez** = znaky a jejich hodnoty, které tvoří hranici mezi přípustným a nepřípustným stavem v kritickém bodě.

3. Základní pojmy

- **Analýza nebezpečí** = proces shromažďování a hodnocení informací o různých druzích nebezpečí pro zdravotní nezávadnost potravin a o podmínkách umožňujících jejich přítomnost v potravě.
- **Ovládací opatření** = jakákoliv činnost, kterou je možno použít k prevenci nebo k vyloučení nebezpečí ohrožujících zdravotní nezávadnost potravin nebo k jeho zmenšení na přípustnou úroveň

3. Základní pojmy

- **Sledování** = pozorování a měření stanovených znaků určeným postupem pro posouzení, zda kritický bod je ve zvládnutém stavu
- **Zvládnutý stav** = stav, při němž jsou v kritických bodech dodrženy stanovené postupy a hodnoty sledovaných znaků v přípustném stavu
- **Ověřovací postupy** = posouzení, zda plán kritických bodů účinně ovládá významná nebezpečí a zda se tento plán dodržuje.

3. Základní pojmy

Stěžejní podmínky pro správnou funkci systému :

- **SVHP = základ systému** (nezbytné předpoklady)
- správná a úplná **analýza nebezpečí**, doložitelné ovládání všech nebezpečí
- doložitelné **udržování systému** (správně formulované a prováděné ověřovací postupy)

4. Základní principy

Postup založený na zásadách HACCP je použití principů HACCP, tzn. že **provozovatel je schopen doložit, že zná všechna zdravotní nebezpečí**, která se mohou v procesu jím prováděné výroby potravin uplatnit **a že tato nebezpečí ovládá tzv. ovládacími opatřeními** (postupy, které zaručují, že vyrobí, připraví a podá zdravotně nezávadnou potravinu případně krmivo)

Mechanismy postupu:

„CCP“ „CP“ „správná výrobní a hygienická praxe“

5. Struktura HACCP

přípravné úkoly – analýza rizika – plán CCP

Jak začít a čím je nutné projít

Hodnotit všechny produkty a procesy - projít 14 stádií

Stádia:

1. Získat souhlas (podporu) vrcholového managementu

opora managementu - na každé úrovni - definice implementace - kruh odpovědnosti osob - efektivita a oblasti ke zlepšení

2. Definovat termíny rámce studie

typ produktu (bio, welfer) - proces začátek a konec - rizika která je nutné uvážit

UniConsulting

5. Struktura HACCP

3. Vybrat tým

multidisciplinární tým - kvalita údajů a konečného rozhodnutí - seznam osob s odpovědnostmi - pověření a externí poradci - identifikace expertiz školení - jmenování

4. Popsat produkt a proces

Složení - suroviny jejich původ - výroba produktu (stěžejní operace např. zahřívání) - balení - skladování a distribuce - požadovaná trvanlivost - instrukce pro použití a uchování

5. Identifikovat zamýšlené použití produktu

Mělo by být definováno (nevhodný pro malé děti) - dietní potřeby - bio - alergen - důležité pro skupinu spotřebitelů

5. Struktura HACCP

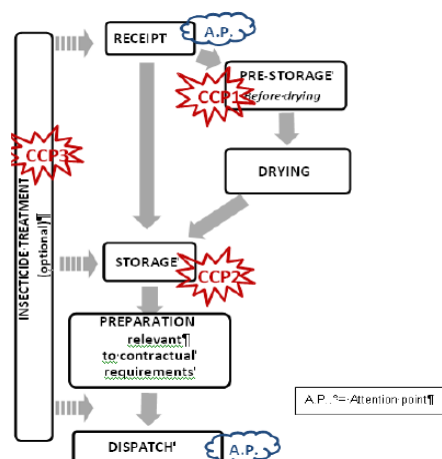
Obiloviny	Předpokládané (hlavní) užití
pšenice	mlýny, škrobářenský průmysl, krmiva, slad, fermentace/výroba alkoholu
oves	výroba potravin, krmiv
kukuřice	potravinářství, škrobářenský průmysl, krmiva

5. Struktura HACCP

6. Konstruovat diagram průběhu procesu

- všechny kroky jasně a ve správném pořadí - obsahovat technické Detaily - změna diagramu - plánky podlaží - rozmístění zařízení - Odpady - osobní cesty - rozdělené oblasti

5. Struktura HACCP

5. Struktura HACCP

7. Potvrzení při výrobě

je správný všechny elementy procesu - zjištěno auditem - různé směny a sezónnost - kontrola při výrobě

8. Analýza nebezpečí

A: Seznam potencionálních rizik souvisejících s každým krokem procesu, řídit analýzu rizik a určit měřítka ke kontrole identifikovaných rizik.

Analýza rizik

biologická a mikrobiologická kontaminace, kterou mohou způsobit bakterie, houby a jiná mikrobiální patogenní agens a toxiny, jako jsou mykotoxiny, fusariosy aj.,

chemická kontaminace, jako jsou rezidua některých doplňkových látek, látek použitých k medikaci krmiv, rezidua pesticidů, herbicidů, zbytky hnojiv, rezidua detergentních a dezinfekčních látek, a jiné podobné substance a

fyzikální kontaminace, jako jsou úlomky kovových částic, jehel, skla, dřeva a další cizí nečistoty.

Analýza rizik

Alergeny!!

Nově zahrnutý v GTP jako typ rizika, které by se mělo hodnotit v analýze rizik

Pozor na tzv. křížové kontaminace, k níž může dojít mezi jednotlivými šaržemi krmiv obsahujících složky s omezeným použitím nebo jinak potenciálně nevhodné k použití pro určité druhy nebo kategorie zvířat (např. živočišné moučky, kokcidostatika, aj).

Příčiny rizik dle systému GTP

Materiál – obiloviny, olejiny....

Prostředí – atmosféra a okolní prostředí

Pracovní činnosti – osobní a provozní hygiena

Metody – výrobní postupy

Vybavení – instalace, stroje, zařízení, přepravní zařízení....

Program nezbytných předpokladů

- Zdroje kontaminace (i okolí atp.) v souvislosti produkcí krmiv kontaminace v souvislosti se základními podmínkami výroby a prostředí.
- **Snižování** kontaminace více než **odstraňování** kontaminace
- **Řízení rizik** GMP GHP nezbytné předpoklady podporují HACCP
- **Nezbytné předpoklady** – široké užití - zajišťují základní prostředí výroby a bezpečné výroby potravin - množství předpokladů (oblasti, personální, vybavení prostředí výroby a materiály)
- **Program Školení, směrnice hygiena, zdravotní prohlídky,**
- Zařízení: **preventivní údržba, kalibrace**
- Prostředí **vnější areál** (postupy)

Program nezbytných předpokladů

- Vhodné služby ve vhodné kvalitě (voda)
- Cizí předměty (sklo)
- Efektivní nakupování skladování produktů
- Vhodné postupy pro suroviny (ověření, skladování, využití)
- Konečné produkty převáženy v odpovídajících podmínkách
- Sledovatelnost
- Neshodné produkty vyhledávání
- Specifikace surovin a konečných výrobků

Širokospektrá rizika - výrobní nezbytně nutné předpoklady :
Sanitace a DDD

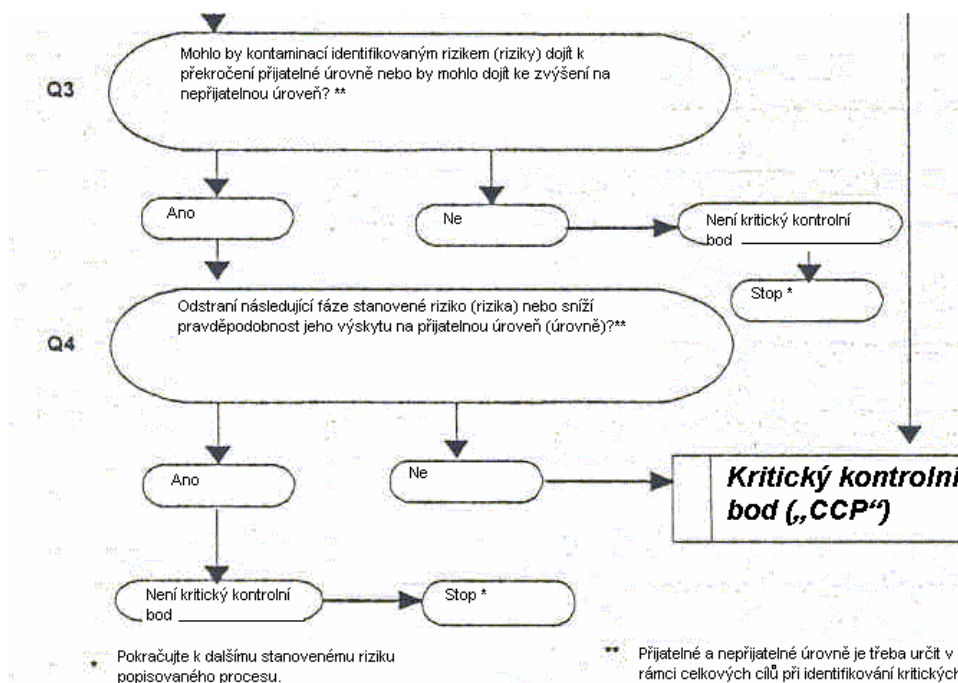
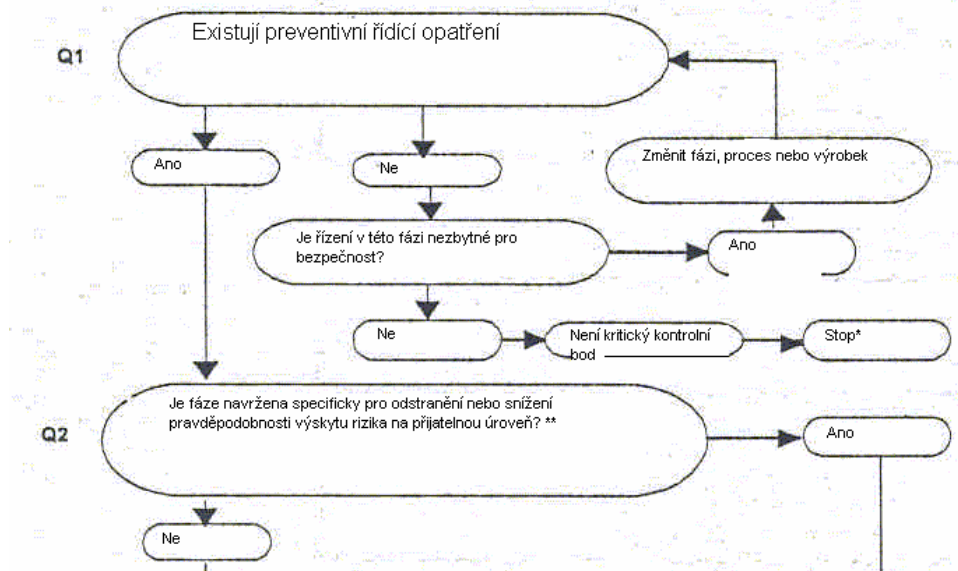
Nové hodnocení rizik dle systému GTP

	Závažnost (G)	Četnost jevu (F)	Možnost detekce (D)
1	minimální	téměř se nevyskytuje	riziko je pokaždé odhaleno
2	střední	možné	riziko je téměř vždy odhaleno
3	závažné	běžné	riziko je těžké odhalit
4	katastrofické (fatální)	jisté	riziko je neodhalitelné

Index rizika je poté hodnocen jako $R = G \times F \times D$

Tam, kde je R rovno a větší 24, nebo (a) závažnost G je rovna, nebo větší 3, je stanoven kritický bod

Rozhodovací diagram dle GTP

5. Struktura HACCP

Plán HACCP						
Výrobek – olejniny				Místo: skladování		
Nebezpečí	Příčina nebezpečí	Analýza rizik				Preventivní (ovládací) opatření
		G	H	D	R	
Hmyz	<u>Vybavení</u>	1	1	2	2	Údržba a čištění košů (sil) a vybavení. Kontrola správné funkce vybavení (ventilátor, teploměry) Kontrola teploty a vizuální kontrola Školení zaměstnanců, přepouštění
	-zamořené, chybné	1	1	2	2	
	<u>Prostředí</u>	1	1	2	2	
	teplota a vlhkost vyhovující množení hmyzu					
	<u>Metody a pracovní činnosti</u> – absence nebo slabá ventilace, dlouhé skladování					

5. Struktura HACCP

Plán HACCP						
Výrobek – olejniny				Místo: skladování		
Nebezpečí	Příčina nebezpečí	Analýza rizik				Preventivní (ovládací) opatření
		G	H	D	R	
Mykotoxiny	<u>Metody</u> nedostatečná rotace/neefektivní ochrana semen/nedostatečná ventilace/mix zboží/vlhký produkt	3	2	4	2	Údržba, čištění košů, čištění sila, ošetření pesticidy Správná skladovací praxe Školení zaměstnanců, čištění semen, skladovací řád, kontrola teplot a ventilace
		3	2	4	4	
	<u>Vybavení</u> příliš vysoká vykládka (poškození semen), špatné ventilátory, chyba termometrů				2	
					4	

5. Struktura HACCP

9. Stanovení kritického kontrolního bodu

Co je třeba udělat:

- určit CCP užitím profesionálního posouzení a/nebo pomoc rozhodovacího stromu
- zvážit roli programu nezbytných předpokladů a dalších možností řízení posuzovaného kroku (CP, GMP-GHP) a zvolit je přednostně pokud splní požadovanou funkci
- zaznamenat v dokumentaci jestli je, kontrola řízena, jakou formou a jestli je řádně odůvodněna.

10. Stanovení kritických limitů

- měřitelné nebo pozorovatelné parametry
- měřeny nebo pozorovány v časovém intervalu
- mohou být posouzeny rychle a jednoduše

5. Struktura HACCP

- rozsah hodnot způsobující eliminaci nebo redukci rizika
- detaily toho jak jsou kritické limity určeny by měly být zaznamenány, včetně zdrojů informací a užitých údajů.

Co je třeba udělat:

- určit kritické limity pro kontrolní měření každého CCP
- ujistit se že mohou být měřena nebo pozorována v časovém intervalu a že budou kontrolovat specifické riziko

11. nastavení monitorovacího systému

kontrolní měření, které je aplikováno se shoduje s kritickými limity, pokud ne, musí se přijmout termínovaná nápravná opatření, aby se znovuzískala kontrola.

5. Struktura HACCP

Monitorovací systém by měl obsahovat 4 náležitosti:

- *jak* se vede monitorování – to je, jaká měřítka nebo pozorování jsou vedena a jaké záznamy jsou prováděny
- *kdy* je monitorování prováděno – to je, s jakou frekvencí je měření nebo pozorování prováděno
- *kdo* má odpovědnost za vedení monitorování
- *záznamy*

co je třeba udělat:

- specifikovat kdo je odpovědný za monitorování, všechny osoby které monitorují měli být kompetentní a školené.
- specifikovat frekvenci monitorování
- specifikovat pracovní instrukce nebo postupy
- specifikovat záznamy monitorování
- zvážit jak kontrolovat PRP a výrobní PRP
- specifikovat monitorovací postupy v dokumentaci HACCP

Plán HACCP								
Výrobek – olejniný			Místo: skladování					
CCP	Nebezpečí a příčina nebezpečí	Riziko	Preventivní opatření	Kritéria	Kritické meze	Postup sledování	Nápravné opatření	Dokumentace
CCP x	<u>Mykotoxiny při skladování</u> <u>Metody</u> nedostatečná rotace/neefektivní ochrana semen/nedostatečná ventilace/mix zboží/vlhký produkt <u>Vybavení</u> příliš vysoká vykládka (poškození semen), špatné ventilátory, chyba termometrů	G=3/ R=24 G=3/ R=24	Údržba, čištění košů, čištění síla, ošetření pesticidů Správná skladovací praxe Školení zaměstnanců, čištění semen, skladovací řád, kontrola teplot a ventilace	Teplo ta Zápa ch Poškození semen	Zvýšení teploty o 5°C mezi dvěmi měřeními Zápach Negativní změna vzhledu semen	Kontrola teploty Inspekce /kontrola – senzoricky (vzhled, pach) Kontrola vybavení	Větrání Přepouštění Údržba Identifikace šarže proškolení zaměstnanců	Záznamy kontrol

5. Struktura HACCP

12. stanovení plánu nápravných opatření

Opatření, které je přijato, když monitorování ukáže že byla chyba v CCP kritickém limitu - mělo by být specifikováno nebo lépe jaké opatření by mělo být přijato, když výsledky monitorování ukážou trend ke ztrátě kontroly

Co to znamená:

- nápravná opatření by měla cílit k navrácení procesu zpět pod kontrolu a zaobírat se potencionálně neshodným produktem, když je to vhodné
- úkolem by měla být prevence, aby se to samé stalo v budoucnosti.
- zvážít, co je třeba udělat, aby byl proces vrácen zpět pod kontrolu, stejně tak jako rozhodnutí o neshodném produktu

5. Struktura HACCP

- odpovědnost za nápravná opatření by měla být jasně definovaná, všechny odpovědné osoby by měly být kompetentní a mít pověření stanovit nápravné opatření.
- přijetí nápravného opatření by mělo být dokumentováno v HACCP záznamech

Co je třeba udělat

- stanovit plán nápravných opatření, plán nápravných opatření by měl stanovit jak by měla být znovu zavedena kontrola a jak se vypořádat s potencionálně neshodnou úrodou, krmivem, zvířetem nebo výrobkem.
- nastavit systém pro opatření a záznamy nápravných opatření

5. Struktura HACCP

13. nastavení ověřovacích postupů

ověřování zahrnuje 3 oblasti:

- validace
- ověření
- přezkoumání

ověřovací postupy jsou používány k demonstraci že haccp systém pracuje správně a efektivně, ověřování by mělo zkoušet celý systém haccp včetně záznamů.

Validace:

- hlavní úkol validace je ujistit se, že rizika jsou identifikována kompletně a správně a vybrané kontroly jsou vhodné, tedy rizika mohou být řízena efektivně.

5. Struktura HACCP

- validace může zahrnovat některé formy testování
 - zkoušky teplotního zhodnocení
 - zkoušky teplotní distribuce
 - testování změn
- v některých případech je validace spíše přezkoumáním plánu haccp, v tomto případě spoléhá na znalosti a zkušenosti haccp týmu nebo externích hodnotitelů s odkazem na normy, kodexy a příručky
- validace by měla zahrnovat formální rozcestník haccp plánu osobám zodpovědným za řízení bezpečnosti potravin

5. Struktura HACCP

Ověřování:

dva hlavní aspekty ověřování:

- demonstrace shody, to je následování stanovených postupů a správné implementování plánu haccp
- Získání informací, že haccp systém a předpoklady jsou efektivně praktikovány, a požadavky na bezpečnost jsou v souladu.

ověřovací aktivity:

- mohou zahrnovat interní a externí systém auditů, inspekce provozu, zkoušky produktů (zákazníkem atd.) a analýzy spokojenosti zákazníka.

Přezkoumání:

- formální naplánování přezkoumání systému HACCP. Frekvence přezkoumání by měla být založena na množství faktorů jako charakter produktu a výrobní operace a jeho zamýšlené použití.

5. Struktura HACCP

Příklady ověřovacích aktivit k demonstraci že HACCP pracuje :

- vnitřní audity CCP a relevantní programy nezbytných předpokladů (založeny na aktuálních praxi CCP a výrobní PRP a předpokladech a záznamech monitorování a nápravných opatření)
- užití nálezů zákazníků a třetích stran, zahrnující ověření schéma certifikace, zvláště tam kde to zkoumá systém haccp a programy nezbytných předpokladů.
- externí audity (dodavatelské)
- sledování spokojenosti zákazníka, analýzy a reklamace
- testování výrobku. například mikrobiologické a chemické zkoušky vzorků výrobku - tyto mohou být přijaty výrobcem nebo zákazníkem

5. Struktura HACCP

14. nastavení dokumentace a záznamů

- důležité pro provoz aby byl schopen demonstrovat, že principy haccp jsou aplikovány správně
- dokumentace a záznamy mají být dělány vhodným způsobem k charakteru a velikosti organizace

Je doporučeno, že haccp plán by měl obsahovat nejméně následující:

- rámec studie
- reference na relevantní programy nezbytných předpokladů
- členy týmu s detaily jejich role a relevantní zkušenosti, školení a kvalifikace
- popis produktu
- zamýšlené použití produktu
- diagram a potvrzení zda je správný
- související rizika, rizika analýzy a kontroly

Program nezbytných předpokladů

Nezbytné předpoklady (PRP)	Rizika řízená za užití PRP	Postupy kontroly	Nápravná opatření
postup kontroly ingrediencí krmiv suroviny jsou získávány od schválených dodavatelů, kteří mohou zajistit hodnotné ujištění, že rizika nejsou přítomna v dodávaném materiálu (za předpokladu, že je implementován příslušný standard) suroviny jsou dodávány podle dohodnutých specifikací a dalších odpovídajících podmínek dodání (užití pesticidů)	Přítomnost rizika podle kontaminace na předchozím stupni	školení pracovníci fyzicky kontrolují každou nakládku, zda splňuje přejímací kritéria (postupy při přejímce) Schválení dodavatele a jeho výkon jsou hodnoceny podle stanoveného formuláře.	Přezkoumání akceptovatelnosti dodávky. Odmítnutí, pokud není vhodná. Přezkoumání vhodnosti dodavatele.
kontrola skla sklo v oblastech výroby a balení je zaneseno na registru a je zabráněno kontaminaci zboží. Je postup pro rozbití skla.	výskyt skla na zařízení a prostředí (stroje a světla atd.)	naplánované kontroly zajištění skla proti poškození a soulad s postupem kontroly skla (audit skla)	nápravná opatření k zamezení jakémukoliv defektu. přezkoumání potencionálních rizik kontaminace produktu. Zaznamenávání incidentů.

Riziko	příčina/zdroj
Vegetativní patogeny	Přítomnost surovin podle kontaminace na předchozích stupních Výskyt v provozu od: - škůdců(ptáci, hmyz, hlodavci) - lidi (zaměstnanci, návštěvníci) - zařízení (nečistá sila, zařízení ve výrobě) - křížová kontaminace ve výrobě (od předchozí výroby) - prach ve vzduchu užívanému ke zchlazování <i>Růst díky:</i>podmínky ve skladu vlhkost a teplota, suroviny krmiv <i>Přežití díky:</i>nesprávné upravování (nízká teplota a/nebo čas)
Mykotoxiny	Přítomnost na surovinách díky kontaminaci na předchozím stupni (výrobce obalů, skladování u dodavatele) <i>Růst díky:</i> růst obvyklých hub na krmivech kvůli podmínkám ve skladu (vlhkost, teplota)
Pesticidy	přítomnost na surovinách díky kontaminaci na předchozím stupni (výroba obalů) <i>Výskyt díky:</i> nesprávná aplikace ve výrobě (insekticidy ve výrobě) veterinární léčiva: <i>Výskyt díky:</i> krmiva nesprávně vytvořená křížová kontaminace ve výrobě (předchozí výroba)

Technická aditiva	<i>Výskyt díky:</i> krmiva nesprávně vytvořená křížová kontaminace ve výrobě (předchozí výroba)
Zbytky čisticí chemikálie	<i>Výskyt díky:</i> kontaminované zařízení (od čisticí operace) v provozu
Nežádoucí látky (kontaminant y prostředí)	Přítomnost na surovinách díky kontaminaci na předchozím stupni (výrobce obalů,)
sklo	Přítomnost na surovinách díky kontaminaci na předchozím stupni (výrobce obalů,) <i>Výskyt díky:</i> prostředí (světla) v provozu
kov	Přítomnost na surovinách díky kontaminaci na předchozím stupni (výrobce obalů) <i>Výskyt díky:</i> zařízení ve výrobě <i>Přežití díky:</i> závadné magnety nebo detektory kovů ve výrobě (kompletní nebo částečná závada)

Hygiena a postupy a údržby Všechna zařízení a nástroje jsou pravidelně čištěny podle stanoveného plánu a dokumentovaných postupů, aby se zabránilo riziku kontaminace produktu.	výskyt patogenů na zařízení a prostředí.	Naplánované vizuální inspekce k obhlédnutí hygienických standardů (hygienický audit) Mikrobiologická úroveň je ověřována plánem analýzy konečného produktu	Nápravná opatření k znovuzavedení hygienického prostředí. Přezkoumání k zajištění příslušných hygienických standardů.
Postupy pro osobní hygienu Pracovníci jsou upozorňováni na důležitost jejich osobní hygieny. Je zajištěno vhodné zařízení. Osoby s přenosnými chorobami jsou odstraněny z kontaktu s výrobkem.	výskyt patogenů a skla z dosahu osob, kteří jsou v kontaktu s výrobkem.	Plánované hodnocení hygienického standardu (hygienický audit).	Přezkoumání zavedení standardu a školení.
Postup kontroly škůdců Inspekce a ošetření budovy a okolí k zamezení vniknutí škůdců (ptáci, hmyz, hlodavci) Provozovna je navržena a udržována tak, aby bylo zabráněno vniknutí škůdců a jejich usídlení.	výskyt patogenických bakterií ze škůdců	Plánovaná vizuální inspekce zařízení proti škůdcům	Přezkoumání a příslušná nápravná opatření k zabránění vniknutí škůdců a jejich usídlení.

Kontrola léčivých a technických aditiv SOP časový rozvrh a vyplachování, když se přechází z výroby léčivých na neléčivá krmiva a/nebo na krmiva s nepřijatelnými technickými aditivy	výskyt veterinárních léčiv a nepřijatelných technických aditiv	kontrola při započetí výroby a při výrobě	Přezkoumání postupů a potenciálních rizik kontaminace produktu
Školící postupy Osoby jsou trénované, instruované a supervizované, zda jsou schopné provést požadovaný úkol. Osoby, které mají co dočinění s činnostmi vztahujícími se k PRP a CCP vyžadují speciální školení.	výskyt rizika spojeného s nedodržení správných postupů.	Naplánované přezkoumání kompetence pracovníků provádět činnost.	Přezkoumat potřeby školení.

Sumarizace okolností a aktivit při zacházení s krmivy

- výroba krmných produktů,
- skladování krmiv,
- doprava krmiv,
- zpracování krmiv,
- distribuce krmiv,
- chov zvířat určených k produkci potravin

Nejčastější nedostatky systému HACCP

- Systém vytvořený na „klíč“
- Není správně stanovený rozsah systému HACCP
- Systém vytvořený pouze jedním pracovníkem, příp. tým HACCP pracuje jen formálně
- HACCP není návazný na vedení společnosti
- Příliš komplikovaný systém-pro každý výrobek, kopírování, nepřehlednost
- Při spojení více produktů nejsou dostatečně podchycené rozdíly ve výrobě

Nejčastější nedostatky systému HACCP

- Nejsou k dispozici všechny vstupy k analýze nebezpečí-např. specifikace surovin, vývojový diagram není úplný (reworky, pitná voda, obaly)
- Do analýzy nebezpečí nejsou zahrnutá nebezpečí vyplývající z prostředí a ze vstupů
- Neprůkazné posouzení míry rizika nebezpečí
- Nesprávné stanovení metod sledování na kritických kontrolních bodech
- Nejsou správně stanovené kritické meze
- Chybí ověřovací postupy, zejména interní audity, programy, výcvik auditorů
- Metrologie-pouze v náznamech

Nedostatky systému HACCP

- Systém není aktualizovaný-nejsou zpracované nové výrobky
- Dokumentace není řízená
- Nedostatečné definování zodpovědností
- Nejsou dostatečně zpracované doprovodné programy (údržba, výcvik, sanitace, deratizace a dezinfekce...) - GMP, GHP
- Není řízený integrovaný systém kvality a HACCP
- Nepoužívání nástrojů kvality (neshody, přezkoumání, politika, cíle)
- Nedostatečné řízení obalů včetně shody s vyhl. č. 38/2001 Sb.
- Nízké povědomí zaměstnanců o HACCP

Systémy sledování kvality a zdravotní nezávadnosti v potravinářství

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Je nutné využívat certifikované systémy?

- Kvalita (jakost) výrobků nebo služeb je rozhodující pro úspěšnost poskytovatele (dodavatele) na trh.
- Jde o souhrn povinností a požadavků, které kvalitu a zdravotní nezávadnost výrobků charakterizují.
- Povinnosti a požadavky jsou definovány v různých systémech jako „certifikační schéma“,
- Uvedené požadavky je nutné definovat, v průběhu výroby monitorovat a dokumentovat.

Systémy, můžeme rozdělit z formálního hlediska na:

- 1) Systémy, které nejsou založeny na existujících Certifikačních schématech – jsou vytvořeny na konkrétní provozy pro vnitřní účely.
- 2) Povinné systémy z všeobecně přijatým schématem, také pro vnější účely. (HACCP)
- 3) Nepovinné systémy s všeobecně přijatým schématem, certifikované nezávislou třetí stranou. Význam je prezentace úrovně systémů firmy pomocí auditu třetí stranou (prokazování shody se standardem).

Proč systém chceme využívat a v jakém rozsahu?

- 1) Řízení pouze dílčí, i když velmi důležité povinnosti – např. týkající se zdravotní nezávadnosti produktů (HACCP).
- 2) Komplexní a efektivní řízení celé firmy, dodržování povinné legislativy
- 3) Posunutí povinností na dodavatele, odběratele a preferované potřeby společnosti.
- 4) Chceme nebo musíme se prezentovat zavedeným systémem navenek.

Co společnost získá certifikací?

Získáním certifikátu může Vaše společnost zaručit, že výrobky a manipulace s nimi splňují právní předpisy a požadavky účastníků dodavatelského řetězce.

Informovat zákazníky o Vaší důvěryhodnosti, sdělit jim, že na bezpečnost výrobků, které dodáváte, kladena nejvyšší důležitost.

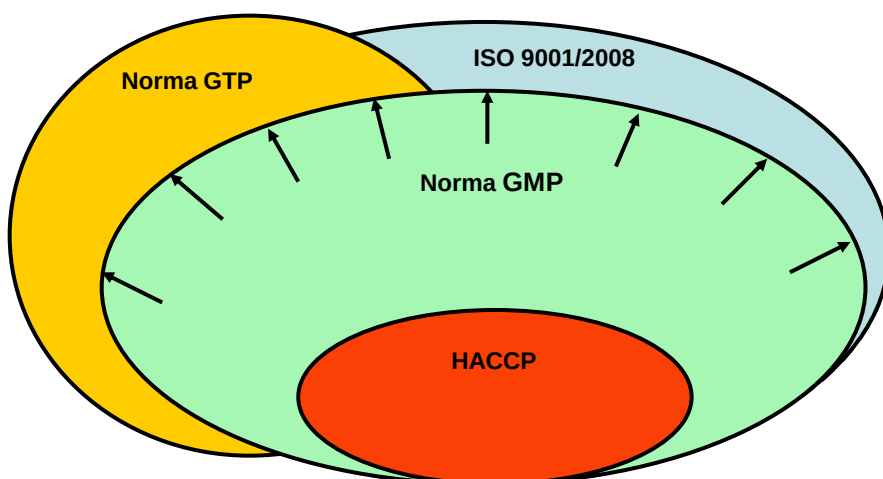
Prokázat, že byla zavedena všechna využitelná opatření pro bezpečnost.

Snížit počet auditů prováděných z rozhodnutí zákazníků a následně ušetřit náklady i čas na řízení.

Zlepšit vztahy s úřady zapojenými do bezpečnosti potravin.

Certifikace podle norem poskytuje účinný prostředek komunikace se zúčastněnými a s dalšími stranami. Je důležitým prvkem prokázání závazku bezpečnosti výrobků, řízení a odpovědnosti společnosti.

Rozsah aktivních systému Integrace systémů

V průběhu několika let se v Evropské Unii změnila situace, která způsobila silný růst zájmu ve vztahu ke kvalitě krmiv. Sektor krmiv určilo zajímavý směr v řetězci stravování.

V tomto sektoru je hlavní, aby potenciální rizika a kritické body ve výrobním řetězci byly identifikovány, kontrolní měření byla nastavena a požadována a jejich efektivita ověřována. Kvalita krmiv musí být taková, že zdraví zvířat a lidí je dostatečně garantováno.

Systémy jakosti a zdravotní nezávadnosti směřované na zemědělské produkty – charakteristika nejrozšířenějších standardů

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

HACCP (Kritické body)

<u>Cíl:</u>	Zdravotní nezávadnost výrobků
<u>Hlavní metoda:</u>	Analýza nebezpečí (kvalitativní, kvantitativní)
<u>Nebezpečí:</u>	Biologická, Chemická, Fyzikální
<u>Kritické body:</u>	Monitoring nebezpečí ve výrobě
<u>Dílčí záběr:</u>	Je povinný v rámci všech ostatních standardů, ale certifikace je nepovinná!
<u>Výhoda:</u>	Nejmírnější ze všech standardů (přesto, že v roce 2010 vyšel nový rozsah požadavků – již širší)
<u>Nevýhoda:</u>	řeší pouze malou část problémů bez návaznosti na kvalitu a řízení společnosti jako celku

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

ČSN EN ISO 9001:2009 – systém managementu kvality

<u>Cíl:</u>	Trvale poskytovat produkt, který splňuje požadavky zákazníka
<u>Základ systému:</u>	Komplexní řešení všech procesů ve firmě
<u>Hlavní metoda:</u>	Procesní přístup
<u>Komplexní systém:</u>	Je povinný. Je celosvětově nejrozšířenější.
<u>Výhoda:</u>	Je obecný použitelný na všechny typy firem. Poskytuje dostatečnou vůli pro individuální řešení. Principy, které používá jsou implementovány do všech ostatních systémů. Celosvětové rozšíření.
<u>Nevýhoda:</u>	Je příliš obecný a slouží pouze jako vodítko. Není dnes dostatečnou zárukou, že firma je kvalitní. Příliš velké rozšíření a devalvace jména.

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

ČSN EN ISO 22000:2006 – systém kvality a bezpečnosti potravin

Cíl: Trvale poskytovat produkt, který splňuje požadavky na kvalitu a zdravotní nezávadnost potravin

Základ systému: Komplexní řešení všech procesů ve firmě

Hlavní metoda: Procesní přístup

Výhoda: Je využitelný pro každou potravinářskou společnost, staví na základech ISO 9001, ale je více zaměřen na analýzu nebezpečí.

Poskytuje dostatečnou vůli pro individuální řešení.

Nevýhoda: Není moc rozšířen, zákazníci neznají jeho rozsah, je méně přísný, než jiné potravinářské standardy, nemá jasně vymezené mantinely.

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

ČSN EN ISO 14001:2005 (EMS) - systému životního prostředí

Cíl: Vedení se zavazuje k plnění opatření politiky, cílů v souladu s koncepcí trvale udržitelného rozvoje a společenské potřebě ochrany životního prostředí.

Základ systému: Systém je komplexní v rámci úzce vymezeného tématu

- klade se důraz na preventivní spíše než na nápravná opatření
- lze prokázat odpovídající péči a dodržování předpisů

Hlavní metoda: Procesní přístup

Komplexní systém: Je nepovinný. Je na vzestupu (nový) teprve se prosazuje.

Výhoda: Zákazníci jsou ubezpečeni o angažovanosti podniku ve věci příkladného environmentálního managementu (image), je zajištěno pojištění za rozumnou cenu, snižuje se počet nehod, za něž podnik nese právní odpovědnost

Nevýhoda: Je příliš úzce zaměřen. Je dobré ho doplňovat jiným komplexním systémem.

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

Systémy řady GMP+, verze 2010

Cíl: Trvale poskytovat produkt, který splňuje požadavky na krmiva, která vstupují do potravinového řetězce. Schéma je určené pro organizace, které manipulují s krmivy – od prvovýroby až po jejich přepravu, skladování a manipulace s nimi.

Základ systému: Opakované ujištění, že je výrobek i výrobní proces kontrolován, řízen a jsou implementována nápravná opatření.

Hlavní metoda: Procesní přístup, podobné strukturou ISO 9001

Komplexní výrobní systém: Povinný je pouze na území Holandska, kde je vyžadován legislativou. V ostatních státech je nepovinný, avšak bez něj nelze do Holandska dodávat. Velký tlak na tento systém je v současné době i z Německa.

Charakteristika nejrozšířenějších systémů

GTP, verze 2010!!

Cíl: Obchodovat se zemědělskými produkty, které splňují požadavky legislativy a zákazníků.

Základ systému: Kontrola nakupovaného produktu s požadavky zákazníků a manipulace s výrobkem (přeprava, skladování) a jeho kontrola (vzorkování)

Hlavní metoda: Procesní přístup.

Komplexní výrobní systém: Nepovinný.

Výhoda: Je méně náročný na zavedení a certifikaci oproti systému GMP+, nevyžaduje nákup jen od GMP+ certifikovaných dodavatelů, lze obejít systémem auditů. Poskytuje vůli pro individuální řešení.

Nevýhoda: od **1.10.2011 nebude uznáván systémem GMP+!!!** Do tohoto data při obchodování do systému GMP+ musí obchodník dodržet požadavky Appendixu 1, GMP+ BA10

Filozofie norem standardů bezpečnosti potravin a krmiv

Procesní a systémový přístup řízení

Zaměření na zákazníka, splnění jeho požadavků,
dodavatelské vztahy

Vedení společnosti a její organizace

Zapojení zaměstnanců, odpovědnost managementu

Realizace produktu

Správná výrobní a hygienická praxe

HACCP, analýza nebezpečí

Řízení zdrojů - lidské, finanční

Neustálé zlepšování výkonnosti organizace, analýzy, měření

GTP x GMP +

Jaký je vztah mezi standardy GTP, GMP+ legislativou?

Základní požadavky GTP, GMP+ vycházejí z platné potravinářské a krmivářské legislativy a jsou rozšířeny o další požadavky

GTP se na legislativu odkazuje – viz appendix 7, zatím co GMP+ ji implementuje do příruček (nařízení o hygieně krmiv, o kontaminujících látkách – pesticidech atd.)

Změny v legislativě krmiv se poté promítají na stránkách GMP organisation.

Snaha systémů dosáhnout
zdraví obyvatel, jakožto konzumentů zvířecích potravin
zdraví zvířat, jakožto konzumentů krmiv
rovnováhy životního prostředí (voda, půda), kde končí exkrementy zvířat.

Systémy GMP +

Několik systémů zabývajících se správnou výrobní praxí od výroby až po obchodování s krmivy.

Tyto systémy byly zavedeny v Holandsku, a to úřadem PDV (Product Board Animal Feed), který je veřejně-právní statutární orgán zřízený na základě požadavku krmivářského odvětví.

V roce 2010 došlo u těchto systémů ke změně, kdy systémy přešly ze státní do soukromé, nevýdělečné sféry a to pod společnost

GMP+ International, sídlem stále v Holandsku

Hlavní jeho aktivitou je poskytovat platformu pro různé činnosti související s krmivy.

GMP+

Certifikace podle standardu GMP, který stanovuje požadavky na dodavatele krmiv (premixů), dodavatele ingrediencí pro výrobu krmiv, nebo dopravce, má podobnost s audity systému managementu kvality podle ISO 9001 a systému kritických bodů (HACCP).

Standard je strukturován tak, že definuje požadavky jak na zabezpečování kvality, tak i na zajišťování zdravotní nezávadnosti. Nad rámec generických standardů jsou v něm i **konkrétní požadavky na uspořádání výroby a procesy čištění**.

Audity, které slouží k nezávislému ověření požadavků na systém s dokumentací a správnou praxí, se v současné době stále častěji požadují v souvislosti s intenzivně se rozvíjícím mezinárodním obchodem.

Normy GMP+

Kontakt na společnost GMP+ International:

www.gmpplus.org

Normy GMP+ jsou volně dostupné na stránkách společnosti (v anglické i německé verzi):

http://www.gmpplus.org/en/gmp+_fsa/b-documents.php

Rozdělení standardů GMP +

A - Obecný rámec dokumentů - Tyto dokumenty obsahují požadavky na účastníky v certifikačních schématech a to jak pro certifikované společnosti, tak pro certifikační společnosti (rámec systémů, užití loga, definice a zkratky....)

Standards jsou kódovány jako **GMP+Ax**

B - Normativní dokumenty- Tyto dokumenty obsahují standardy a předpisy pro jednotlivé země, k užití společností, respektující rozmanitosti různých produktů a výrobní fáze zahrnující pěstování, průmyslovou výrobu, procesy, sběr, obchod, přepravu a skladování.

Kódování dokumentů (standardů):

Standards jsou kódovány jako **GMP+ Bxx**

Appendix (přílohy) jsou kódovány jako **GMP+ BAxx**

Poznámky pro jednotlivé země jsou kódovány jako: **GMP+ BCNxx**

Rozdělení standardů GMP +

C - Požadavky k certifikaci- Tyto dokumenty obsahují pravidla pro certifikaci zahrnující i schválení certifikačních společností a auditorů, frekvenci auditů, auditní čas, kritéria, kontrolní listy atd. Zahrnují též otázky kontroly certifikačních společností – tzv supervises

Standards jsou kódovány jako **GMP+Cx**

D - Interpretace a doprovázející texty – V této sérii jsou dodatky k výše zmíněným dokumentům, nabízejí vysvětlení k některým částem dokumentů, manuály a často kladené dotazy

Standards jsou kódovány jako **GMP+ Dxx a QA list**

GMP+ Bx

GMP+ B1 Výroba, Obchod a servis (version 01-01-2011)
GMP+ B2 Kontrola kvality krmiv (version 01-01-2011)
GMP+ B2(2010) Výroba krmných komponent (version 01-01-2011)
GMP+ B3 Obchod (version 01-01-2011)
GMP+ B3(2007) Obchod, sběr a skladování & doprava (version 01-01-2011)
GMP+ B3.2 Obchod do zvířecích farem (version 01-01-2011)
GMP+ B4.1 Silniční doprava (version 01-01-2011)
GMP+ B4.2 Nakládka na krátkou námořní a vnitrozemská plavbu (v. 01-01-2011)
GMP+ B4.3 Transport – vnitrozemská plavba (version 01-01-2011)
GMP+ B4.4 Námořní doprava a nakládka (version 01-01-2011)
GMP+ B4.5 Vlaková doprava a nakládka (version 01-01-2011)
GMP+ B5 Skladování & překládka (version 01-01-2011)
GMP+ B6 Pěstování krmných materiálů (version 01-01-2011)
GMP+ B8 Výroba a obchod krmiv pro domácí zvířata (version 01-01-2011)
GMP+ B10 Laboratorní testování (version 01-01-2011)

GMP+ Bax (appendices)

GMP+ BA1 Požadavky na produkt (version 25-11-2010)
GMP+ BA3 Minimální požadavky – Zakázané suroviny pro výrobu GMP+ krmiv (version 01-01-2011)
GMP+ BA4 Minimální požadavky – měření a analýzy (version 01-01-2011)
GMP+ BA5 Minimální požadavky – systém rychlého varování (version 01-01-2011)
GMP+ BA10 Minimální požadavky – nákup (version 01-01-2011)
GMP+ BA13 Minimální požadavky – Vzorkování (version 01-01-2011)
GMP+ BA14 Minimální požadavky – Silniční přeprava (version 01-01-2011)

Základní kapitoly normy GMP+

1. Předmět normy
2. Normativní odkazy
3. Termíny a definice
4. Systém bezpečnosti krmiv
5. Odpovědnost managementu
6. Program nezbytných předpokladů, management zdrojů
7. Kontrola procesu
8. Měření, analýza a zlepšování

GTP

První evropský kodex správné obchodní praxe (Good Trading Practice - GTP) vytvořilo v Evropě sdružení Coceral (evropské společenství reprezentující obchod s obilím, semeny, krmivy, oleji a dodávky zemědělských produktů).

Hlavním cílem je podpořit koncept transparentního a bezpečného schématu všech úrovní v rámci vertikály krmivářsko- potravinového řetězce. Sdružení Coceral si je plně vědomo váhy odpovědnosti obchodu v takovém řetězci a poukazuje na povinnost dodávat zboží bezpečně a ke spokojenosti zákazníků.

Kodex GTP vznikl s cílem zaručit, že obchodování se zbožím (komoditami) je v souladu s těmi nejlepšími dostupnými standardy a s evropskou legislativou, a tím si získat důvěru zákazníků.

Hlavním principem kodexu GTP je jeho dobrovolné přijetí. Požadavky kodexu korespondují zejména s kritérii HACCP a jejich dodržování verifikuje třetí nezávislá strana - certifikační společnost.

GTP

Nový standard z roku 2010, aplikovatelný od **1.1.2011!!**

Nově je standard GTP aplikovatelný pro sběr, skladování, obchodování a přepravu obilovin, olejnin a jiných zem. produktů a meziproduktů

Systém není možné zavést na farmách s vlastním skladováním a obdobnými aktivitami

Silniční přeprava samostatně též nemůže být certifikována systémem GTP

GTP nezahrnuje komerční charakter výrobku a není součástí přezkoumávání kontraktů

GTP standard, verze 2010

Standard je vydán společností COCERAL (Belgie)

Nový standard je možné zdarma stáhnout v anglické verzi na stránkách:
<http://www.gtpcode.eu/>

Konkrétně:

<http://www.gtpcode.eu/index.php?page=GTP&Menu=1>

Novinky v normě GTP

Norma je od základu předělána, včetně jejího členění a obsahové stránky.

Z původního rozsahu verze z roku 2007, která měla 32 stran, byl standard rozšířen na 95 stran verzí z 1.července 2010.

Nyní se zaměřuje převážně na systém HACCP, kde je jiným, důkladným způsobem zpracována analýza nebezpečí a jsou zde popsána jednotlivá nebezpečí – viz prezentace HACCP. Analýze nebezpečí věnuje sekci 2 a Appendixy 1-6 , které čítají přes 60 stran standardu.

Kapitoly v normě jsou rozděleny dle oboru podnikání společnosti.

S novou normou byly současně spuštěny nové webové stránky
<http://www.gtpcode.eu/>.

Základní kapitoly normy GTP

1. Představení, úvod
2. Rámec standardu a definice
 - 2.1 Rámec
 - 2.2 Právní definice
 - 2.3 řídící požadavky

Sekce I – Správná hygienická praxe (SHP) – doporučení oblasti sběr, skladování, obchodování a/ nebo dopravu

Kapitola 1 – Obecná správná hygienická praxe

Kapitola 2 – SHP pro obchod

Kapitola 3 – SHP pro sběr, příjem

Kapitola 4 – SHP pro skladování

Kapitola 5 – SHP pro dopravu

Sekce II – Aplikace systému HACCP

Základní kapitoly normy GTP

Appendix 1 – HACCP metoda

Appendix 2 – Plodiny a jejich využití

Appendix 3 – Popis jednotlivých míst a problematiky s tím spojené (nákup, skladování, sušení, užití pesticidů, doprava..)

Appendix 4 – Seznam nebezpečí a jejich popis

Appendix 5 – Číselné hodnocení v analýze nebezpečí – popis systému

Appendix 6 – Tabulky analýz nebezpečí (ukázky)

Appendix 7 – Odkazy na legislativu (nařízení) a použitou literaturu

Appendix 8 –Doprava (stejná jako v GMP + B4.1

Je GTP systém zastupitelný za systém GMP+??

Odpověď nalezneme v Appendixu 1, GMP+ BA10, který řeší nákup do systému GMP+, kde jsou uvedeny systémy, se kterými se dá obchodovat v systému GMP+ a jsou zastupitelné buď plně, nebo se zde uvedenými podmínkami.

Systém GTP ve starší verzi tohoto Appendixu byl povolen, bez žádných podmínek, avšak ve verzi z roku 2010 se objevila podmínka, že systém GTP bude **uznáván pouze do 1.10.2011** a to ještě s podmínkami, které jsou v tomto Appendixu uvedeny!!

Jednání sdružení COCERAL se zástupci GMP Organisation o prodloužení tohoto termínu by mělo probíhat v 03/2011.

Jaké jsou podmínky vstupu s normou GTP do systému GMP+ do 1.10.2011??

Dle Appendixu 1, GMP+ BA10

Do systému může vstoupit obchodník s krmivem rostlinného původu, pokud:

- Produkt pochází od GMP+ certifikovaného dodavatele – a to dle GMP B1 (výroba), GMP B2 (kontrola kvality krmiv), nebo obchodníka dle GMP B3 nebo od dodavatele, který má jiný standard, schválený dle GMP+ v Appendixu 1, GMP+ BA10
- Produkt je v souladu s požadavky GMP+ BA01 (Požadavky na produkt)
- Doprava je realizována GMP+ B4 přepravníkem (nebo s jiným certifikátem GMP+)
- Pokud obchodník zajišťuje skladování, nebo překládku, musí to být v souladu s požadavky GMP+ pro tyto manipulace

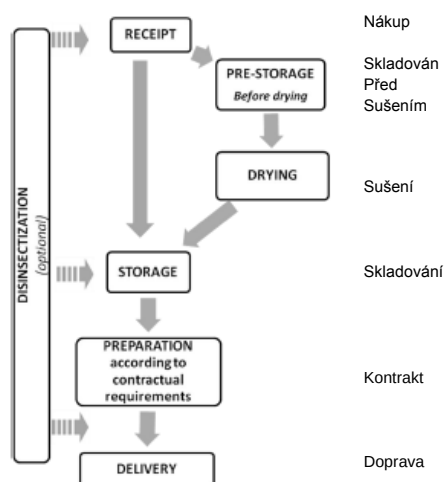
Po 1.10.2011 již nebude norma GTP akceptována!!

Rámec standardu GTP

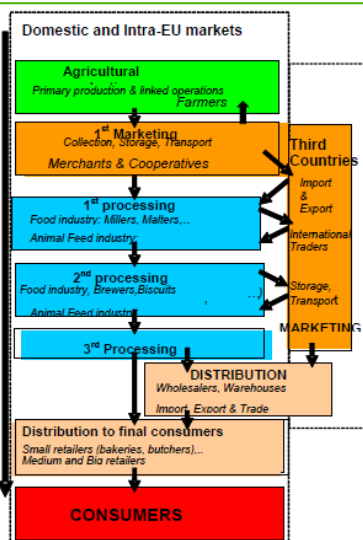
Standard je aplikovatelný pro samotné obiloviny, olejninu..., ale i pro jejich směsi, nebo jejich meziprodukty.

Standard není aplikovatelný na farmy s vlastním skladováním.

Systém zahrnuje v rámci obchodu činnosti viz schéma ->

Obchod s obilovinami, olejninami v potravinářském/krmivářském řetězci

Obchod EU a mimo EU

Pěstitel

Sběr, skladování, doprava

1. Potravinářský průmysl (mlýny, sladovnictví, olej...)
Krmivářský průmysl

2. Potravinářský průmysl (chléb, sušenky, ...)
Krmivářský průmysl

3. zpracování

Distribuce – sklady

Distribuce – zákazníci

Zákazníci

Správná hygienická praxe (SHP) Obecná správná hygienická praxe

- Požadavky na provoz- musí zde být místnost pro zaměstnance, sanitární vybavení, dostatečné osvětlení a pitná voda
- Monitorovací plán – účastník si musí nastavit monitorovací plán s uvážením všech nebezpečí (HACCP) a k tomu musí nastavit systém vzorkování a analýz (účastník musí provést vlastní analýzy), účastník musí mít k monitorovacímu plánu záznamy o
 - počtu míst, košů,
 - objemu zboží,
 - kontaminantech produktů, se kterými obchoduje,
 - vlivu klimatických podmínek na produkt,
 - zeměpisných údajích,
 - požadavcích zákazníků,
 - metodách měření a analýz, které jsou využívány
 - legislativě

Správná hygienická praxe (SHP) **Obecná správná hygienická praxe**

3. Zaměstnanci – zaměstnanci musí být školeni, o školení musí být proveden záznam (bezpečnost, analýza nebezpečí – nebezpečí, SHP, správná výrobní praxe a profesní školení atd.)

Zvyšování povědomí zaměstnanců o hygieně – i pro brigádníky, sezónní pracovníky, údržbáře a řidiče (všichni musí rozumět hyg. pravidlům)

Zaměstnanci si musí uvědomovat zodpovědnost za zdravotní nezávadnost produktu a musí znát nebezpečí hodnocené v HACCP)

Dokumentace by měla být zaměstnancům dostupná a srozumitelná

Údržba by měla mít k dispozici plán interní a externí údržby, neměl by chybět popis o čištění strojů po údržbě

Správná hygienická praxe (SHP) **Obecná správná hygienická praxe**

3. Zákaz kouření ve výrobě a skladech – měly by být k dispozici popisky připomínající tento zákaz

Zaměstnancům by mělo být zvláště připomínáno, jaká jsou nebezpečí při údržbě, DDD... (chemická, fyzikální)

Varovat zaměstnance o ochranných lhůtách po použití pesticidů

Návštěvníci musí dodržovat stejná pravidla jako zaměstnanci a musí být poučeni o hygieně

Příklady dokumentů : záznamy o školení, certifikáty, příručka pro brigádníky, specifikace s externími odborníky, audit na hygienu a čistotu prostředí

Správná hygienická praxe (SHP) pro obchod

1. Oblast působnosti
2. Obchodník musí být registrován dle nařízení ES 183/2005
3. Musí být zajištěna **sledovatelnost** dle nařízení ES 178/2002
Záznamy důležité pro nakládání s potenciálně nebezpečnými produkty a pro stažení produktů z trhu – tyto záznamy musí být na požádání k dispozici

V rámci sledovatelnosti společnost musí:

- Organizace musí vytvořit a aplikovat systém sledovatelnosti k identifikaci šarží (+záznamy o surovinách, zpracování a dodávkách)
- Krok vpřed (zákazníci), krok vzad (dodavatelé)
- Na zákazníky i dodavatele musí být jasné kontakty
- Záznamy o nakládce a vykládce
- Záznamy o zboží, druhu, kvalitě a kvantitě, šarži

Správná hygienická praxe (SHP) pro obchod

V rámci sledovatelnosti společnost musí:

- Záznamy o přepravci, který toto zboží přepravoval a kde bylo skladováno, překládáno
- Nezapomenout na sledovatelnost přepracovávaných produktů („reworků“)
- Problematická sledovatelnost v případě sil, cisteren apod.-řešení přijatelnou mírou sledovatelnosti

Správná hygienická praxe (SHP) pro obchod

4. Záznamy o pohybu zboží uvnitř společnosti – doklady např. z váhy, nákupu, kam bylo naskladněno, o kontrolách (analýzách), čištění, sušení atd.

5. Balení a průvodní dokumenty

Každé zboží musí jít s doklady, které musí mít k dispozici všechny zúčastněné strany a to s informacemi:

- název, množství, šarže
- jméno a adresa dodacího místa, čas, , plná adresa nakládky i vykládky, , typ zboží a hmotnost při nakládce
- popř. další důležité doklady (např. při vstupu do zemí s jinou legislativou, účty, camráky....), nebo obchodní informace

Správná hygienická praxe (SHP) pro obchod

6. Kontrola kvality

Mezi účastníky musí být jednoznačná, potvrzená specifikace zboží a obchodník si musí být jistý, že zboží splňuje tyto specifikace

Musí být vzorek u výrobce nebo zpracovatele potravin/krmiv musí být schován tak dlouho, dokud je toto zboží na trhu, nebo dle požadavků legislativy či kontraktu

Plán provozu – skladování

Obchodník musí mít referenční vzorek po dobu uzavření kontraktu (odsouhlasení zboží u zákazníka)

Správná hygienická praxe (SHP) pro obchod

7. Zboží se speciálními požadavky– např. BIO, GMO...

Toto zboží musí být po celou dobu (od nákupu až po prodej) skladováno odděleně od zboží, které nemá tyto specifiky.

Ke snížení rizik promíchání musí být nastavena speciální pravidla (měření).

Pokud není vyčleněno speciální místo (linka) pro toto zboží a je tam jindy skladováno běžné zboží, je třeba provést před naskladněním vyčištění cest, košů, strojů a následné ověření čistoty tohoto místa, dále musí být k dispozici samostatné záznamy o manipulaci s tímto zbožím, aby vyhovovalo legislativě (i balení a přeprava má poté speciální záznamy a požadavky)

Správná hygienická praxe (SHP) pro sběr, příjem

1. Venkovní prostředí

Musí být zajištěna ochrana (údržbou, zabezděním) proti škůdcům žijícím v prohlubních, nebo nepoužívaném vybavení

Dále musí být dobře odváděna dešťová voda (škůdce láká stojící voda)

Proti hlodavcům musí být nastraženy pasti v okolí sil, skladů a dále u odpadů, které mohou hlodavce lákat

2. Příjem zboží

a) Úroda od zemědělců – přivážena zemědělskými vozy, nebo nákladními vozy

Připomeňte dodavatelům jejich povinnosti ohledně čistoty vozu (dodatkem ke smlouvě, podepsaným školením atd)

U nákladních vozů zkontrolujte předchozí nakládky, pokud vezl něco jiného, než zemědělský produkt (olejiny, obiloviny)

Zemědělec by měl obdržet doporučení ohledně SHP pro pěstování a částečná pravidla pro čištění a následný transport

Správná hygienická praxe (SHP) pro sběr, příjem

b) Ostatní doprava (sběr , doprava po provoze)

Musí se řídit stejnými pravidly jako ostatní přeprava (– viz kapitola V)

c) Kontrola na příjmu

- Každý příjem musí být identifikován (od koho, co, množství atd.)
- Ptejte se, zda byly na toto zboží použity pesticidy před přepravou a pokud ano, tak co a v jakém množství
- Musí být odebrán vzorek
- Musí být provedena kontrola, zda zboží nezapáchá, nejsou zde škůdci, cizí tělesa, narušená zrna
- U každé dodávky musí být provedena analýza vlhkosti a nečistot
- Jakákoliv kontrola musí být ověřena, že je efektivní (kontrola jinou laboratoří, kruhové testy...), o kontrole musí být k dispozici záznam

Účastník musí mít nastaveny kritéria nákupu daného typu zboží (specifikaci) a k tomu patřičnou kontrolu (typ analýz), zda to zboží splňuje

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

Tato sekce se vztahuje na sklady, které účastníkovi patří.

Pokud si účastník sklady pronajímá, musí být smluvně požadavky této kapitoly zajištěny.

1. Předpoklady

a. Konstrukce skladů a zařízení

- musí být udržovány tak, aby cizí částice nemohly padat do produktu (omítka, rez, kusy ze strojů),
- zařízení musí být konstruováno tak, aby bylo čistitelné a aby nemohlo kontaminovat produkt,
- sklady musí být chráněny proti škůdcům (sítě v oknech, utěsněné otvory pro hlodavce a ptáky),
- zařízení musí být vhodné pro styk s potravinami (nesmí vylučovat toxické látky),
- střecha musí být v pořádku – voda nesmí vtékat do zboží

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

b. Skladování

Prevence křížové kontaminace:

- pesticidy, jed na hlodavce, hnojiva musí být skladovány odděleně od zboží, aby nemohlo dojít ke křížové kontaminaci, stejně tak ostatní látky, které by mohly kontaminovat zboží (např. sanitační prostředky, mazadla.....),
- nesmí být parkováno s vozidly v oblasti skladů tak, aby mohlo dojít ke kontaminaci zboží,
- pokud je skladována rybí moučka, masokostní moučka, léčiva atd., musí být provedena analýza rizik a skladování musí probíhat dle analýzy a legislativy

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

Údržba a čištění:

- musí být prováděna preventivní údržba zařízení pro prevenci proti cizím předmětům (skla, kovy, beton),
- nejméně jednou ročně musí být vše důkladně vyčištěno (i sila),
- zařízení musí být vyčištěno vždy, pokud se zde objevil škůdce (cesty, koše) před novým naskladněním,
- musí být vytvořen sanitační plán (kdo, co, kdy, jak, záznam) a tento plán musí být ověřen (stěry)

Větrání a přepouštění:

Větrání – množství vzduchu musí být alespoň takové, jako je objem produktu, vzduch musí být nejméně o 5°C chladnější, než je produkt.

Přepouštění – prováděno v případě, že není k dispozici nucené větrání k ochlazení zboží

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

Kontrola škůdců

- domácí zvířata a ptáci nejsou povolena!
- musí být vytvořen plán deratizace s pravidelnou kontrolou nástrah externí společností
- všechna místa, kde by se mohl vyskytovat hmyz, brouci, musí být kontrolováno, čištěno a v případě výskytu ošetřeno desinsekcí
- použití DD přípravků musí být kontrolováno a musí být jasně uvedeno v záznamech správného použití, jaké jsou dávkování a ochranné lhůty (otázka fumigace)
- musí být prováděna prevence proti škůdcům (čištění, kontrola při skladování, fumigace, užití nástrah, pesticidů...)

c. Skladování vzorků

Vzorky musí být skladovány v čistotě a tak, aby nebyly napadeny škůdci

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

2. Místa vykládky, manipulace a třídící zařízení

- nové zařízení musí být vždy dobře čistitelné, udržovatelné a musí být navrženo tak, aby předcházelo rizikům
- zařízení musí být pravidelně čištěno, vždy částečně před novým naskladněním a nesmí zde zůstat zbytky po čištění, což musí být i zkontrolováno
- musí být prováděna preventivní údržba, promazání (potravinářským mazivem to, co je ve styku s produktem), k údržbě musí být plán a o provedené údržbě záznam
- místa vykládky musí být chráněna proti odpadní či dešťové vodě, ptákům a hlodavcům – např. zakrytím
- místa, která jsou citlivá (koše, výtahy) musí být častěji kontrolovány a udržovány
- mřížky na zachytávání cizích těles musí být pravidelně kontrolovány, čištěny a musí být jasné, odkud cizí těleso, které na nich bylo zachyceno, pochází (musí být o tom záznamy)

Správná hygienická praxe (SHP) pro skladování

3. Odpad

Odpad musí být umístěn odděleně od míst skladování a manipulací

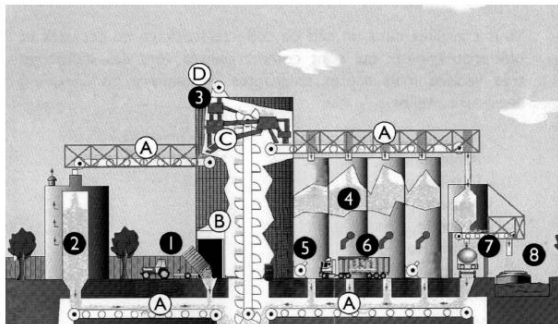
Odpad musí být uložen v odpadních nádobách – kontejnerech

Odvoz odpadu musí být pravidelný, smluvně sjednaný

Příklad plánu sila:

Stages of the grain's progress:

1. Receipt
2. Drying
3. Cleaning and separation
4. Storage bin before dispatch
5. Ventilation of the grain
6. Dispatch by lorry
7. Dispatch by train
8. Dispatch by barge

Správná hygienická praxe (SHP) pro dopravu

1. Obecná pravidla

- doprava potravin a krmiv musí probíhat dle legislativních požadavků
- musí být vyloučena vlhkost ve formě dešťových srážek, pronikající na přepravní plochu vlivem její netěsnosti nebo vlivem zbytků vody po čištění přepravní plochy,
- musí být vyloučena kontaminace přepravovaných výrobků cizími předměty po nedokonalém vyčištění nebo kontaminace vzniklá smícháním přepravovaných výrobků vlivem porušení obalů při přepravě nebo vlivem netěsnosti rozdělených prostor u přepravních skříní nebo cisteren nebo vlivem nedokonalého vyčištění přepravní plochy a přídatných zařízení od předcházejících přepravovaných výrobků,
- nesmí být nevhodné konstrukční řešení přídatných zařízení u skříňových nástaveb nebo cisteren, které způsobuje například zvýšený podíl odrolu nebo segregaci částic v přepravovaném výrobku.

Správná hygienická praxe (SHP) pro dopravu

- přepravní prostor musí být zakrytý, neporušená plachta
- před každým nákladem vizuální kontrola – vůz musí být bez cizích pachů, suchý, čistý a dobře udržovaný, v případě potřeby nutné přečištění, vizuální kontrola po čištění
- firma musí být informovaná dodavatelem přepravy, že ten zvažil nevhodnost nákladu, který chce firma přepravovat, musí být vedena korespondence mezi přepravcem a firmou o zajištění způsobilosti nákladu (zejména sanitace)
- během přepravy nesmí dojít ke smíchání nákladů, musí být vyloučená dešťová voda (celistvost plachet), exkrementy ptáků, musí být zajištěný suchý prostor pro přepravu suchých krmiv

Správná hygienická praxe (SHP) pro dopravu

- čištění po vykládce dle předchozí nakládky (zboží) – dle Appendixu 8
- provést důkladný oplach po čištění, aby nezůstala rezidua chemikálií
- validace čistícího režimu – kontroly, stěry, pH papírky
- musí být záznamy o čištění
- nesmí zde být škůdci, nebo stopy po škůdcích
- zboží po dobu přepravy musí být chráněno a ,musí být zabezpečeno, že nebude promícháno s jiným zbožím
- pokud je přeprava zajištěna třetí stranou, musí dodržovat stejné podmínky (zajištěno smluvně)

Správná hygienická praxe (SHP) pro dopravu

2. Silniční přeprava

- Kontrola před nakládkou, vůz musí být čistý, čistý musí být i z vnějšku
- Řidič musí mít u sebe záznamy nejméně z posledních třech nakládek a to pro každý kontejner (např. u sil), poté záznamy musí jít k dopravci, který si je nechá po dobu, kterou má stanovenou v interních předpisech
- Plachta musí být čistá a voděodolná
- Kontrola před nakládkou zahrnuje i kontrolu stavu vozidla (že neuniká olej, nebo jiná kapalina z vozu)
- Řidič musí být informován o rizicích nákladu, který veze a musí vědět, jak má po nakládce vyčistit dle Appendixu 8
- Pro externí dopravu platí stejná pravidla, jako pro vlastní

Správná hygienická praxe (SHP) pro dopravu

3. Transport po moři, říčních kanálech a železnici

- Rejdař, či strojvedoucí musí mít knihu jízd i s nákladkami a typen čištění, spolu s daty
- Prostor na nákladku musí být čistý, chráněný proti vodě, suchá, bez cizích pachů a udržovaný (technicky).
- Pro přepravu po železnici musí být na zemědělské produkty k tomu určené, označené vagóny
- Účastník musí mít informaci o tom, jaký byl předchozí náklad, již před naložením
- Pokud je přeprava v gesci společnosti, musí být zajištěna kontrola nákladu inspektorem (certifikovaný, nebo poučený zaměstnanec), který o kontrole, předchozích nákladkách a čištěních provede záznam LCI, který pošle společnosti
- Každá neshoda musí být zaznamenána!

Sekce II – aplikace HACCP

Viz prezentace HACCP a rizika spojená s obilovinami a olejinami

Sekce II – aplikace HACCP

Viz prezentace HACCP

Appendix 1-7 – viz prezentace Rizika spojená s obilovinami a olejinami

Appendix 8 – Přeprava

1. Čištění

Úroveň čištění A:

Suché čištění

- se rozumí čištění přepravní plochy nebo skříňové nástavby nebo cisterny kartáčem nebo vysavačem bez použití kapalin, po „neutrálních“ produktech

Úroveň čištění B:

Čištění čistou vodou

- je nutné po mokřích, nebo viskózních produktech, nebo produktech s chemickým nebezpečím

Provádí se:

- odstranění zbytků předchozí nakládky studenou, nebo horkou vodou a důkladným vyčištěním kartáči, v případě nutnosti použijte tlakovou vodu, poté vysušte

Appendix 8 – Přeprava

1. Čištění

Úroveň čištění C:

Čištění s vodou a saponátem

- Je třeba po produktech mastného charakteru, nebo produktech s vysokým obsahem bílkovin

Provádí se:

- odstranění zbytků předchozí nakládky bez použití vody, poté oplach čistou horkou vodou (teplota dle použitého čisticího přípravku) a důkladným vyčištěním kartáči, poté použití čisticího přípravku a vyčištěním, následně opláchněte horkou vodou a nakonec vysušte

Appendix 8 – Přeprava

1. Čištění

Úroveň čištění D:

Desinfekce po provedení čištění A, B nebo C

- Provádí se po nákladech, které mohly být mikrobiologicky kontaminované

Provádí se:

- nejprve se provede čištění A, B nebo C, poté se aplikuje desinfekce, která je vhodná pro použití v potravinářství, nechá se působit po dobu uvedenou na výrobku, poté je důkladně proveden oplach vodou a nakonec opět vysušení

Appendix 8 – Přeprava

1. Čištění

Úroveň čištění E:

rekvalifikační procedura po naložení zakázaného zboží v kategorii LR1

Provádí se:

- První fáze je čištění B, C nebo D dle druhu LR1, poté musí proběhnout inspekce vozu registrovaným inspektorem a v závislosti na druhu LR1, který byl převážen jsou provedeny další testy a analýzy, o kontrole je vydán certifikát, který musí být uložen u dopravce

2. Obecné opatření

Záznamy o čištění musí nejméně obsahovat:

Identifikaci přepravy

Datum a místo čištění

Typ produktu (kategorie nakládky) a typ čištění, které bylo užito

Typ čištění, které bylo požadováno

Appendix 8 – Přeprava

3. Kategorizace nakládek

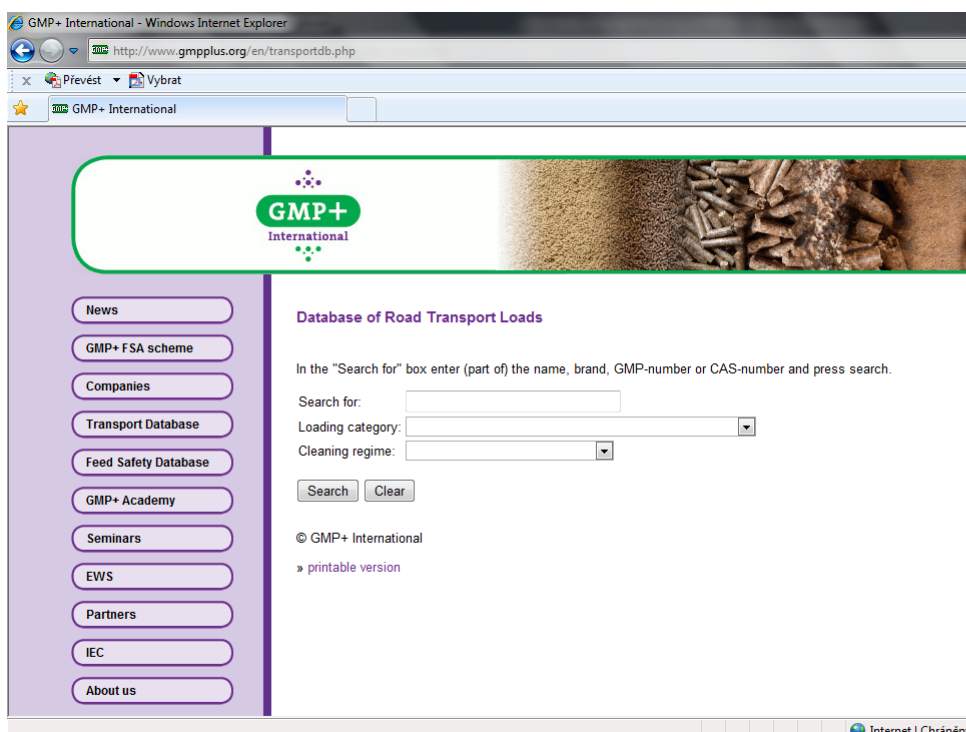
Jsou stanoveny **čtyři hlavní kategorie** přepravovaných výrobků

- **kategorie LR1:** velmi rizikový materiál – **zakázaný!!**
Např. azbest, minerální oleje, radioaktivní materiál, čistírenské kaly, hnůj, výkaly, domovní odpad, toxické materiály...
- **kategorie LR2:** mikrobiologicky kontaminovaný materiál
Např. špinavé sklo, kompost, organická hnojiva, materiál se salmonelou, zvířecí tuky
- **kategorie LR3:** materiál vytvářející fyzikální a chemické nebezpečí
Např. nitrátové směsi, zdravá zemina, čisté sklo, uhlí
- **kategorie LR4:** neutrální materiál
Např. obiloviny, olejiny, většina anorganických hnojiv

Appendix 8 – Přeprava

4. Následnost čištění po různých kategoriích produktů

Product category	Products in the previous load (N-1)		Products to be loaded (N)
	Category of the product transported in N-1	Condition of the compartment before loading the bulk product	Cleaning sequence to be followed + instructions
LR1	Very high-risk products	n.a. (not applicable)	Transport not authorized (unless procedure E is applied)
LR2	Microbiologically contaminated products (p.e. salmonella, putrefaction etc.)	Cleaning after unloading	A+D
		Residues remaining after dry cleaning	B+D
		Residues (odour) after cleaning with water	C+D
LR3	Products representing a physical or chemical risk	Clean after unloading	B
		Residues (odour) after cleaning with water	C
LR4	Neutral products	Clean after unloading	A
		Residues remaining after dry cleaning	B
		Residues (odour) after cleaning with water	C

Záznamy a dokumentace

Celý proces výroby a obchodu musí být dokumentovaný

Příručku GTP

HACCP

Legislativa

Krizový řád, který má za cíl stanovit postup, odpovědnosti a pravomoci pro řízení krizové situace

Specifikace

S každým dodavatelem i zákazníkem má uzavřené smlouvy (v písemné či ústní formě)

Požadavky na přepravu a skladování a k nim patřičné záznamy

Reklamace

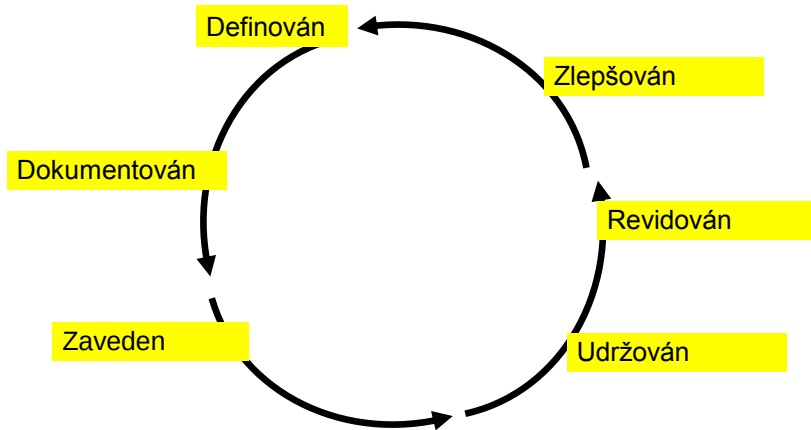
Záznamy z nápravných opatření

Smlouvy atd.

Dokumenty mají být ve společnosti uchovávány 3 roky.

Systemové řízení

Každý systém řízení kvality musí být:

Děkuji Vám za pozornost.

ISCC - POHLED ZE STRANY ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKATELŮ

Ing. Jan Hrubý

2. Březen 2011

1

Osnova prezentace- požadavky na zemědělce ISCC

- **ochrana biodiverzity x produkce biomasy**
- **systém evidence půdy ve vztahu k ISCC**
- **cross compliance (GAEC a zákonné požadavky)-** vztah k požadavkům ISCC, pohled ze strany zemědělců na plnění požadavků, zkušenosti z kontrol
- **hnojení-** co musí zemědělci dokladovat, problematika týkající se evidence hnojení a problematika týkající se aplikace hnojiv
- **přípravky na ochranu rostlin** a problematika týkající se aplikace přípravků na ochranu

2

ochrana biodiverzity

ochrana biodiverzity x produkce biomasy

kromě směrnice 2009/28 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů)

lze aplikovat také zákon 114/1992 Sb.

- území s vysokou úrovní biodiverzity
- významné krajinné prvky : **lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy.**
- jiné části krajiny, (zaregistrované podle § 6), (např. **mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy.**

3

LPIS- systém evidence podle uživatelů

LPIS

- systém uživatelských vztahů
- závazek ČR ve vztahu ke vstupu do EU
- novelizace zákona o zemědělství (252/1997Sb.) – procesní úprava aktualizace dat
- evidence půdy podle uživatelských vztahů
- základní evidenční jednotkou je půdní blok
- v současnosti dostupné všechny potřebné aplikace pro farmáře
- pro nejširší veřejnost je dostupný veřejný LPIS

4

LPIS- systém evidence podle uživatelů

půdní blok- základní jednotka evidence

Co se eviduje ? (252/1997 Sb.)

- identifikační číslo půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku
- výměra
- uživatel
- druh zemědělské kultury podle kritérií uvedených
zařazení do ochranného pásma vodního zdroje
- zařazení do zvláště chráněného území
- existence závlahového systému
- existence odvodňovacího systému

5

LPIS- systém evidence podle uživatelů

půdní blok- základní jednotka evidence

- zařazení do katastrálního území
obhospodařování v rámci ekologického zemědělství nebo přechodného obd.
zařazení do horské oblasti, oblasti s jinými znevýhodněními a oblasti Natura 2000
- obhospodařování půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku s kulturou
ovocný sad v režimu intenzivního ovocnářství
- další údaje stanovené nařízením vlády, popřípadě přímo použitelným
předpisem Evropských společenství
- příslušnost krajinného prvku, který se nachází uvnitř půdního bloku, popřípadě
dílu půdního bloku, nebo který s ním nejméně na části hranice sousedí.

6

aplikace LPISu- Aplikace Evidence přípravků a hnojiv (EPH)

- spuštěna 1. srpna 2007 základní nástroj pro evidenci aplikací hnojiv, pastvy, přípravků na ochranu rostlin a úkonů spotřeby zelené nafty , důraz na usnadnění dodržování zákonných požadavků
- usnadnění počítání živin na ha, ze zadané dávky hnojiva nebo počtu pasených zvířat dopočítá výsledný přísun živin
- pomoc při hlídání limitů hnojení, prevence problémů při případné kontrole
- osevní postup se zadává ve vztahu k parcelám. **Parcela představuje jeden půdní blok nebo jeho část s jednou pěstovanou plodinou.** Parcely uvnitř bloku lze nastavit bez ohlašování čehokoliv na AZV. **Parcely lze sdružovat do účelových areálů představujících jak pastevní areály, tak např. pozemky se shodnou plodinou.**
- nesupluje další navazující aplikace , které na trhu produkují komerční SW

7

aplikace LPISu- Aplikace Evidence přípravků a hnojiv (EPH)

- **Osevní postup se mění průběžně podle sklizně nebo založení porostu porostu.** Osevní postup tedy nemusíte měnit k jednomu zlomovému datu – např. "virtuálnímu" začátku hospodářského roku 1.10.
- **Aplikace hnojiv, POR, pastvy nebo úkony zelené nafty jsou následně vztahovány k parcelám.** Hromadné zadávání je pak umožněno prostřednictvím areálů. vytváření areálů je výhodné zejména v případě pastvy skotu aplikace je možné zadávat zpětně.
- **Aplikace EPH je propojena s registrem zvířat,** což jednak umožňuje načítat průměrné stavy pasených zvířat v rámci pastevního cyklu a **automatické nápočty produkce statkových hnojiv.**
- **Aplikace EPH usnadňuje předávání dat v elektronické formě dozorovým orgánům SRS a ÚKZÚZ.**

Osnova prezentace- požadavky na zemědělce ISCC

výhody LPISu pro farmáře

- výrazné usnadnění dodržování všech legislativních povinností
- manuál pro hospodaření v závislosti na limitujících faktorech hospodaření (zakázané či omezené hnojení)

rizika LPISu pro farmáře

- musí být chápan jak pomocník, nikoliv jako dogma (např. chyby v mylných zákresech vodních ploch- ve skutečnosti pouze odrazy, chyby ve svažitosti pozemků apod.

9

Cross compliance- GAEC (Good agricultural and enviromental conditions)

příloha III, **NR 73/2009** – GAEC základní témata a povinné standardy:

eroze půdy	minimální pokryv půdy
	minimální úroveň hospodaření
organické složky půdy	obdělávání půdy se strništěm
struktura půdy	
minimální úroveň péče	krajinné prvky
	zabránění šíření nežádoucí vegetace
ochrana vody a hospodaření s ní	ochranná pásma vodních toků
	povolení k nakládání s vodami

10

Osnova prezentace- požadavky na zemědělce ISCC

GAEC je jednou ze 2 hlavních složek Cross compliance- kontrol podmíněnosti

- je kontrolována SZIFem
- farmář dokládá splněním stavu, nikoliv až na výjimky dokumentací
- vyžadováno rovněž standardem ISCC

11

Osnova prezentace- požadavky na zemědělce ISCC

Cross compliance (Křížová shoda)

- Princip **podmíněnosti** získávání dotací ve formě přímých plateb za dodržování definovaných standardů v oblasti ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin, zdraví lidí, rostlin a zvířat a dodržování dobrých životních podmínek zvířat (welfare)
- V České republice v platnosti od roku **2009**, již od roku **2004** vyžadovány tzv. Zásady správné zemědělské praxe. Tyto zásady jsou nyní zakotveny ve standardech **GAEC** – Správné zemědělské a environmentální podmínky. Kromě GAECu jsou druhým prvkem principu CC **Zákonné požadavky na hospodaření**, legislativní základ vychází z 18 směrnic a nařízeních

12

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 1

Žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 7°, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- a) strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu **minimálně do 30. listopadu**, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- b) půda zůstane zorána, popřípadě podmítnuta za účelem zasakování vody **minimálně do 30. listopadu**, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 1

- cílem je ochrana půdy před erozí (zejména vodní)
- pouze zákaz finální úpravy půdy bez osetí (v praxi žádný zemědělec v ČR toto neprovádí, nejčastěji zůstane půda zorána nebo jsou osety ozimy.
- v podstatě standard vychází z běžné praxe a není problém jej splnit
- v případě přípravy půdy např. pro cukrovou řepu je však finální předset'ová příprava půdy běžnou praxí
- farmář dokládá splnění standardu dodržáním této praxe

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 2

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy jako půda

a) silně erozně ohrožená, zajistí, že se *nebudou pěstovat širokořádkové plodiny* kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice; porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin

b) mírně erozně ohrožená, zajistí, že širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice budou zakládány *pouze s využitím půdoochranných technologií*.“

15

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

protierozní opatření

- **A1** silně erozně ohrožená půda se nevyskytuje
- **A2** - silně erozně ohrožená půda na **části bloku** – podmínky hospodaření: zákaz pěstování širokořádkových plodin: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice**.
Porosty obilnin a řepky olejné budou zakládány s využitím půdoochranných technologií (např. setí do mulče nebo bezorebné setí. V případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin
- **A3** - silně erozně ohrožená půda na celém bloku- podmínky hospodaření: jako u A2

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

3 platné vrstvy:

- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.1.2010 - 30.6.2010
- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.7.2010 - 30.6.2011
- vrstva protierozních opatření platná pro osevy mezi 1.7.2011 - 30.6.2012
! POZOR změny !

3 kategorie erozní ohroženosti:

- neohrožené
- mírně ohrožené
- silně ohrožené

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

- opatření pro osevy v období **1.7.2011 až 30.6.2012** došlo jednak k rozšíření spektra opatření na mírně erozně ohroženou půdu a jednak ke stanovení tolerančního pásu kolem obvodu pozemku (**Podél vnitřní hranice každého PB/DPB je automaticky nastaven „pás tolerance“ o šíři 10 m, ve kterém nejsou** plochy silně erozně ohrožených a mírně erozně ohrožených půd považovány za erozně ohrožené, pokud nebudou zasahovat dále do půdního bloku/dílu půdního bloku. Neovlivňují tak celkový nápočet erozní ohroženosti na PB/DPB.
- nemá zpětnou platnost pro opatření pro osevy do 30. 6. 2011.

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

půda mírně erozně ohrožená

- **B2** – mírně erozně ohrožené půdy na části půdního bloku - podmínky: **kukuřice, řepa, brambory, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.“
- **B3** – mírně erozně ohrožené půdy na celém půdním bloku - podmínky: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.“

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

půda silně erozně ohrožená a mírně erozně ohrožená

A2 B2 – Na části půdního bloku se vyskytuje plocha silně erozně ohrožené půdy a na části plocha mírně erozně ohrožené půdy - podmínky:

silně erozně ohroženou půdou:

zákaz pěstování: **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice**,

Porosty obilnin a řepky olejné budou zakládány s využitím půdoochranných technologií, zejména setí do mulče, nebo bezorebné setí.

obilnin s podsevem - není nutné porost zakládat půdoochrannými technologiemi

mírně erozně ohrožená půda:

šírokořádkové plodiny **kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója a slunečnice** budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

zobrazení stupně erozní ohroženosti půd

silně erozně ohrožená půda

silně erozně ohrožená půda

mírně erozně ohrožená půda

mírně erozně ohrožená půda

půda erozně neohrožená

půda erozně neohrožená

půda erozně neohrožená

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

- problematický standard
- jednostranná potřeba vymezení přesně erozně ohrožených ploch v terénu
- ale většinou nízká vybavenost strojů technikou přesné lokalizace (GPS)
- vymezení ploch erozí „od stolu“ je značným problémem v praxi- nikdo není schopen definovat správný způsob hospodaření

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

- problémy s technickými nedostatky vymezení systému (posun lokalizace vrstvy oproti skutečnému stavu, vznik mikroplošek- nemají reálný význam, výměra v desítkách metrech čtverečných ...)
- obecně čím bližší je vztah k půdě tím odpovědnější přístup k půdě
- největší problémy s erozí se vyskytují u velkých podniků, u rodinných farem s úzkým vztahem k rodinnému majetku jsou problémy podstatně menší

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 2

- farmáři volají po přísném postihu následků a nikoliv po preventivní represí
- postihování až případných následků je řešeno v několika členských státech
- větší problém nadměrné eroze je v přímé úměře s velikostí honů
- farmář zná svou půdu, z vlastních zkušeností a ze zkušeností předků zná, které pozemky jsou na erozi náchylnější a které ne

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

co patří mezi půdoochranné technologie (není zatím legislativně upraveno)

- **bezorebné technologie** (používání disků, radliček apod.) + setí do ponechaných posklizňových zbytků na povrchu půdy
- **technologie setí do mezplodiny**

?

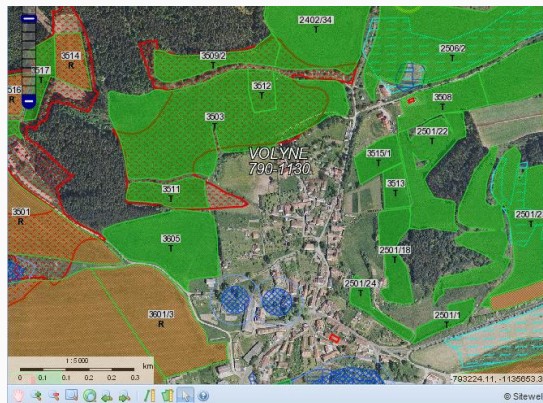
jak udržet zem. půdy bez zaplevelení

aplikace postřiků

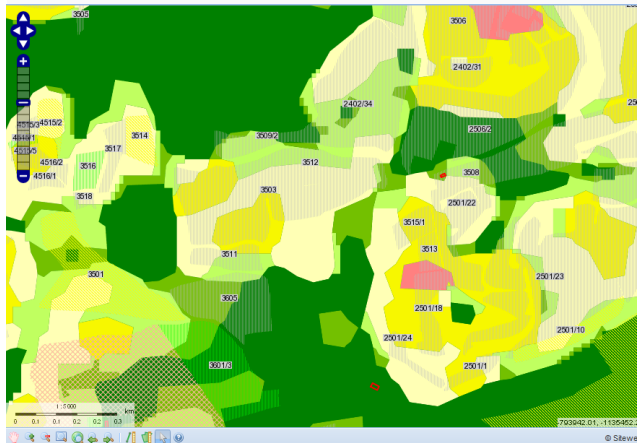
Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

mapa půdních bloků, kultur, eroze (eagri.cz)

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

mapa erozní ohroženosti (eagri.cz)

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 3

Žadatel na min. 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

a) aplikování tuhých stat. hnojiv nebo tuhých org.hnojiv v min. dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na 4 t/ha. Při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. slámy) podle jiného právního předpisu není stanovena min. dávka nebo

b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části, v termínu min. od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 3

- zaměřen na udržení a zlepšení půdní úrodnosti, uvedená opatření by měla zaručit dodání půdní organické hmoty do půdy
- farmář dokladuje dle evidence používání hnojiv (**tabulka přílohy 1 vyhl. 274/1998 Sb.**), pokud zaorává slámu pouze zapisuje provedení zaorávky
- **POZOR !!!**
hnojení k meziplodinám, s výjimkou čistých porostů jetelovin a luskovin nebo k podpoře rozkladu slámy, s výjimkou slámy luskovin a olejnin pro následné jarní plodiny (Tabulka č. 7 Přílohy č. 2 Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělském pozemku, stanovení aplikačních pásem, půd ohrožených erozí a způsobů hnojení)

29

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 4

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

význam a dopad standardu 4

- většinou není problém se splněním standardu, obecně se rozlišuje kde k pálení - či vypalování dochází, největší míra porušení je v případě plošného vypalování porostu v trvalé kultuře (např. sadu)
- stejně jako u jiných standardů je problém s tím pokud standard poruší někdo jiný než žadatel. V minulosti docházelo k úpravě standardu právě z těchto důvodů

30

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 5

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7 (invazní rostliny).

význam a dopad standardu 5

standard zaměřený na ochranu půd a její poškození technikou v případě nepříznivého vodního režimu půdy, sklizeň vlastní plodiny je kuriozita, která nemá v podmínkách ČR opodstatnění

v některých případech je však nutné tento zákaz stejně porušit, v závislosti na aktuálních podmínkách (příklad nadbytek srážek na jaře 2011 v některých oblastech)

31

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 6

- žadatel nezruší, případně nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu (obecní úřady. úřady obcí s rozš. působností, kraje a kú., mžp, čižp)

význam a dopad standardu 6

- význam standardu ve vztahu k ochraně životního prostředí a biodiverzity je nesporný, ale v praxi se řada zemědělců se bojí jakkoliv do krajinného prvku zasáhnout kvůli obavám, aby neporušili tento standard

32

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 6 – vyhláška 395/1992 Sb.

- poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les je nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.
- povolení se nevyžaduje pro stromy o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m².

Žádost podává vlastník pozemku /nájemce nebo jiný oprávněný uživatel se souhlasem vlastníka pozemku, na kterém dřeviny rostoucí mimo les rostou. Žádost musí obsahovat

- a) jméno a adresu žadatele,
- b) doložení vlastnického práva,
- c) specifikaci dřevin rostoucích mimo les
- d) udání obvodu kmene stromu ve výšce 130 cm nad zemí,
- e) zdůvodnění žádosti.

Žádost se vydává většinou v období vegetačního klidu

33

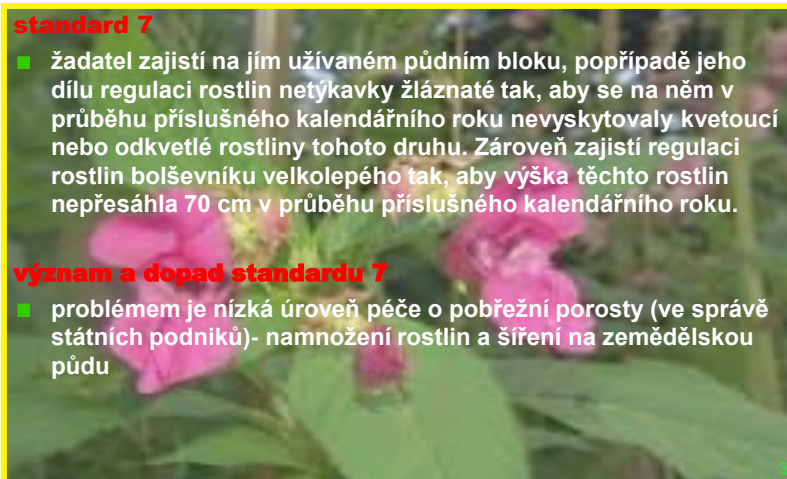
Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 7

- žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

význam a dopad standardu 7

- problémem je nízká úroveň péče o pobřežní porosty (ve správě státních podniků)- namnožení rostlin a šíření na zemědělskou půdu

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*)

bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*)

35

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 8

- žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda. (možnost obnovy travního porostu max. 1 za období 5 let, rozhodující je stav k 31.8. příslušného roku ve kterém došlo k obnově. závažnost se posuzuje závažněji pokud se rozorá stálá pastvina nebo pozemky se sklonitostí nad 7° nebo se jedná o pozemek o určité HPJ.

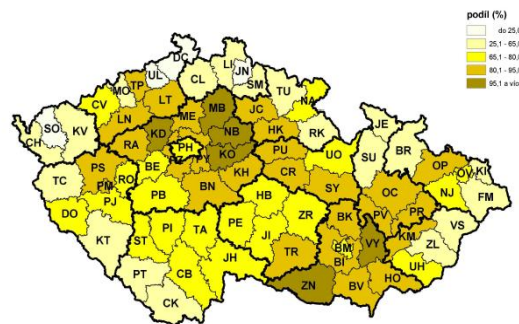
význam a dopad standardu 8

- kontroverzní standard, snahou je snížit v procento zornění, v některých případech je pozitivní dopad sporný (zejména v horských a podhorských oblastech).
- v kombinaci s určitými managementy v rámci agroenvironmentálních opatření s důrazem na extenzivní hospodaření představuje v některých oblastech pro farmáře reálnou hrozbu nedostatku krmiva pro zvířata

36

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 8- procento zornění v roce 2005 podle okresů (zdroj ČSÚ)

37

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 9

- Žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

význam a dopad standardu 9

- nařízení vlády 79/2007 Sb. ve znění platných předpisů, konkrétně podopatření ošetřování travních porostů a tato podmínka neplatí např. pro titul *mezofilní a vlhkomilné louky, horské a suchomilné louky, podmáčené a rašelinné louky, ptačí lokality na travnatých porostech - hnízdiště bahňáků apod.*

38

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 10

- Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem zákona 254/2001Sb. , § 8 Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

39

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

význam a dopad standardu 10

Žádost o povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

NEBO O JEHO ZMĚNU

(§ 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách)

I. Žadatel

Ověřte si, že údaje jsou správné a úplné, případně je doplňte.

Název: Místní podnikatel / Adresa místa podnikání

Adresa pro doručování

Číslo účtu (bankovní číslo) / Datum vzniku účtu

Telefon

E-mail

Žadatel je: ☐ fyzická osoba ☐ právnická osoba ☐ jiná osoba

Je-li žadatel právnickou osobou, uvádějte: ☐ ano ☐ ne

II. Žadatel je:

☐ vlastníkem ☐ provozovatelem ☐ jiným osobou, která má právo nakládat s vodami

III. Žadatel je:

☐ vlastníkem ☐ provozovatelem ☐ jiným osobou, která má právo nakládat s vodami

40

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

standard 11 (platí od 1.1. 2012)

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry

význam a dopad standardu 11

od roku 2012 bude platit to, co platí v současnosti pouze ve zranitelné oblasti

vzhledem k přítomnosti doprovodných břehových porostů není problém splnit

někdy bývá problém určit zda se jedná o vodní tok- útvary povrchových vod či nikoliv

41

Cross compliance- GAEC z pohledu standardu ISCC

254/2001 Sb. (zákon o vodách)

- povrchovými vodami jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních
- vodním útvarem je vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Vodní útvary se člení na útvary povrchových vod a útvary podzemních vod
- útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku

42

Cross compliance- SMR 1 Ochrana životního prostředí-volně žijícího ptactva

SMR 1/1 Nedošlo k poškození nebo zničení významného krajinného prvku vodní tok a niva ?

důležité biotopy pro ptactvo

- co je považováno za poškozování:
nadměrné sešlapávání koryt dobyt看, vysušování, odvodňování niv,
rozorání niv apod.

SMR 1/2 Nedošlo k zásahu do krajinných prvků (remízky, meze, křovinné pásy a jiná rozptýlená zeleň) v rozporu se zákonem?

- viz GAEC standard 6

Cross compliance- SMR 1 Ochrana životního prostředí-volně žijícího ptactva

SMR 1/3:

Nedošlo k úmyslnému usmrcení ptáků jakýmkoli způsobem, k úmyslnému poškozování hnízd a vajec vedoucím k jejich zničení nebo odstraňování, k úmyslnému vyrušování vybraných druhů ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat?

- kromě běžného vyrušování, poškozování nebo ničení hnízd lze vymezit v terénu místa, která se během hnízdění vylučují z obhospodařování
- max. plocha vymezení činí 400m²
- druhy ptáků:

moták lužní – oznámení o vymezení hnízd/a do 31. 7. v zem. plodinách;

čejka chocholátá – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;

kulík říční – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;

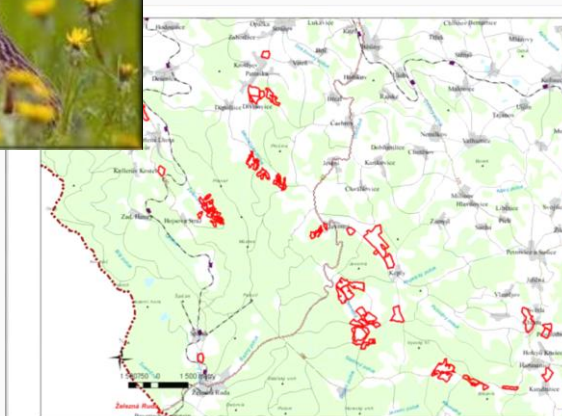
břehouš černoocasý, vodouš rudonohý, koliha velká, bekasina otavní

a chrástal polní – oznámení o vymezení hnízd do 30. 6. na travních porostech.

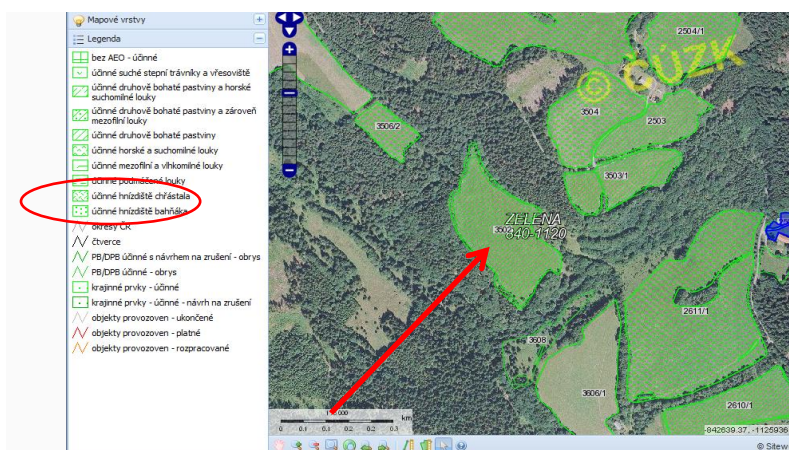
Cross compliance- SMR 1 Ochrana životního prostředí-volně žijícího ptactva

chřástal obecný (*Crex crex*) a příklady jeho výskytu

Cross compliance- hnízdiště chřástala

zdroj: eagri.cz

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

SMR 2/1 Nedošlo při zacházení s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení jejich prostředí ?

- podstatná je již možnost ohrožení, nikoliv až následná kontaminace
- kontrolní orgán (ÚKZUZ) hodnotí, zda byla přijata opatření na zamezení úniku závadných látek

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

SMR 2/2 Jsou sklady nebezpečných látek vhodné z hlediska ochrany vod ?

- podstatná je již možnost ohrožení, nikoliv až následná kontaminace
- kontrolní orgán (ÚKZUZ) hodnotí, zda byla přijata opatření na zamezení úniku závadných látek

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

SMR 2/3 Jsou nejméně 1 za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?

- zkoušky těsnosti a kontrolu technického stavu nádrží a potrubí jsou oprávněny provádět pouze odborné firmy
- aktuální stav nádrže na ropné látky je popsán v revizní zprávě ze zkoušky těsnosti, kde je také vyhodnoceno opotřebení nádrže. V případě zhoršeného technického stavu jsou uložena příslušná opatření a zkouškou provádějícím technikem určeny dodatečné termíny revize
- pokud jsou skladovány ropné látky měly by být tyto údaje uvedeny v havarijním plánu

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

- důležité informace jsou v provozních řádech k nádržím, které dodává výrobce nádrže
- většinou je proti úniku závadných zabezpečena samotná nádrž ,ale kontrolní orgány (ÚKZUZ kladou důraz rovněž na zabezpečení čerpacího místa (např. pojezdový rošt- ten je ale velmi nákladný a je nutné ho spádovat do jímky, která je pravidelně sanována.) Pokud není tento rošt, lze použít alespoň přenosnou plechovou nádrž k tomuto účelu určenou. vždy ale záleží na posouzení konkrétního kontrolora
- z hlediska kontroly se počítá jakékoliv odpovídající zabezpečení z něhož jasně vyplývá že uživatel těchto látek si je vědom jejich rizika v případě jejich úniku
- důležité informace jsou dále obsaženy v technických a bezpečnostních listech

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

- legislativa pamatuje na rozdíl mezi prodejem a výdejem pohonných hmot na straně jedné a používání čerpací stanice jako provozní stanice (v rámci zemědělského podniku)
- 311/2006 Sb. § 2 Vymezení pojmů
 - d) čerpací stanicí pohonných hmot (dále jen "čerpací stanice") stavba nebo zařízení, z něhož se pohonná hmota prodává nebo vydává zpravidla do palivové nádrže vozidla; **čerpací stanicí není stavba nebo zařízení, které je provozní nádrží umístěnou v provozu, pokud se pohonné hmoty vydávají pouze pro vlastní potřebu.**
- provozní nádrž na motorovou naftu by měla být uvedena v havarijním plánu schváleném místně příslušným vodoprávním úřadem.

Cross compliance- SMR 2 Ochrana vod

SMR 2/4 Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?

- provozní deník by měl obsahovat záznamy pravidelné kontroly funkčnosti všech systémů indikace úniku paliva či maziva, případně vizuální kontrolu nádrží a jejich okolí
- může být v jakémkoliv formátu – např. jako klasický školní sešit

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

SMR 4/1 Byl dodržen zákaz použití dusíkatých látek v období zákazu hnojení ?

- příloha č. 2 – Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělském pozemku, stanovení aplikačních pásem, půd ohrožených erozí a způsobů hnojení
- období zákazu pro klimatický region 0-5 (teplejší oblasti) a klimatický region 6-9 (chladnější oblasti)
- období zákazu se rozděluje na hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem a hnojiva a na minerální dusíkatá hnojiva
- používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem je omezen v období 1.6. - 31.7. (neplatí pokud jsou pěstovány ozimé plodiny nebo meziplodiny) a v období 1.12- 31.1.)
- příliš nereflextuje aktuální povětrnostní podmínky, pokud např. týden před zákazem není možné na pole vjet

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

SMR 4/2 Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č.3 k nařízení vlády č. 103/2003 Sb.?

plodina	limit hnojení (kg N/ha)
řepka ozimá	240

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

SMR 4/3 Byl dodržen maximální limit **170 kg/ha/rok** v použitých **organických, organominerálních a statkových** hnojivech v průměru zemědělského podniku ?

POZOR !!! netýká se minerálních hnojiv

- v praxi je tento limit u běžného podniku obtížně překročitelný pokud se nejedná o kombinaci chovu drůbeže a rostlinné výroby. V běžných zemědělských podnicích s kombinovanou živočišnou a rostlinnou výrobou se pohybuje čistý dusík v živinách kolem **20 - 30 kg N/ha**
- limity jsou nastaveny ze základu ve směrnici 91/676/EHS, vzhledem k jiné povaze a intenzitě živočišné výroby a zatížení mohou v některých členských státech tento limit atakovat (např. Rakousko, Holandsko)

55

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

SMR 4/4 Odpovídají jímky a nádrže kapacitně min. 4 měsíční produkci kejdy a 3 měsíční produkci močůvky a hnojůvky (při doložitelném uvedení do oběhu nebo jiném využití 2 měsíční produkci a jsou dostatečné pro uskladnění v období zákazu hnojení

- velký problém pro chovatele mající malé kapacity jímek
- k většině není technická dokumentace, objem je často odhadován,
- kontrolní orgány především posuzují to zda není kapacita jímek plná nebo téměř plná před obdobím zákazu hnojení

POZOR !!! tento požadavek se týká cross compliance v rámci zranitelné oblasti, v rámci ostatních oblastí může být kontrolován v rámci běžné národní kontroly

POZOR!!!! do limitů se započítávají také podroštové prostory

56

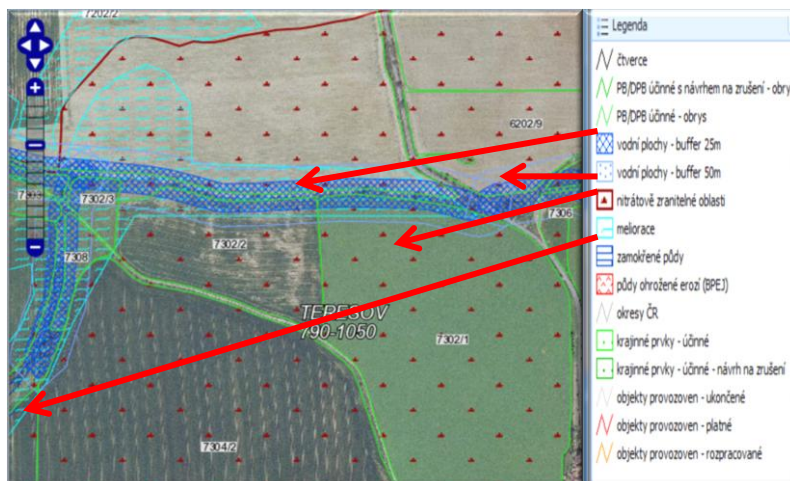
Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

SMR 4/5 Byl dodržen zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, slunečnice, sója, bob, brambory apod.) na pozemcích se sklonem nad 7°, které sousedí s útvary povrchových vod nebo se od nich nacházejí ve vzdálenosti menší než 25m.

SMR 4/6 Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány nehnojené pásy v šířce 3 od břehové čáry?

57

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

Cross compliance- SMR 4 Nitrátová směrnice

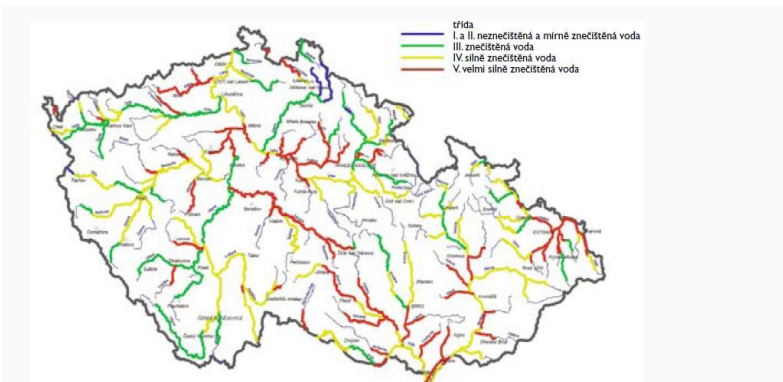
SMR 4/7 Byl dodržen zákaz hnojení na půdu, která je zaplavená, přesycená vodou, pokrytá vrstvou sněhu vyšší **než 5 cm** nebo promrzlá tak, že povrch půdy **do hloubky 5 cm** přes den nerozmrzlá

POZOR !!! platí pro celé území ČR rámci zákona o hnojivech **156/1998 Sb.**

- z hlediska praktického dopadu je efekt nepříznivý, protože pokud bude půda nerozmrzlá jen do hloubky 7 cm tak stejně dojde k masivnímu vyplavení živin

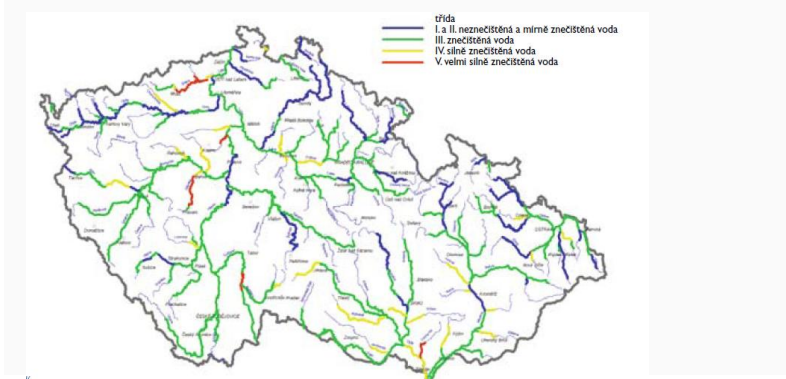

Oblast ochrany vod- shrnutí

jakost povrchových vod 1991-1992, zdroj ČHMÚ, Mze)

Oblast ochrany vod- shrnutí

jakost povrchových vod 2008-2009, zdroj ČHMÚ, Mze)

MINERÁLNÍ HNOJIVA- SKLADOVÁNÍ - 268/2009 Sb.

Konstrukce, obvodový a střešní plášť staveb pro skladování tuhých hnojiv musí splňovat požadavky na:

- **ochranu před účinky klimatu** , na tepelně izolační vlastnosti a na vytvoření prostoru s požadovanými klimatickými podmínkami podle druhů skladovaných hnojiv
- **odolnost proti chemickému působení hnojiv a proti korozi**, zamezení možnosti pyrolytického rozkladu hnojiv,
statická odolnost: skladování a manipulace při vykládce a nakládce
- uzavíratelnost ze všech stran a zabezpečení proti vniknutí vody a vlhkosti do skladovacích prostor
- omezení technologických otvorů pro minimální výměnu vzduchu a omezení prašnosti, odolnost podlah proti zemní vlhkosti, vodě, chemickým vlivům, proti zatížení skladovanými hnojivy a mobilním technologickým zařízení.

MINERÁLNÍ HNOJIVA- SKLADOVÁNÍ - 268/2009 Sb.

Požadavky na stavby pro skladování dusičnanu amonného, vícesložkových hnojiv obsahujících dusičnan amonný a vícesložkových hnojiv typu NP, NPK, případně i NK obsahujících dusík zčásti nebo zcela ve formě dusičnanu amonného

- prostory musí být suché a nepodsklepené
- stěny, strop a podlaha skladovacího prostoru musí mít snadno čistitelnou povrchovou úpravu.
- dveře musí mít otevírání ven.
- podlahy nesmí mít kanály nebo otvory, musí být izolovány proti zemní vlhkosti a není dovoleno jejich krytí asfaltem nebo jinou organickou hmotou.

63

MINERÁLNÍ HNOJIVA- SKLADOVÁNÍ - 274/1998Sb.

- skladování tuhých minerálních hnojiv se skladují ve skladech jako volně ložená nebo balená
- v hromadách označených názvem hnojiva do maximální výše 6 m, od sebe vzdálených minimálně 1 m,
- v odděleních označených názvem hnojiva, kde hromady mohou dosahovat nejvýše po horní hranu přepážky, nebo
- v zásobnících

balená minerální hnojiva – pouze v obalech k tomu určených.

<50 kg se v pytlích uložených na sebe do výše max. 1,5 m. Při uložení pytlů s hnojivem na paletách se palety mohou ukládat max. ve 2 vrstvách.

>50 kg skladování ve velkoobjemových vacích jednotlivě nebo max. ve 2 vrstvách, (pokud výrobce neuvádí jinak)

(4) Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 1 měsíc, se mohou balená tuhá minerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.

64

MINERÁLNÍ HNOJIVA- SKLADOVÁNÍ - 274/1998Sb.

- Na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 1 měsíc, se mohou balená tuhá minerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.
- Skladování jednosložkových hnojiv typu dusičnanu amonného**
(celkovým obsahem obou forem dusíku vyšším než 28 %)

skladování

- sklady, oddělit a chránit před jakýmkoli vnosem látek organického původu, zejména pilin, slámy, dřeva, oleje nebo látek alkalicky reagujících, zejména vápna a cementu
- balená a v množství maximálně do 25 tun v jednom skladě,
- chráněna proti přímému slunečnímu záření,
- min.ve vzdál. 1 m od zdi a stropu skladu a min.0,5 m od tep. a svět. zdroje,
- za podmínky, že ve skladě rozsypané hnojivo a zbytky obalů jsou neprodleně odstraněny rozsypané hnojivo nebo zbytky obalů mimo skladovací prostory

65

MINERÁLNÍ HNOJIVA- SKLADOVÁNÍ - 274/1998Sb.

Skladování kapalných minerálních hnojiv

- umístěných nádrží v záchytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže ve vaně umístěné
- suspenzní minerální hnojiva se skladují v nádržích opatřených účinným míchacím zařízením
- na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 1 měsíc, se mohou balená kapalná minerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou chráněna před povětrnostními vlivy a maximální objem jednoho balení činí 1 000 litrů.

Skladování organických a organominerálních hnojiv

- na přechodnou dobu před použitím, nejdéle však na 1 měsíc, se mohou balená tuhá nebo kapalná organická a organominerální hnojiva skladovat i na volných zpevněných plochách, pokud jsou umístěna na palety a chráněna před povětrnostními vlivy.

66

**statková hnojiva (organická) podmínky skladování-
nezranitelná oblast - 274/1998 Sb.**

- **tuhá statková hnojiva** - vyloučení přítoku vod, (v případě jímky na tekutý podíl) - kapacita musí odpovídat jejich skutečné produkci za **6 měs.**
- **tekutá statková hnojiva** - nepropustné nadzemní, částečně zapuštěných nádrží, v zemních jímkách nebo v podroštových prostorech ve stájích. kapacita musí odpovídat min. **4 měs. předpokládané produkci kejdy** nebo jejího tekutého podílu a min. **3 měs. předpokládané produkci močůvky** a hnojůvky, a to v závislosti na klimatických a povětrnostních podmínkách regionu)
- doložitelné uvedení statkových hnojiv do oběhu, jejich využití k výrobě organických hnojiv nebo k produkci bioplynu, popřípadě jejich likvidace jako odpadu,- snížení kapacity, **min. je požadována kapacita na 2 měs.**
- na zemědělské půdě mohou být tuhá statková hnojiva uložena max. **24 měsíců.**

67

**statková hnojiva (organická) podmínky skladování-
zranitelná oblast - (103/2003Sb.)**

- Tuhá statková hnojiva a tuhá organická hnojiva ze statkových hnojiv- uložení na **zem. pozemku max. na 12 měsíců**
 - Na stejném místě zemědělského pozemku - uložení hnojiva **nejdříve po 4 letech**, po provedení kultivace půdy tohoto zem.pozemku. Uložení hnojiva je možné pouze na místech uvedených ve **schváleném havarijním plánu**
- s ohledem další požadavky:**

- zajištění jakosti povrchových a podzemních vod,
- min. vzdálenost složiště **50 metrů** od povrchových vod,
- zákaz umístění na meliorované půdě- popř., nespadá do dalších kategorií půd vymezených předpisem (zejména zamokřené půdy)
- zabránit odtoku hnojůvky a přítoku povrchové vody vyhloubením záchytných brázd o hloubce min.0,4 m ve svahu pod a nad složištěm,
- urovnání do figury o min. výšce 1,5 m, při orientaci složiště delší stranou ke spádnici.

68

obecné podmínky použití hnojiv a evidence hnojiv

zákaz použití hnojiv

- není zajištěno rovnoměrné pokrytí pozemku (neplatí pro diferenciované hnojení v precizním zemědělství)
- použití může vést k poškození fyzikálních, chemických nebo biologických vlastností zemědělské půdy nebo její okolí
- půda, na kterou mají být použity, je:
 - zaplavená,
 - přesycená vodou,
 - pokrytá vrstvou sněhu > 5 cm, nebo
 - promrzlá tak, že povrch půdy do hloubky 5 cm přes den nerozmrzá

pozor ! nevztahuje na hnojení vedlejšími či hlavními produkty vzniklými při pěstování rostlin a na ponechání výkalů a moči hospodářských zvířat na zemědělské půdě.

69

obecné podmínky použití hnojiv a evidence hnojiv

evidence použití hnojiv

povinnost vést evidenci hnojiv , pomocných látek a kalů vede uchovává se nejméně 7 let (156/1998 Sb.)

Záznam musí být v evidenci proveden do 1 měsíce od ukončení jeho použití (156/1998 Sb.)

požadováno také standardem ISCC

obecně je tato evidence brána jako základní dokumentace správného postupu při hnojení

ostatní kontroly jsou odkázány na „ formu přímého chycení za ruku“

příliš přesnou evidenci použití např. statkových hnojiv berou kontrolní orgány spíše jako podezřelou

obecné podmínky použití hnojiv a evidence hnojiv

evidence použití hnojiv

- evidenci je možné vést také v elektronické podobě prostřednictvím komerčních SW
- je možné vést evidenci v rámci portálu farmáře (aplikace EVH- evidence přípravků na ochranu rostlin a hnojiv)

obecné podmínky použití hnojiv a evidence hnojiv

evidence použití hnojiv (příloha č. 1 vyhl. 274/1998 Sb.)

Evidence o použití hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

zemědělský podnikatel		rodné číslo (ČČ, bylo-li přiděleno):																
vlastník lesního pozemku:		ČČ, bylo-li přiděleno:																
fyzická nebo právnická osoba provozující lesní výrobu:		ČČ, bylo-li přiděleno:																
Kat. úz.	Pozemek ¹⁾ (Lesní pozemek (oddělení, parcel, porostní skupina))	Plošina ²⁾		Hnojení		Hnojiva, upravené kalů (v souladu)										Pomocné látky, hnojiva se stopovými živinami		
Číslo	Číslo	plocha (ha)	druh, odrůda, (užitkový směr)	plocha (ha)	datum použití	zpracování do půdy	plocha (ha)	druh nebo název	celkem (t, kg, litry)	dávka (t, kg, litr na 1 ha)	N	P ₂ O ₅	K ₂ O	SiO ₂	CaO	S	název	dávka (kg, litr na 1 ha)

FYTOSANITÁRNÍ PROSTŘEDKY

- **skladování**
- **aplikace**
- **bezpečnost a ochrana zdraví při práci**

73

FYTOSANITÁRNÍ PROSTŘEDKY

Národní legislativa

- **326/2004 Sb.** (ve znění 281/2009 Sb. s účinností od 1. ledna 2011)
Zákon o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů
- **327/2004 Sb.** Vyhláška o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin
- **329/2004 Sb.** (ve znění 146/2009Sb. s účinností od 27. června 2009)
Vyhláška o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin
- **333/2004 Sb.** Vyhláška o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče
- **334/2004 Sb.** Vyhláška o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin

74

FYTOSANITÁRNÍ PROSTŘEDKY

SKLADOVÁNÍ FYTOSANITÁRNÍCH PROSTŘEDKŮ

Vyhláška 268/2009Sb.

- Podlaha staveb pro skladování přípravků na ochranu rostlin musí být **nepropustná pro kapaliny, odolná proti chemickým účinkům** uskladněných přípravků a s povrchem umožňujícím **snadné čištění**, vypádovaná do **samostatné bezodtokové jímky**. Kanalizační systém musí být řešen jako **oddělený pro srážkové, splaškové a odpadní vody kontaminované přípravky**

75

FYTOSANITÁRNÍ PROSTŘEDKY

SKLADOVÁNÍ FYTOSANITÁRNÍCH PROSTŘEDKŮ

Skladování přípravků (326/2004 Sb.)

- 1. uskladnění přípravků podle jejich druhů, a to odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků
 - 2. oddělené skladování přípravků s prošlou dobou použitelnosti
 - 3. průběžné vedení dokladové evidence o příjmu a výdeji přípravků, včetně přípravků s prošlou dobou použitelnosti
 - 4. splnění technických požadavků na skladování přípravků a další podmínky stanovené zvláštním právním předpisem
- b) na požádání informovat rostlinolékařskou správu o místech uskladnění přípravků

76

Fytosanitární prostředky – Cross compliance (SMR 9)

- **9/1** Byl použitý přípravek povolen SRS?
- **9/2** Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu ?
- **9/3** Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?
- **9/4** Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?
- **9/5** Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvířete a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?
- **9/6** Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, půdní blok, na němž se prováděla aplikace?

77

Fytosanitární prostředky – Cross compliance

SMR 9/3 Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?

Problematický bod- zůstávají často malé zbytky:

- zbytky přípravků je nutno zlikvidovat jako nebezpečný odpad, případně je nutné je smíchat se sorbenty a spálit ve spalovně o určité technologii (nikoliv v kamnech)
- případně funguje systém zpětného odběru (ale pro malé množství v řádu desítek litrů nebo kg nikdo nepojede)
- nebo se množství vyaplikuje a do evidence zapíše nižší dávka než ve skutečnosti, může však být problém s překročením maximálních limitů reziduí a porušení zásady bezpečnosti potravin a krmiv (rozpor s NR 178/2002), shoda účetních dokladů?!

78

Fytosanitární prostředky – Cross compliance

SMR 9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvíře a vodních organismům tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

§51, odst. 4

- (4) vlastník pozemku nebo jiná oprávněná osoba, která využívá pozemek v rámci podnikání (dále jen "uživatel pozemku") a hodlá na něm používat přípravky, jsou povinni s dostatečným předstihem před aplikací přípravků uvedených v odstavci 1

(nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely, nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro suchozemské obratlovce)

- a) *projednat opatření k ochraně včel (odstavec 10) s chovateli včel, jejichž stanoviště včelstev je v dosahu do 5 km od hranic pozemku, na němž má být aplikace provedena (dále jen "dotčení chovatelé včel"), a s místně příslušným obecním úřadem*; jménem chovatelů včel může jednat jejich zástupce, nebo, jde-li o sdružení chovatelů včel, osoba oprávněná jednat za toto sdružení
- b) **projednat opatření k ochraně zvíře** (odstavec 10) s oprávněným uživatelem honitby.

Fytosanitární prostředky – Cross compliance

SMR 9/5 Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvíře a vodních organismům tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

- velmi problematický kontrolní bod
- v praxi se v podstatě neprovádí
- včelaři jej rovněž nevyžadují
- požadavek představuje jeden z příkladů byrokratické zátěže pro zemědělce

Fytosanitární prostředky – Cross compliance

Požadavek na kalibraci veškerých zařízení

Povinnost stanovena v :

334/2004 Sb. Vyhláška o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin

§5 Intervaly kontrolního testování - Mechanizační prostředky

- a) uvedené do provozu poprvé od jejich výroby se podrobí kontrolnímu testování **nejpozději do dvou let od jejich uvedení do provozu**
- b) uvedené do provozu po opravách nebo úpravách, které mohou ovlivnit aplikaci přípravků, se podrobí **kontrolnímu testování před jejich prvním použitím po úpravě nebo opravě**, a to i v případě, jsou-li opatřeny platným dokladem o funkční způsobilosti podle § 67 odst. 1 zákon
- c) ostatní se podrobí kontrolnímu testování **nejméně jednou za 3 roky**

§9 Požadavky na technické zařízení k hubení škodlivých organismů

81

Fytosanitární prostředky – Cross compliance

Požadavek na úplné vedení evidence o použitých přípravcích na ochranu rostlin

1. identifikace podnikatele (oprávněného uživatele- vlastníka, nájemce)

- (jméno a příjmení, bydliště, datum narození nebo IČ)
- (obchodní firma nebo název, sídlo a IČ)

2. záznamy údajů o použití přípravků

- pozemek- obec- katastrální území
- výměra v ha
- druh plodiny a výměra v ha

obdobně též sklad, skleník či mořící stanice)

82

Fytosanitární prostředky – odborná způsobilost

povinnost podle § 86 zák. 326/2004 Sb. (Odborná způsobilost pro nakládání s přípravky

„(1) Fyzická nebo právnická osoba, která při podnikatelské činnosti přípravky skladuje, prodává spotřebitelům, používá nebo přímo aplikuje anebo poskytuje poradenství, jímž se ovlivňuje používání přípravků (dále jen "zacházení s přípravky"), musí mít výkon těchto činností zabezpečen odborně způsobilou fyzickou osobou nebo absolventem odborného kurzu, která je u ní v zaměstnaneckém poměru nebo jiném smluvním vztahu a nebo musí mít tuto odbornou způsobilost nebo být absolventem odborného kurzu podle odstavce 4 sám podnikatel. Toto ustanovení se nevztahuje na drobný prodej přípravků v malospotřebitelském balení“

podrobně specifikováno ve vyhlášce **333/2004 Sb. Vyhláška o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče**

85

Fytosanitární prostředky – odborná způsobilost

základní povinnosti podle § 5 Požadavky na odbornou způsobilost pro zacházení s přípravky 333/2004 Sb.

- znalost vlastností hlavních skupin přípravků, formulačních úprav a nebezpečných vlastností chemických přípravků
- rizika negativního působení přípravků na zdraví lidí , zvířat , živ. prostředí
- praktická opatření k ochraně zdraví a bezpečnosti práce při zacházení s přípravky
- znalost oblasti ochrany včel, zvěře, ryb a vodních organismů a dalších necílových organismů při aplikaci přípravků, zejména k ochraně zvířat proti týrání, včetně ochrany přírody a krajiny

86

Fytosanitární prostředky – odborná způsobilost

základní povinnosti podle § 5 **Požadavky na odbornou způsobilost pro zacházení s přípravky 333/2004 Sb.**

- zásad správného použití přípravků z hlediska účinnosti ochranných zásahů, kvality a zdravotní nezávadnosti ošetřených plodin a skladovaných rostlinných produktů,
- právních předpisů pro správné a bezpečné skladování chemických přípravků, pro přepravu a nakládání s použitými obaly a ostatními kategoriemi nebezpečných pesticidních odpadů podle zvláštního zákona
- zásad správného seřízení aplikační techniky a principů kontrolního testování mechanizačních prostředků na ochranu rostlin

87

Fytosanitární prostředky – odborná způsobilost - aktuality

- úprava povinnosti absolvování zkoušek odborné způsobilosti ke dni 24.2. 2011
- iniciace jednání ASZ v rámci Antibyrokratické komise Mze
- **úprava byla podepsána 23.2. 2011 ministrem zemědělství ČR Ing. Ivanem Fuksou**
- nově nyní existují 2 varianty:

písemná a ústní zkouška před komisí SRS

nebo

absolvování jednodenních "osvěžujících" školení tím si prodloužit platnost osvědčení o způsobilosti- platí však max. do roku 2013

- ten, kdo zkoušku odb. způsobilosti nikdy neabsolvoval, "jedovou" zkoušku absolvovat.

zdroj: Asociace soukromého zemědělství ČR , www.asz.cz

88

Fytosanitární prostředky – požadavky na kurz odborné způsobilosti – příloha č. 2 vyhl. 333/2004 Sb.

Obsah a rozsah kurzu k získání odborné způsobilosti pro zacházení s přípravky podle § 86 zákona

- (1) Celkový rozsah kurzu je 40 vyučovacích hodin
(2) Obsahová náplň a rozsah kurzu:

Obsah	Rozsah
1) Charakteristika hlavních skupin přípravků, způsob účinku, formulační úpravy	6 hodin
2) Nebezpečné vlastnosti přípravků, rezidua a potravinová bezpečnost	4 hodiny
3) Etiketa, varovné symboly a značky, bezpečnostní list	2 hodiny
4) Předpisy upravující registraci, prodej a použití přípravků	3 hodiny
5) Předpisy upravující ochranu zdraví při zacházení s přípravky	2 hodiny
6) Toxicita přípravků, rizika poškození zdraví, cesty vstupu do organismu	2 hodiny
7) Zdravotní dozor, zásady první předlékařské pomoci	2 hodiny
8) Osobní ochranné pracovní prostředky a jejich použití	2 hodiny
9) Předpisy a praktická opatření k ochraně včel, zvěře, ryb a vodních organismů	3 hodiny
10) Předpisy a obecné zásady ochrany vodních zdrojů	2 hodiny
11) Pracovní postupy při přípravě postřikové kapaliny, aplikaci a asanaci techniky	2 hodiny
12) Seřízení, dávkování a kontrola správné funkce strojů na ochranu rostlin	2 hodiny a 2 hodiny praktické výuky
13) Požadavky na balení, druhy obalů a nakládání s použitými obaly	2 hodiny
14) Skladování, technické a pracovní požadavky na sklad pesticidů	2 hodiny
15) Znehodnocování pesticidních odpadů, předpisy pro nakládání s nebezpečnými odpady	2 hodiny

89

Původ osiva- sadby

- **219/2003 Sb.** Zákon o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby)
- **369/2009 Sb.** Vyhláška o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu
- **384/2006 Sb.** Vyhláška, kterou se stanoví podrobnosti o uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu
- **449/2006 Sb.** Vyhláška o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd

90

Zemědělec versus Výrobce potravin

Záznamové údaje

Zákon o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů

110/1997 Sb.

■ § 3 Povinnosti provozovatelů potravinářského podniku

(1) Provozovatel potravinářského podniku je povinen

i) **oznámít v listinné podobě nebo způsobem umožňujícím dálkový přenos dat zahájení, změny nebo ukončení výkonu předmětu činnosti** podle tohoto zákona nejpozději v den, kdy tyto skutečnosti nastaly, příslušnému orgánu dozoru s uvedením svého jména, příjmení nebo obchodní firmy, místa podnikání a adresy provozovny, jde-li o osobu fyzickou, nebo obchodní firmy nebo názvu, sídla a adresy provozovny, jde-li o osobu právnickou, dále identifikačního čísla osoby a předmětu činnosti nebo podnikání.

91

Zemědělec versus Výrobce potravin

Co je potravinu

■ Pro účely tohoto nařízení se „potravinou“ rozumí ***jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované***, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat

Co je to potravinářský podnik

■ „potravinářským podnikem“ veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin

Kdo je provozovatel potravinářského podniku (PPP) ?

■ „provozovatelem potravinářského podniku“ fyzická nebo právnická osoba odpovědná za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí;

92

Zemědělec versus Výrobce potravin

z plodiny se stává potravin (zdroj:google.com)

93

Zemědělec versus Výrobce potravin

Řádní zemědělská a potravinářská inspekce
inspektorát v ...

Oznámení provozovatele potravinářského podniku
o zahájení/ukončení výkonu předmětu činnosti
ve smyslu § 3 zákona č. 110/1997 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů

Provozovatel potravinářského podniku (jméno a příjmení u fyzických osob, jméno a právní forma firmy u právnických osob):					IC:
Místo podnikání (u fyzických osob):					
Obec:	Ulice/č.p.:	PSČ:	Tel.:	Fax:	
Sídlo (u právnických osob, trvalý pobyt (u fyzických osob):					
Obec:	Ulice/č.p.:	PSČ:	Tel.:	Fax:	
Provozovna potravinářského podniku:					
Obec:	Ulice/č.p.:	PSČ:	Tel.:	Fax:	
Jiné místo výkonu předmětu činnosti potravinářského podniku:					
Obec:	Ulice/č.p.:	PSČ:	Tel.:	Fax:	
Předmět činnosti v dané provozovně:					
Výrobce: ☐ Restaurace ☐ Velkoobchod ☐ Maloobchod ☐ Dovozce ☐ Převazce ☐ Jiný					
Uprávnění předmětu činnosti:					
Kód (provozovatel neuplňuje):					
Datum zahájení výkonu předmětu činnosti (den, měsíc, rok):					
Datum ukončení výkonu předmětu činnosti (den, měsíc, rok):					

Vyzvěteřka:

... (zdroj) se krmí
... (zdroj) první oznámení zahájení výkonu předmětu činnosti provozovatel potravinářského podniku (výrobce, dovozce, obchodník) doloží právní subjektivitu kopií výpisu z obchodního rejstříku, kopii živnostenského listu nebo dalším doklady

V... dne

Razítko a podpis zástupce:

formulář oznámení
provozovatele
potravinářského
podniku a
zahájení/ukončení
výkonu předmětu
činnosti (SZPI)

94

Fytosanitární prostředky – Cross compliance (SMR 9)

95

Požadavky na farmáře obecně

- neustále se zpřesňující vymezení týkající se ochranných pásem-
snadné vymezení na mapě, obtížné v reálném terénu (bez
satelitní navigace)
- zvládání boje s přebujelou byrokracií

problémy zemědělců v souvislosti s :

- poměrně slabá lobbistická síla
- početně nízký voličský potenciál
- nízká společenská prestiž (ve srovnání s jinými povoláními)

96

odkazy, zdroje

www.lpis.cz
www.eagri.cz
www.eurlex.eu
www.esipa.cz
www.asz.cz
www.czso.cz
<http://www.scienceshop.cz>
www.google.com

97

Kontakt

UniConsulting

UniConsulting s.r.o.,
Ctíněveská 2159, 190 16 Praha 9 - Újezd nad Lesy

Tel +420 281 970 520

Fax +420 281 973 735

Gsm +420 724 516 545

E-mail: uniconsulting@uniconsulting.cz

Web: www.uniconsulting.cz

98

BEZPEČNOST POTRAVIN = BEZPEČNOST PRÁCE

Tomáš Fencel
FENCL SAFETY s.r.o.
fencel@fencfsafety.eu

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Předmluva

Školení upozorňuje na úzké propojení oblasti bezpečnosti potravin a oblasti bezpečnosti práce, se zaměřením na konkrétní preventivní opatření a na časté zanedbání bezpečnosti práce v běžné potravinářské praxi, kdy zanedbáním bezpečnosti práce v potravinářských provozech dochází k ohrožení bezpečnosti potravin často jako sekundární dopad rizikové činnosti.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

CO OBSAHUJE POJEM „BEZPEČNOST POTRAVIN“?

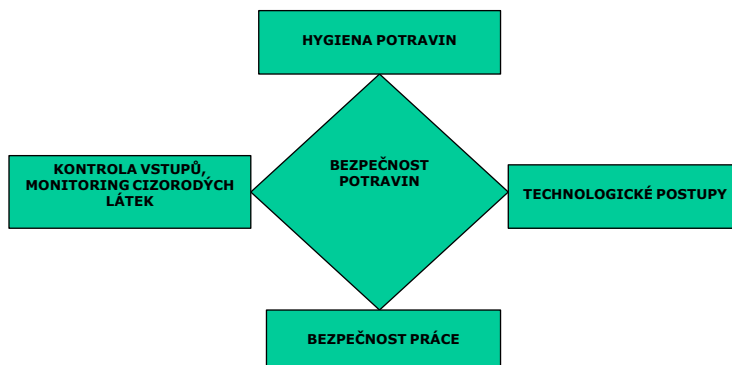
Bezpečnost potravin je základním principem evropské potravinové politiky, který zaručuje zdraví spotřebitelů. Bezpečnost potravin zahrnuje hygienu výroby potravin, kontrolní mechanismy, monitoring potravních řetězců a bezpečnost krmiv. K zajištění bezpečnosti potravin přispívají státní organizace a instituce financované státem, a to zejména tvorbou legislativy, průběžnou a důslednou kontrolou zdravotní bezpečnosti a kvality, dlouhodobým sledováním výskytu cizorodých látek (monitoring), aplikací vědeckých stanovisek do praxe.

Citace: portál zaměřený na Bezpečnost potravin www.eagri.cz

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Nicméně ve výše uvedeném popisu pojmu Bezpečnost potravin chybí jeden zcela zásadní prvek s přímým vlivem na bezpečnost potravin a tím je **BEZPEČNOST PRÁCE**.

Hlavní rizika ohrožení bezpečnosti potravin

KONTAMINACE (znečištění)

- Mechanické
- chemické
- fyzikální
- biologické
- genetické

DEGRADACE (rozpad, změna vlastností)

- UV zářením
- teplotou
- vibracemi
- vlhkostí
- chemickou reakcí

FERMENTACE (kvašení)

Neřízená fermentace potravin
(svévolná, za přispění nechtěných vnějších rizikových faktorů)

Všechna výše uvedená rizika bezpečnosti potravin jsou závislá na bezpečnosti práce !

Preventivní opatření

Preventivní opatření před realizací rekonstrukce objektu nebo technologie.

Jedná se o preventivní opatření, již uvažována v projektu a která mají zásadní vliv na míru rizika v rekonstruovaném objektu či technologii. Pro vyvarování se dalším následným problémům po uvedení rekonstruovaného objektu či technologie do provozu, je nutné od počátečního projektování a plánování rekonstrukce plně spolupracovat se skupinou osob - komisí, která bude připomínkovat a dozorovat projekt:

- Projektant
- Odpovědná osoba investora
- Odpovědná osoba dodavatele
- Odborně způsobilá osoba v prevenci rizik (bezpečnostní technik)
- Vedoucí technického úseku
- Vedoucí údržby
- Technolog
- Vedoucí rekonstruovaného provozu
- Odborně způsobilá osoba v požární ochraně nebo technik PO

Ohrožení bezpečnosti potravin

OHROŽENÍ BEZPEČNOSTI POTRAVIN PŘI PODPŮRNÉ PROVOZNÍ ČINNOSTI.

U kontaminace potravin je legislativou, kromě jiných povinností, stanovená ohlašovací povinnost a vedení evidence v případě zjištění kontaminace zakázanou látkou, nemocí, viry apod.. Kontaminace potravin, která vznikne již u prvovýrobce a je zachycena vstupní kontrolou kvality zpracovatele nebo je zachycena kontrolními mechanismy průběžné kontroly výroby u zpracovatele, případně systémem kontroly kritických bodů při následné manipulaci s potravinami (HACCP), je velice dobře ošetřena ve smyslu reakce zpracovatele a způsobu zabezpečení potravin proti pokračování kontaminace. Kontaminace potravin, se kterou je výrobcem/zpracovatelem „počítáno“ při kontrole kvality, je zjištěna v krátké době a jsou již známa následná opatření k odstranění rizika další kontaminace, které většinou nezpůsobí další zásadní závažnou újmu zpracovateli.

Ohrožení bezpečnosti potravin

OHROŽENÍ BEZPEČNOSTI POTRAVIN PŘI PODPŮRNÉ PROVOZNÍ ČINNOSTI.

Nicméně, praxe ukazuje, že v zemědělských a potravinářských provozech jsou daleko méně s ohledem na bezpečnost potravin ošetřené

podpůrné provozní činnosti (support of production),

které ale při nedodržení bezpečnostních předpisů, mohou sekundárně způsobit kontaminaci nebo jiné ohrožení potravin.

Bohužel, mnohdy po zjištění této kontaminace či jiného poškození potravin, je mnohdy docela obtížné stanovit konkrétní zdroj a příčinu kontaminace potravin.

Ve většině případů to znamená zastavit produkci, vyhledat a určit zdroj kontaminace a provést sanaci technologie.

Zjišťování zdroje kontaminace, provedení nápravných opatření a zpětné uvedení technologie do provozu v tomto případě může znamenat výpadek provozu na hodiny a mnohdy i na celé dny či týdny.

OHROŽENÍ BEZPEČNOSTI POTRAVIN PŘI PODPŮRNÉ PROVOZNÍ ČINNOSTI.

Často se v praxi stává, že odstávka provozu na dobu delší jak 24h se řeší již jako provozní havárie s možnými vysokými investicemi do nápravných opatření, které odstraní zdroj kontaminace a umožní uvedení zařízení zpět do normálního provozu.

Dochází k vysokým **finančním ztrátám** při dlouhodobém odstavení provozu.
je reálné riziko **ohrožení důvěry zákazníků**
a v konečném důsledku i možné **úplné uzavření provozu**.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Seznam možných podpůrných provozních činností:

- ❖ Správa, údržba a opravy budov a areálů (facility)
- ❖ Údržba a opravy strojů a technologií výroby (facility)
- ❖ Energetické zajištění provozů (facility)
- ❖ Manipulace s břemeny a materiálem (logistic)
- ❖ Doprava (silniční, železniční, plynulá, mezioperační) (logistic)
- ❖ Skladování (logistic)

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Vybrané příklady kontaminace potravin z podpůrných činností:

Správa a údržba budov a strojů (FACILITY).

Špatné seřízení třecích ploch na strojích nebo technologiích při údržbě, špatný mazací plán:

- tvorba prachu a pilin obrušovaného materiálu,
- nadměrné zahřívání třených částí a s tím související vliv na potraviny,
- teplotně vlhkostní vlivy vznikající při tření,
- chemická kontaminace unikajícími mazivy.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Chybná nebo nedostatečně zajištěná sanitace ventilačních technologií:

- víření prachu,
- pád prachových chuchvalců
- biologické ohrožení (plísňe a množení virů ve ventilaci, zápach)
- nebezpečí výbuchu při zanesení větracího potrubí organickým prachem (např. obilný, moučný) a následně možnost kontaminace

Používání jediného rozvodu pitné vody pro technologii výroby a současně i pro jiné činnosti:

- při vadné instalaci vodovodu možné zpětné přetlakování a kontaminace vodovodu.
- u starších objektů možné nechtěné propojení rozvodu užitkové vody s rozvodem pitné vody,
- při technické závadě na technologii možné zpětné přetlakování rozvodu a následná kontaminace rozvodu pitné vody.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Skladování a přeprava (LOGISTIC)

Špatný nebo nedostatečný úklid provozních a skladových prostor:

- víření prachu,
- pád prachových chuchvalců
- biologické ohrožení (plísňě a množení virů, hlodavci, hmyz)

Závada na vozidle nebo nehoda během přepravy:

- změna teplotních parametrů, neřízená fermentace a degradace potravin, biologické ohrožení (vznik plísní a hniloby)
- poškození obalů potravin (mechanické, biologické, chemické ohrožení potravin)

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Preventivní bezpečnostní opatření

- před realizací rekonstrukce objektu či technologie,
- v rámci údržby nebo oprav objektů a technologií,
- na základě provedení hodnocení rizik se zaměřením na bezpečnost potravin,
- nařízená na základě zjištění auditů, státními kontrolami nebo prověrkami bezpečnosti,
- provedená na základě zjištění v rámci kontroly kvality.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Preventivní opatření

Preventivní opatření před realizací rekonstrukce objektu nebo technologie.

Jedná se o preventivní opatření, již uvažována v projektu a která mají zásadní vliv na míru rizika v rekonstruovaném objektu či technologii. Pro vyvarování se dalším následným problémům po uvedení rekonstruovaného objektu či technologie do provozu, je nutné od počátečního projektování a plánování rekonstrukce plně spolupracovat se skupinou osob - komisí, která bude připomínkovat a dozorovat projekt:

- Projektant
- Odpovědná osoba investora
- Odpovědná osoba dodavatele
- Odborně způsobilá osoba v prevenci rizik (bezpečnostní technik)
- Vedoucí technického úseku
- Vedoucí údržby
- Technolog
- Vedoucí rekonstruovaného provozu
- Odborně způsobilá osoba v požární ochraně nebo technik PO

Preventivní opatření

Preventivní opatření v rámci údržby nebo oprav objektů a technologií.

Při opravách a údržbě objektů je často nutné provést výměnu poškozených částí budovy, elektroinstalací, rozvodů vody a jiných médií, ventilace apod. V tomto případě je nutné mít připravené řešení, které nebude hrozit kontaminací.

Příklad: vyřazení starého odstředivého čerpadla např. v mlékárenské výrobě a jeho náhrad vhodnějším membránovým nebo peristaltickým (hadicovým) čerpadlem.

Polyethylenové membránové čerpadlo.

Peristaltické (hadicové) čerpadlo.

Preventivní opatření

Preventivní opatření na základě provedení hodnocení rizik se zaměřením na bezpečnost potravin.

V případě bezpečnosti potravin je nutné vyhodnocovat všechna rizika s plným vědomím provázanosti na bezpečnost potravin. Platí tato rovnice:

$$\text{přijatelné riziko nenadálých událostí} \\ = \\ \text{dostatečné zajištění bezpečnosti potravin}$$

V žádném případě nesmí být riziko vysoké či dokonce nepřijatelné!

Poznámka:

Vždy existuje určité riziko, ale může být např. k vzhledem k odhadované četnosti, minimální.

Je možné pouze zkonstatování, že nelze z nějakých důvodů riziko vyhodnotit a odhadnout.

Čili žádné nebo nulové riziko neexistuje!

Hodnocení rizik je vhodné provádět komisionální či pomocí vhodných hodnotících nástrojů a metod.

Nejčastěji používaná metoda i v systému kontroly kvality je **FMEA** (Failure Mode and Effects Analysis, analýza možného výskytu a vlivu vad).

Dále se používá metoda **HAZOP** (Hazard and Operation Study - studie nebezpečí a provozuschopnosti). Kvalitativní metoda založená na velmi důsledně propracovaném a systematickém postupu kritického prověřování analyzovaného procesu.

Metody využívají místních provozních znalostí a tkzv. brainstormingu (bouře mozků), kdy vlastně velké množství praktických zkušeností osob provádějících hodnocení dodá informace potřebné pro vyhodnocení rizika. Proto je **vhodné** dostatečné a pestré **zastoupení** provozu a technického úseku v komisi pro hodnocení rizik **kvalitními a zkušenými zaměstnanci**.

Množství informací související s metodami hodnocení rizik lze nalézt na internetových stránkách: www.bozpinfo.cz, www.vubp.cz.

Provádění hodnocení rizik je nutné zajistit:

- před rekonstrukcí objektů nebo technologií
- před organizačními, materiálovými či technickými změnami
- před prováděním odstávky v rámci údržby a opravy
- před opětovným uvedením do provozu

V případě zajišťování některých podpůrných provozních činností externím dodavatelem, je nutné zajistit podepsání DOHODY o BOZP a provedení Vzájemného písemného informování o rizicích.

Dohoda o BOZP stanoví pravidla pro činnost externího dodavatele na pracovištích a částečně přenese odpovědnost za bezpečnost na dodavatele.

Za sepsání Dohody odpovídá vedoucí zaměstnanec, odpovědný za činnost externích dodavatelů.

Obsah a rozsah Dohody a vzájemného písemného informování o rizicích má stanovit Osoba odborně způsobilá v prevenci rizik!

Pokud toto neumí, měla by vrátit své osvědčení!

Preventivní opatření

Preventivní opatření nařízená audity, státními kontrolami nebo prověrkami bezpečnosti.

Velké množství provozovatelů má již zavedený systém řízení kvality, který jako jednu povinnou část systému má provádění kontrolní činnosti.

Provádí se interní a nestranné externí auditování /kontrolování stavu systému řízení.

Mimo auditů prováděných podle normativních požadavků k systémům řízení kvality jsou ještě další legislativně vyžadované kontroly a prověrky.

Např. roční prověrka bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a preventivní požární prohlídka.

Kromě interních kontrol, prověrek a auditů provádí dozor i státní odborný dozor.

**EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ**

Oblastní inspektorát práce- bezpečnost a ochrana zdraví při práci, pracovní právo, pracovní podmínky zaměstnanců, pracovní hygiena, prevence závažných havárií, Hasičský záchranný sbor- požární ochrana, prevence závažných havárií, krizové řízení, havarijní plánování.

Krajská hygienická stanice - hygiena práce, hygiena potravin, komunální hygiena,

Česká inspekce životního prostředí - dodržování zákona o ochraně životního prostředí, dozor nad povinnostmi v rámci Integrovaného registru znečišťování, prevence závažných havárií, IPPC- integrovaná prevence.

**EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ**

Státní veterinární správa ČR - dodržování zákona o veterinární správě a dozorují ochranu spotřebitelů před případnými zdravotně závadnými produkty živočišného původu, atd.

Státní zemědělská a potravinářská inspekce - kontroluje dodržování zákona o státní zemědělské a potravinářské inspekci v rámci stanovených kompetencí, potraviny, suroviny k jejich výrobě, zemědělské výrobky a tabákové výrobky.

Krajský úřad, ochrana životního prostředí a zemědělství - kontroluje dodržování zákona o prevenci závažných havárií, zákona o IPPC - integrovaná prevence, zákona o ochraně životního prostředí, zákona o krizovém řízení.

Obec s rozšířenou působností (ORP) – ochrana životního prostředí, ochrana vod, kontroluje dodržování zákona o ochraně vod a životního prostředí.

**EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ**

Preventivní opatření

Preventivní opatření provedená na základě zjištění v rámci kontroly kvality.

A samozřejmě, nedílnou součástí vyspělé organizace řízení, je zajištění systému kontroly kvality, který má průběžným a trvalým vyhodnocováním nastavených kvalitativních ukazatelů zjišťovat stav kvality od příjmu surovin a materiálu až po výsledný produkt.

Dobře nastavený systém kontroly kvality vyhodnocuje nejen vlastní kvalitu výrobu, ale i **organizaci a zajištění podpůrných provozních činností jako je servis a údržba výrobních zařízení**, v souvislosti s provázáním na výrobu.

S tím souvisí i sledování kritérií, které včas upozorní na riziko ohrožení bezpečnosti potravin během provozu.

Nicméně, základním informačním zdrojem, jsou statistické výkazy z kontroly kvality, ze kterých lze vyčíst spojitosti výkyvů v kvalitě s prováděnými podpůrnými provozními činnostmi.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Dobře provedené statistické vyhodnocování umí také **predikovat (předpovídat) kolizní situace** a tato predikce **umožňuje lépe plánovat organizaci a provádění podpůrných provozních činností**.

Např. lze plánovat četnost a rozsah údržby, výměnu technických zařízení, investice do obnovy strojového a technologického parku, logistické časy a toky, skladovací a materiálové hladiny apod.

Se statistickými výkazy z kontroly kvality **má také pracovat osoba odborně způsobilá v prevenci rizik** a používat je při hodnocení rizik souvisejících s ohrožením bezpečnosti potravin.

Opět zdůrazňuji, že výstupy z kontroly kvality, které poukazují na nějaké závady či nedostatky souvisejících s vlastním provozem nebo s prováděním podpůrných činností, je vhodné konzultovat a řešit s osobou odborně způsobilou na prevenci rizik.

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

FENCL SAFETY s.r.o.

DĚKUJI ZA POZORNOST !

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

MS SharePoint

Autor: Roman Karvan

rkarvan@sapcon.cz

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

Cíl školení

- Seznámení uživatelů s prostředím SharePoint, praktickými možnostmi a vlastnostmi, zvláště:
 - vkládání a stahování souborů, stahování seznamů
 - třídění dle kódu souborů/dokumentů
 - rozvrstvení přístupů (čtenář, administrátor etc.)
 - prokazatelné oznamování (seznamování s dokumenty) informací (i mailem)
 - možnosti třídění dle volby kódu (viz položky v CNA)
 - hlídání termínů standardní činností (metrologie, pravidelné kontroly)
 - možnost prokazatelného úkolování s kontrolou termínů
 - způsoby navrhování aplikací *tak, aby byly snadno dostupné dokumenty (úrovně)*

zjištění údajů pro optimální návrhy organizací SharePoint pro společnosti (společnosti matka-dcera)

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Plánované projekty

Plánované projekty, např. v nejbližší době:

SP Bílé maso: JD Vodňany, JD Modřice, Promt, Hyza: kontrola a dle požadavků, metrologie,

SP Červené maso: Kostecké uzeniny, Planá (Studená): rozšíření Krahulík, metrologie

SP PENAM: nastavení struktury pro SMJ

SP Prase: soustředění jednotných postupů (ekonomie atd.) ve skupině

SP Zena: rozšíření (nabídka: metrologie, auta)

SP ZZN Pelhřimov (+Tagrea): rozšíření dle požadavků (metrologie)

SP AGP Trnava: proškolení, úpravy zvládají vlastními silami

SP Primagra: start

Úprava stávající SharePointů dle přání společnosti:

např. CEREAL po fúzi, AGRO ZZN dle dohody, Agrona, NAVOS, ZZN Pomoraví po fúzi

Co najdete na Extranetu

- Seznámení uživatelů s používanými aplikacemi v rámci AGROFERT HOLDING, a.s.
- Praktické ukázky použití využívaných aplikací a možnosti
 - Dokumentace systémů jakosti, přizpůsobená typu společnosti a jeho certifikacím
 - Technické dokumenty (bezpečnostní listy, etikety, pokyny ADR), jejich třídění a aktualizace
 - Provozní předpisy (např. Chrlice)
 - Seznamy smluv a způsoby jejich prokazatelného připomínkování
 - Seznamy měřidel, jejich zařazení, avíza o termínech kalibrací
 - Dokumentace auditů a event. přístupy managementu k nim
 - Zápisy představenstva
 - Systém schvalování školení, nákupů
 - Personalistika
 - Individuální seznamy a složky dle dispozic společnosti

Podněty uživatelů

- Využití podnětů a potřeb uživatelů pro další rozvoj systému
- Z nich budou „vzorová“ řešení de facto jednotně aplikována ve společnostech: např. sledování metrologie

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

-

[illegible]

Jednoduchá práce v MS SharePoint

- Vložení nového dokumentu
 - Nový prázdný dokument
 - Dokument dle šablony
 - Odeslání již existujícího dokumentu
- Řazení sloupců a filtrace dokumentů
- Kopírování dokumentů pomocí průzkumníka
- Úprava existujícího dokumentu přes kontextové menu
- Další akce přes kontextové menu
- Úpravy seznamů použitím akce „Otevřít“ v datovém listu
- Export dat do MS Excel
- Schválení a odmítnutí dokumentu

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Jednoduchá úprava vzhledu

- Správce aplikace může přizpůsobit vzhled a chování aplikace (knihovny, seznamy)
- Úpravy vzhledu stránek
- Přidání a odebrání vlastních polí
 - Povinnost vyplňování uživatelských polí
 - Výběr typů polí
- Přizpůsobení zobrazení informací dle uživatelských pohledů
 - Přidání a skrytí sloupců
 - Vytvoření vlastních přívětivějších pohledů na dokumenty a seznamy
- Nabídka úprav přes kontextové menu

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Přístupová práva

Základní rozdělení úrovní přístupových práv

- Úplné řízení
- Návrh
- Přispívání
- Čtení
- Omezený přístup

Jednotlivé základní úrovně přístupových práv lze ještě dle potřeby podrobněji škálovat

- Různé úrovně editace
- Schvalování

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Extranet – prostor pro sdílení informací v rámci skupiny AGROFERT

- Prostředí ve správě AGFH primárně určeno pro potřeby jednotlivých společností skupiny AGF
- Volně dostupné informace v rámci skupiny AGF
- Podnikové intranety (jednotlivých společností skupiny AGF)
- Projektové weby
- Správa jednotlivých částí extranetu je plně v kompetenci zodpovědných osob společností nebo pověřených osob

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

Jaká data najdete na Extranetu AGROFERT HOLDING, a.s.

- Sdílené dokumenty v rámci holdingu (některé jsou pro společnosti Skupiny závazné!)
- Zápisy představenstev společností ve Skupině
- Seznam společností, kontaktů, statutárních orgánů, ...
- Projektové weby (Doprava, Dotace, Hnojiva, REACH, Centrální Nákup,...)
- Podnikové weby (Preol, NAVOS, ZENA,...)
- Komoditní obchod
- Redakce
- Sběry dat (controlling, kuřecí farmy,...)
- Smlouvy
- Datové centrum
- Technická dokumentace
- ISO dokumentace
- Zápisy auditů

Extranet

Extranet

Extranet

[Domovská stránka](#) | [Společnosti](#) | [Pracovní skupiny](#) | [Komoditní obchod/Warehandel](#) | [Datové centrum](#) | [Redakce](#) | [ISS](#) | [Technická dokumentace](#) | [ISO dokumentace](#)

Zobrazit veškerý obsah webu

Seznamy

- Seznam společností
- Kontakty skupina AGROFERT
- Statutární orgány
- Zápisy ze zasedání představenstev 2008
- Kalendář
- Úkoly
- Kuře
- Kuře - alce

Dokumenty

- Sdílené dokumenty
- Zápisy ze zasedání představenstev 2009
- Stanovy, podp. a org. řády

Weby

- Společnosti
- Pracovní skupiny
- Komoditní obchod
- Redakce
- ISS
- Technická dokumentace
- ISO dokumentace

Diskuse

Osoby a skupiny

Koš

Oznámení

Nadpis

Změněno

inventarizace	30.11.2009 12:30
Vložen Podpisový řád Agropol Group, a. s.	3.9.2009 15:27
revize vzorů Podpisového a Organizačního řádu pro 100 % majetkové účasti	15.5.2009 13:19
vložen řád AGFH RA10 OPATŘENÍ PROTI LEGALIZACI VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI A FINANCOVÁNÍ TERORISMU	17.4.2009 13:03
revize č. 4 Podpisový řád AGFH	28.1.2009 12:56
Začínáme se službou Windows SharePoint Services	30.11.2007 9:27

☐ Přidat nové oznámení

Kalendář

Nyní nejsou připraveny žádné události. Chcete-li přidat novou událost, klepněte na odkaz Přidat novou událost.

☐ Přidat novou událost

Sdílené dokumenty

Typ

Název

Změnil

SKW_SAP	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Datové schránky	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Evidence objednávek - hnojiva a suroviny	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
FATRA_SAP	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Marketing	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Monitoring médií	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
PRVOVÝROBA - PRAC.SETKÁNÍ 4.3.09 HUSTOPEČE - PREZENTACE	Linhartova Lenka AGROFERT HOLDING a.s.	
Sádko	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Setkání ředitelů ZZN, Masny, PENAM - Spindl 2008	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	
Slavnostní otevření PREOL	Polacek Martin AGROFERT HOLDING a.s.	

☐ Přidat nový dokument

Týmová diskuse

Předmět

V tomto zobrazení diskusní vývěsky Týmová diskuse nejsou k dispozici žádné položky. Chcete-li vytvořit novou položku, klepněte na odkaz Přidat novou diskusí.

☐ Přidat novou diskusí

AGROFERT

AGROFERT HOLDING, a.s.
Pylélská 2327/2
149 00 Praha 4
Česká republika

Odkazy

- Kontakty ve skupině AGROFERT
- Marketing
- Monitoring médií
- Seznam společností skupiny AGROFERT

☐ Přidat nový odkaz

Podnikové intranety

AGROFERT Společnosti

Domovská stránka **Společnosti** Pracovní skupiny Komoditní obchod/Warenhandel Datové centrum Redakce ISS Technická dokum

Extranet > Společnosti

Zobrazit veškerý obsah webu

Dokumenty

- Sdílené dokumenty

Seznamy

- Kalendář
- Úkoly

Diskuse

- Týmová diskuse

Weby

- Prostějov
- Preol
- Navos
- ZENA
- ZZN Pelhřimov
- HYZA
- ZZN Polabí
- ZZN Pardubice
- Tržní podly
- Test2
- ACHP Levice
- Lovochemie
- Agrotec
- Agrics
- ZZN Havlíčkův Brod
- AGS Tachov
- Food

Oznámení

Nyní nejsou aktivní žádná oznámení. Chcete-li přidat nové oznámení, klepněte na odkaz Přidat nové oznámení.

[Přidat nové oznámení](#)

Kalendář

Nyní nejsou připraveny žádné události. Chcete-li přidat novou událost, klepněte na odkaz Přidat novou událost.

[Přidat novou událost](#)

Projektové weby

Domovská stránka

Společnost

Pracovní skupiny

Komoditní obchod/Warenhandel

Datové centrum

Redakce

Zobrazit veškerý obsah webu

Dokumenty

Sdílené dokumenty

Seznamy

Kalendář

Úkoly

Diskuse

Týmová diskuse

Weby

Centrální HR

Controlling

Doprava

Dotace

Drůbež

Energetika

Finance

Hnojiva

Hospodářská soutěž

HR Group

IT Group

Marketing

Nákup

Obchod

Odpadové fórum

Prase

REACH

Reporting CO

SAP Drůbež

SAP FATRA, a.s.

SAP R/3 systém PRO

SAP Zemědělství

Účto,daně,konsolidace,audit

Údržba a investice

Životní prostředí

Extranet > Pracovní skupiny

Oznámení

Nyní nejsou aktivní žádná oznámení. Chcete-li přidat nové oznámení, klepněte na odkaz P

Přidat nové oznámení

Kalendář

Nyní nejsou připraveny žádné události. Chcete-li přidat novou událost, klepněte na odkaz

Přidat novou událost

WF Smlouvy

- Evidence smluv dle útvarů společnosti
- Standardní smlouvy, *schválené např. právníkem a poté uzamčené, vyplňované ve stylu formuláře*
- Nestandardní smlouvy
- Schvalovací proces smluv přes určené schvalovatele (*zároveň kontrola fáze schvalování*) – *jasná prokazatelnost připomínek a jejich přijetí*
- Obchodní podmínky
- Archiv schválených smluv
- Úkoly

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

WF Smlouvy

AGROFERT Smlouvy

Domovská stránka

Zobrazit veškerý obsah webu

Dokumenty

- Smlouvy standardní
- Smlouvy nestandardní
- Obchodní podmínky
- Archiv

Seznamy

- Kalendář
- Úkoly

Diskuse

- Týmová diskuse

Weby

Osoby a skupiny

Koš

Smlouvy

Oznámení

Nyní nejsou aktivní žádná oznámení. Chcete-li přidat nové oznámení, klepněte na odkaz Přidat nové oznámení.

Přidat nové oznámení

Smlouvy standardní - (Opakované položky)

Přístup byl odepřen. Nemáte oprávnění k provedení této akce nebo k přístupu k tomuto prostředku.

Smlouvy nestandardní

Typ	Název	Upraveno
	Smlouvy nestandardní	Upraveno

V tomto zobrazení knihovny dokumentů Smlouvy nestandardní nejsou k dispozici žádné položky. Chcete-li vytvořit novou položku, klepněte na odkaz Přidat nový dokument.

Přidat nový dokument

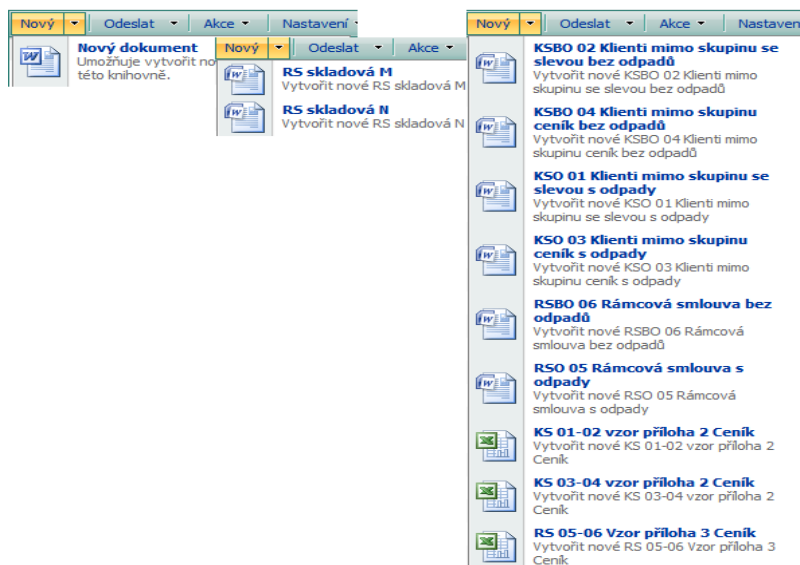
Úkoly

Nápis	Přiručeno	Změnil	Stav	Odkaz
-------	-----------	--------	------	-------

V tomto zobrazení seznamu Úkoly nejsou k dispozici žádné položky. Chcete-li vytvořit novou položku, klepněte na odkaz Přidat nový úkol.

Přidat nový úkol

Standardní smlouvy - šablony

- Předdefinované schválené šablony
- Upravovat lze pouze povolená pole

Technická dokumentace

- lze vložit rozsáhlé soubory s širokými přístupy čtenářů, viz Bezpečnostní listy – usnadnit si tak prokazování dodržování legislativy před kontrolními orgány, což je při počtu obchodovaných produktů velmi náročné
- forma tabulky umožní z dokumentů po vytažení potřebných dat šířit tříditelné informace pro potřeby uživatelů (viz např. návaznost na pokyny o zacházení s nebezpečnými látkami nebo výpočty zařazení skladů), dále okamžitou informaci o tom, zda dokument je aktuální a které soubory je nutno úředně zaktualizovat (např. registrace dovozů)
- lze šířit vzory pro dobrou praxi podobných technických zařízení: *aktuálně Dam věže, pokyny bezpečnostního technika, školení*
- *aktuálně je snaha např. o šíření změn norem pro zkoušení v oblasti obilovin, postupech dobré praxe*

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

ISO dokumentace

- možnost ukázat poslední změny dokumentu (dokumenty změn)
- lze řadit přílohy buď pod sebe či provázáním s jinou knihovnou
- řízení dokumentů elektronicky je uznávané certifikačními společnostmi, jen prokazatelné seznámení PO, BOZP určitě písemně – možnost stahování seznamů (méně pracné)
- de facto lze používat papírové dokumenty jen na provozech
- mailem prokazatelné, že adresát dokument obdržel: audit to uznává
- lze vést jen jeden řízený výtisk: *odstraní se „obíhání pracovišť s papíry“*
- nutné: zrevidovat směrnici o řízení dokumentace
- podstatně zvýšená efektivita komunikace a dostupnosti informací

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Dokumenty společnosti

Extranet > Dokumenty společnosti

Dokumenty společnosti

Zde naleznete vzory dokumentů pro majetkové účasti -> Vzory PAS a DR pro AGFH

Nový ▾ Odeslat ▾ Akce ▾ Nastavení ▾				Všechny dokumenty	
Typ	Název	Typ obsahu	Změněno		
	00 SUPRARCHIV NEAKTUÁLNÍCH SLOŽEK	Složka	21.1.2011 1	01.Složení orgánů a funkční období – představenstvo	
	1.Hradecká	Složka	4.12.2010 1	02.Složení orgánů a funkční období – dozorčí rada	
	AFEED	Složka	4.12.2010 1	03.Generální ředitel (ředitel) – kontakty	
	AGFD (AGROFERT Deutschland GmbH)	Složka	13.12.2010	04.Sekretariát – kontakty	
	Agrária Šála	Složka	4.12.2010 1	05.Finanční ředitel/ekonom – kontakty	
	AGRI CS	Složka	4.12.2010 1	06.Obchodní ředitel – kontakty	
	AGRI CS Slovakia	Složka	4.12.2010 1	07.Reporting – kontakty	
	AGRO - VÁH	Složka	4.12.2010 1	08.IT manager – kontakty	
	Agro Rozsochy	Složka	4.12.2010 1	09.Osoba zodpovědná za hospodářskou soutěž – kontakty	
	AGRO Vnorovy	Složka	4.12.2010 1	10.Další osoba – kontakty	
	AGROCASS plus	Složka	4.12.2010 2	11.Jednání za společnost	
	Agrocentra Michalovce	Složka	4.12.2010 2	12.Kolektivní smlouva	
	AGROCOMMERCIUM	Složka	4.12.2010 2	13.Akcie	
	AGROFERT HOLDING	Složka	4.12.2010 2	14.Interní právníci – kontakty	
	AGROFORS,s.r.o	Složka	4.12.2010 2	15.Externí právníci – kontakty	
				16.Jednatelé s.r.o.	
				Karty společnosti	
				Kolektivní smlouvy	
				Organizační řády	
				Podpisové řády	

Metrologie

Extranet > Agropodnik a.s. Trnava

Tento seznam

Domovská stránka ISO Závazné z AGFH Zmluvy Centrum

Agropodnik a.s. Trnava > ISO > Zoznam meradiel

Zoznam meradiel

Zobrazit veškerý obsah webu

Dokumenty

- Audity, NPO
- Príručka, cieľ kvality
- Rozhodnutia riaditeľa
- Poriadky
- Smernice
- Pracovné postupy
- Záznamy
- Zoznam meradiel
- GTP, HACCP AGFH
- Agrochemikálie BL
- Legislatíva
- Distribúcia dokumentov
- Vzory smluv
- Hnojivá BL
- Evidencia osobných MV
- Evidencia nákladných MV
- Životné prostredie

Nový	Odeslať	Akcie	Nastavení								Zobraz
Typ	Kategória meradia	Název	Nadpis	Dátum platnosti	Výrobné číslo	Stredisko	Vlastník	Dátum uvedenia do prevádzky	Číslo certifikátu	Požadovaná presnosť	
	PM	001PM24	Siloteplomer Trnava OS c. 3	24.9.2012		Agropodnik Chovateľská 2, Trnava S3	Agropodnik Trnava	24.9.2010	071006/06		
	UM	001UM20	Vlhkometer na obilniny	17.1.2012	081262	Agropodnik Trnava	Agropodnik Trnava	17.1.2011	004/321.04/11	6-45%, trieda presnosti I.	
		00108 vahy	Certifikát o overení	9.9.2011	279623	Agropodnik Trnava	Agropodnik Trnava	12.6.2010	1432/210/09-0371		
	PM	001PM15	NIR 9200	30.4.2008	4026	Chovateľská 2, Trnava	Agropodnik Trnava	30.4.2007			
	PM	001PM16	Falling Number 1400	9.10.2007	3739	Chovateľská 2, Trnava	Agropodnik Trnava				
	PM	001PM20	Lab.šrotovník MILL 3100		116524	Chovateľská 2, Trnava	Agropodnik Trnava				
	PM	001PM21	Siloteplomer Trnava OS c. 1	17.9.2012		Agropodnik Trnava, S1	Agropodnik Trnava	17.9.2010	071006/06		
	PM	001PM22	Siloteplomer Trnava OS c. 4	27.9.2012		Agropodnik Trnava, S4	Agropodnik Trnava	27.9.2010	071006/06		
	PM	001PM23	Siloteplomer Trnava OS c. 2	22.9.2012		Agropodnik Trnava, S2	Agropodnik Trnava	22.9.2010	071006/06		
	UM	001UM01	Váhy s neautomatickou	15.5.2011	1409/05	Agropodnik Trnava	Agropodnik Trnava, vedúci	15.5.2009	0565/314.2/09	400kg až60000kg, e=20kg, d=20kg	

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

Agenda

1. Představení
2. Cíle školení
3. Seznámení s produktem MS SharePoint
 - Vlastnosti produktu
 - Základní funkce
 - Praktické využití
4. Využití MS SharePoint v prostředí AGROFERT HOLDING, a.s.
 - WF Smlouvy
 - ISO dokumentace
 - Pracovní skupiny
5. Ukázky praktického použití na aplikacích využívaných v prostředí AGROFERT HOLDING
 - Intranet AGFH, Extranet AGFH, Extranet v přípravě např. ZENA
6. Rekapitulace
7. Dotazy, diskuse

Rekapitulace

- Systém pro sdílení informací „inteligentní nástěnka“
- Snadná orientace a práce se systémem
- Systém dostupný z jakéhokoli počítače
- Snadné sdílení informací

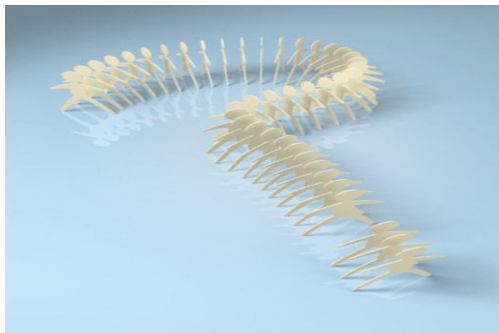

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ

Závěr

- Diskuse
- Případné další dotazy a požadavky směřujte na:

Roman Karvan, rkarvan@sapcon.cz, MT +420 724 643 721

EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA:
EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ